

ПЕТЪР БОБЕВ
ОПАЛИТЕ НА НЕФЕРТИТИ

chitanka.info

Джовани Гато, наричан заради несъразмерно дългите си крака и малката си глава Джо Кенгуруто, се връщаше от далечен път. Изпълнил както трябва задачата си, той очакваше да получи заслужено уговореното, ала и сега душата му все си оставаше незадоволена. Та заради това ли, заради трохите от печалбите на късметлиите ли трябваше да зареже родината си, небето, морето и зеленината на Неапол, за да се завре тук, в тая забравена от бога страна, в жаравата на най-безнадеждните пустини в света, в самото „мъртво сърце на Австралия“?

Подмамиха го слуховете за лесно забогатяване. Нали всички все това разправяха? Австралия! Неначената съкровищница. Най-много злато в целия свят. И диаманти. И уран. И какво ли не. Някой си купил овнешка глава. Гледа — зъбите облепени със злато като с коронки. Изтичал, научил откъде са доставени овните, отишъл на пасището. И що да види? Трева върху златоносен пясък! За един ден — милионер! Друг пък видял сина си да играе с някакво камъче. А то диамант! Трети...

Каменистата пустиня неусетно преля в сива, обгорена от слънцето степ, по която ту тук, ту там прозираше ръждивочервена пръст. Причудливо извитите стъбла и клони на евкалиптите се белееха като кости. А вдигнатите високо-високо корони почти не даваха сянка. Из въздуха се носеше евкалиптовият дъх, както казваха — националната миризма на Австралия, държавата континент. Джовани го бе усетил още щом слезе от самолета в Дарвин. И досега не можеше да свикне с него, да замени с него любимия дъх на Неапол — на море, на водорасли и портокалови цветове. Кората на старите дървета се лющеше и висеше в широки дрипави повесла като сплъстените бради на побелелите аборигени, а отдолу свежата кора грееше в розови оттенъци, сякаш жива плът.

Подплашено от неговото идване, стадо кенгуру хукна през степта с огромни скокове като някакви чудовищни бълхи, последвани от десетина лутащи се насам-натам щрауси ему.

А това, виж, беше нещо ново. На запад увяхващата савана беше избеляла съвсем, сякаш посипана с вар, като тукашните езера, когато пресъхнат и по дъната им се натрупа сол и гипс.

Джовани беше минавал и по-рано оттук, та да скъси пътя. Ала никога не бе виждал такава белина. При все това не се учуди много. В

тая страна, ако вземеш да се чудиш на всичко, няма да ти остане време, за друго. Какво от това, че и тревата е побеляла?

Ако държеше да съкрати поне седем-осем мили път, той трябваше да прекоси полегатия склон на планината. А и тя някак особена, австралийска планина, от тия, дето им викат планини острови, издигащи се самотно сред равнината. Каменна грамада, оттук подобна на огромна крепост. Направо, през урви и сипеи, само по посока Джовани тръгна нагоре. Постепенно с височината започна да се сгъстява и гората. Сред евкалиптите взеха да се мяркат акации, магнолии, бутилкови дървета. Тревата се освежи от живителната влага на потока, който се спускаше шумно по стръмния склон, за да изчезне след няколко блестящи извивки през степта, да се стопи в червените пясъци на изток.

Задъхан от умора и жажда, пътникът натопа лице във водата, напи се обилно и полегна на сянка под близката акация. Отпусна се спокойно. Тази забравена от бога страна е забравена и от дявола. Няма хищници. Само дивото куче динго. Но то не закача човека. И змии. Те също не хапят, ако не ги настъпиш.

Джовани спа два-три часа. Когато се събуди, слънцето вече се бе наклонило на запад, към червените зъбери. Сега те изглеждаха повисоки, наподобили още повече замък — величествен замък, прояден от старост, полусринат от вражи набези и удари на катапулти, с нацърбени зидове и грозно зинали бойници. Безброй страхотии шушукат аборигените за тая планина — владение на Змията Дъга. За гигантски кенгура и зайци като слонове, за хора с животински муцуни, за птици с човешки глави. Който отиде там, не се връща. Изчезва. Ни вест, ни помен.

Едва сега той забеляза, че бе попаднал сред бяла поляна, като навалял сняг. Не съвсем бели, някак мръснобелезникави бяха храстите и тревите, някои още живи, но вече белязани от смъртта, с форма на листа, със същите петури и жилки, но като изкуствени, сякаш изтеглени с майсторска ръка от стеарин. Други, вече мъртви, сгърчени като смачкани хартийки, продължаваха да висят по вейките. Единствени старите клони и стъблата бяха запазили тъмния си цвят и той в своята естественост подчертаваше още по-подтискащо мъртвешката белота на листата. Тя сякаш пълзеше надолу и бавно заливаше като пяната на прибоя зелената степ. Тъй есенните багри се

свличат като златни лавини откъм планината. Но там, в родината. Не тук. Тук няма есен. Дървета и храсти са вечнозелени. Само тревите изсъхват през сухия сезон.

Случайно, докато пълнеше манерката си с вода, Джовани видя сватбената беседка на колибарката. Толкова изкусно я изгражда тая сръчна птица от сплетени вейки, шума и пъстри пера, че първите заселници са я смятали дело на туземците. Пред беседката е дансингът. Там мъжкият танцува прелъстителните си танци, след като го е украсил с всичко, което е привлякло погледа му. Танцува и една по една показва на любимата си събраните, лъскави дрънкулки, за да й изтъкне любовта и богатството си.

Пътникът погледна разсеяно птичето съкровище: черупки, бръмбари, змийска кожа, стъклено топче. А това? Той вдигна от земята едно камъче. Облиза го с език. Завъртя го пред очите си.

Черен опал! А черните опали са най-скъпите в света!

От мръсножълтата пясъчна корица се подаваше тъмна лъскава плоскост. Тя искреше в безброй разноцветни блясъци, които преливаха един в друг като в някаква бездънна дълбочина. Дъхът му спря. След като се шлифоваше, щеше да струва хиляди фунта.

Хиляди фунта! И тогава — сбогом, сиромашийо!

Обезумял от радост, Джовани заподскача, завъртя се в някакъв неизвестен танц и тъй наистина сякаш оправда прякора си, заприлича на скачащо кенгуру, само че без опашка, намъкнато в кожени панталони и шарена риза, с широкопола ковбойка над очите.

Значи не само оня с овнешките глави, не само детето, което си играело с елмази! Значи и той като тях, и той — както в приказките! В главата му нямаше място за друга мисъл, само тая: Черни опали! Хиляди фунта! Милиони лирети! Ролс ройс! Вила в Соренто! Чекова сметка в Милано!

Капнал от умора, щастливецът се просна на земята, ала все не спираше да целува скъпоценната си находка.

Изведнъж той се сети. Щом е намерил един, трябва да има и други, много опали, цяла жила. Те не се срещат единично. Къде беше жилата, от която го е извадила колибарката? Навярно нейде наблизко — около него, под самия него... Джовани тръгна, привел глава, невидящ, нечуващ нищо друго, като душеща хрътка. Поемаше напред, свиваше наляво, надясно, връщаше се назад. Понякога, през

минута-две, коленичеше и започваше да рови с ножа. Липсваше му лопата. Ако нямаше и нож, щеше да дълбае земята с нокти само и само да открие другите опали, да напипа жилата — извора на бъдещото си богатство.

Напразно! Като омагьосан той се премести по-нагоре. И тук нищо! Опалите не се раждат в твърда скала. Вадят ги от пръстта. Къде наблизко има жълта пръст? В оврага ли?

Дъното на дълбоката просека в червената глина беше жълто, дънен нанос от пясък и чакъл. Джовани се свлече, без да усеща болка от ударите на щръкналите камъни. Зачовърка спечената земя с треперещи ръце. Такава е тя, и в Лайтнинг Ридж, хей там на тридесетина мили от Алис Спрингс, в находището, където се добиват най-скъпите черни опали в света — със същия цвят, със същия примес на чакъл. Само че там трябва да копаеш цял месец, докато достигнеш жилата, а тук — Санта Мария, дали ще го осениш с милостта си — на самата повърхност!

Той изчопляше с ножа всяко съмнително камъче, облизваше го тъй, че накрай в устата му се набра повече кал, отколкото по обувките му. А когато видеше, че не е това, което търси, го удряше между два камъка за последна проверка. По същия начин и търсачите на диаманти опитват с удар на чук всяка своя находка.

Слънцето вече се бе гмурнало зад грозно причернелия силует на планината, когато изрови втория опал.

Успех! Успех!

Щастливецът подскачаше, изкачваше се по оврага, хлъзваше се по гръб до долу, търкаляше се по земята. И виеше от радост.

Когато се поуспокои, мракът вече бе затиснал света. А той продължаваше да стърже, да рови, да опитва попадналите му камъчета. Продължаваше да ги ближе като полудял. Най-сетне отпусна ръце, проумял безсмислието си. Изкатери се на поляната. Ясно, днес повече не може. Добре, ще остане за утре. Ще копае дни, седмици. Ще натрупа цяла камара. Ще изчовърка толкова опали, колкото може да носи. Чак тогава ще се махне...

Избра си място за нощувка. Повече пипнешком намери сухи съчки и стъкна огъня. Денем горещината тук достига четиридесет и пет градуса, през нощта водата замръзва. Пламъкът за бумтя весело. Сгръ изпотеното му тяло, което студът бе вкочанил. Едва сега Джо се

сети, че нямаше нищо за ядене. Улисан в приказната си сполука, бе забравил да удари някакъв дивеч. Но махна с ръка. Че какво от това? Ще си легне гладен. Когато забогатееше, щеше да си навакса — с таква ядене, каквото никой не е и бълнувал.

Сънят вече го оборваше, когато дочу слабия шум от далечно свличане на сипей. Неволно потрепера. Даде си сметка къде се намира. Припомни си легендите за чудовищата от околността — за хората с животински муцуни. Спомни си, че никой, който се изкачи в планината, не се завръща. Затова вдигна спусъка на пушката. После нареди един до друг няколко обли камъка, зави ги с одеялото, положи шапката си на мястото, където трябваше да бъде главата му, и се измъкна пълзешком в най-тъмната сянка. Задебна. Бе видял тая бойна хитрост на кино. А сърцето му се блъскаше в гърдите, бумтеше, сякаш гърмеше в ушите му. И от неговия тътен не можеше да чуе нищо в мрака, който го обгръщаше. Само гледаше към догарящото огнище и проснатото до него подобие на спящ човек.

Мразът беше проникнал до костите му. Зъбите му тракаха до счупване. А отсреща — нищо. Пълен покой. Дали напразно се бе лишил от съня си, дали напразно бе студувал? Или не. Не съвсем нищо. Пет-шест змии, подмамани от топлината, пропълзяха към огъня, издигнаха глави, замърдаха езичета. Той вече бе свикнал с тия противни гадини. И как да не свикне? Че има ли някъде повече отровни змии от Австралия? Огнените сияния на гаснещата жаравя го мамеха непреодолимо да се върне при нея, да се сгуши, да обърне гръб към живителния ѝ топлик.

Вече беше готов да потегли нататък, когато като изневиделица пет-шест копия се посипаха върху одеялото му. Половин дузина голи аборигени се нахвърлиха, отгоре, после, разбрали измамата му, зареваха диво.

Обезумял от уплаха, забравил, че има в ръка огнестрелно оръжие, Джовани хукна презглава надолу в тъмнината. Бяга цяла нощ. Чак на разсъмване, когато зората изгони черните призраци на страха, той опря. Обърна се. Никой не го преследваше. Беше оставил там одеялото, водата, шапката си. Добре поне, че пушката беше у него. И опалите. Но не. Единият се бе изтърсил нейде по пътя. Останал бе само тоя, изкопан в оврага. Изгубил беше богатството си,

възможността за бързо забогатяване. По-добре да беше загубил живота си!

Джо се усмихна. Всъщност загубата не беше тъй непоправима. Нали само той знаеше мястото. Никой друг. Щеше да се върне пак. Вече нямаше да го уплаши шайка голи диваци. Но чудно! От години наред не беше чувал да са нападали бял човек. Какво ги бе прихванало тия?

Още два дни се мъкна през саваната Джо Кенгуруто. Издръжлив беше като кенгуру. Успя да убие една подивяла коза и тъй да възстанови силите си. Само с водата беше зле. Насред пътя бе намерил яма застояла вода. Бе се напил с нея, без да я гледа, със запушен нос. Бе напълнил кожата на козата, и сега опитваше да засити жаждата си с тая вмирисана топла течност.

А като че ли не усещаше несгодите. Макар и съсипан от умора, окъсан, дрипав като просяк, той се чувствуваше вече милионер. Бързаше, препъваше се, ала не падаше духом. Нищо не виждаше, нищо не забелязваше, овладян от тържествуващото съзнание за богатото находище, което щеше да бъде само негово. Плътни, видими като мираж над нажежените камънаци, мечтите му го следваха навред. Ето там, върху пущинака под планината на Змията Дъга, се издигат сградите на огромно минно предприятие: „ДЖОВАНИ ГАТО“. Извисяват се кулите на асансьорите за шахтите. Огромни екскаватори гризат благословената пръст и я товарят в камионите, на които с червени букви грее същото име: „ДЖОВАНИ ГАТО“. Автобуси „ДЖОВАНИ ГАТО“ докарват работниците. В Сидней се издига двадесететажен небостъргач от алуминий и стъкло, увенчан като с корона от неонов надпис: „ДЖОВАНИ ГАТО“.

Навсякъде „ДЖОВАНИ ГАТО“ — кралят на опалите!

Най-сетне в далечината лъсна черната река на асфалта. Джо Кенгуруто седна на банката. Зачака търпеливо. Тук се чака. Сега му предстоеше да отиде в града, за да запази периметъра. И никому да не се обади преди това. Направо. Без да се озърта гузно, без да се усмихва самодоволно. Подушат ли, ще го преварят. Алис Спрингс е град на златотърсачи. Всеки от тях, какъвто и да е, в събота и неделя чопли в своята яма да търси злато, както другаде по света хората копаят градинките си. Чуют ли, и хукват като бесни. Джовани Гато не мислеше

да дели с никого. Той ги беше намерил, той щеше да ги вади, той щеше да печели.

Наблизо се мярна малко кенгурче. И докато Джо реши какво да стори, от висините връхлетя огромна сянка. Орелът опита да го вдигне с мощните си нокти. Но от храсталака излетя майката кенгурка. Удари врага си с предна лапа като боксьор. Хищникът сякаш не усети удара. Тогава тя замахна с левия си заден крак. Орелът полетя на десет метра настрана и изпусна жертвата си. После опита да се изправи, повлече се по земята като странно влечуго, покрито с перушина. Мощният ритник бе строшил крилото му.

Джовани се надигна, готов да се нахвърли върху ранената птица. Месото ѝ не е вкусно, но все пак. Не се знае кога ще мине някой по пътя. А дотогава не е зле да му се намира нещо, което в краен случай може да послужи за храна.

Тогава по шосето се зададе един камион, натоварен с вълна. Шофьорът спря, покани го мълчаливо да се качи в кабинката и подкара. Не запита кой е и откъде иде. Австралия е повече английска, отколкото самата Англия. А любопитството е най-досадният порок. Предложи му цигара. Пътникът отказа. Не пушеше. Но виж, друго щеше да бъде, ако му се намираше подръка малко уиски или ром, или какъв да е алкохол. Шофьорът поклати глава. Ей това беше целият им разговор до края на пътуването.

Шосето се точеше право на север, като пресичаше степи, пясъци и каменисти пущинаци. Понякога пред колата побягваха подплашени кенгура с огромните си десетметрови скокове, прескачайки храсталаци и пресъхнали потоци-крийкове; втурнаха се да се спасяват презглава, като се суетяха глупаво, тъмни щрауси ему, размахали чаталестите си крачища. Хукваха към далечината подивели кози и камили.

След няколко часа мълчаливо препускане с такава скорост, каквато само австралийци могат да си позволят, без да видят ни една къща, ни един човек дори, приближиха града.

— Алиса! — усмихна се с цигара в уста шофьорът.

Джовани знаеше. Австралийците са влюбени в това градче. Не ще ги чуеш да кажат Алис Спрингс. Тъй го наричат само чужденците, тъй е означена в официалните карти. Останало му е името, с което някога телеграфистите са кръстили извора, от който са черпели вода, в чест на една хубава Алиса, дъщерята на началника им. Но не и заради

старата Алиса е сегашната обич. Това градче наистина крие някакво очарование. Дори Джовани, видял толкова красоти, преситен от красотата в родината си, не можеше да му го оспори.

Когато го зърна за пръв път, се смая. И не от блясъка на магазинчетата и кокетните му къщички. Те бяха все тъй безлични както навред из тоя край. Красотата му не се дължеше и на природата му, на удивителното му местоположение между две планински вериги, чиито склонове грееха в теменужени оттенъци. Имаше нещо друго. Сякаш бе попаднал сред град-макет в Холивуд, където се снемат ковбойски филми за дивия Запад. Почувствувал се бе в град на пионери. Северната територия не е Австралия, а австралийска колония, непозната, неизучена и дива. Около пивниците, под евкалиптите и палмите се лутаха брадати мъже с ботуши, тесни панталони, шарени ризи и ковбойски шапки, които, види се, току-що се бяха завърнали от пустинята. По улиците препускаха въоръжени конници. Из тълпата се провираха свещеници в черни раса и полицаи, възседнали камили. В Австралия само полицаите носят нещо като униформа, затова се познават лесно.

Камионът спря. Джовани благодари и опита да се промъкне незабелязан до общинското управление. Не му се удаде. Че какъв град е Алиса — по-малък от всяко италианско село. Познаваха се, кажи-речи, всички. Бил Скитника го видя пръв и се впусна насреща му.

— Откъде доскача, бе Кенгуру?

Джовани стисна зъби. Ами сега? Днес беше петък. Управлението щеше да работи още час. Пропуснеше ли, трябваше да чака до понеделник. Чиновниците най-много тачат седмичната почивка. Нали само през тая почивка и те могат да покопаят в златоносните си дупки?

— Имам работа! — отсече решително новодошлият. — Ще дойда след половин час.

— Ще се чукнем само по една и тогава върви където щеш!

Намесиха се и другите. И Боб Уискито, и Плешивия Хари, и Скорпиончето, наречен тъй заради дребния му ръст и свадливия му нрав. Едва сега Джовани разбра, че има приятели на всяка крачка. Не можа да им откаже. Влезе в бара.

— „Дръж се! — помисли си той. — Ни думичка! Изтървеш ли се, всичко отива но дяволите!“

Успя да се сдържи след първата чаша бира. Тя го подмами за втора. И при втората продължи да си напомня: „Мълчание!“

После забрави, всичко. Стана му леко-леко. И безкрайно весело. Престана да се бои от хората. Те вече не му изглеждаха гладници, които дебнат да му грабнат богатството, а братя. Как да ги мами повече? Обичаше всички, много ги обичаше.

— Момче! — провикна се Джо. — Дай по една на всеки!

Посетителите се обърнаха учудени.

— Какво, бе Кенгуру? Да не си набарал златна буца?

— Не питайте, а пийте! Джовани Гато плаща. Не Джо Кенгуруто. Вече няма Джо Кенгуруто. Има само сеньор Джовани Гато, милионера. Може и мистър Гато...

Тълпата се струпа край него озадачена. Единствен келнерът оставаше недоверчив. Не за пръв път му правеха поръчки, които остават неплатени.

— По-напред парите! — изсумтя той.

— Как! — изкрещя Джовани. — Не вярваш значи? На мене?

— Че ти да не си първият голтак, който ме е завличал?

Тази обида преля чашата. Джовани измъкна опала от джоба си и го завря в лицето му.

— Туй какво е, бе хлапак?

Ей така, без да разбере как, Джо Кенгуруто пропусна да запази периметъра, а вместо това разправи на приятелите си всичко, което бе решил да крие. Оставаше само да опише точно къде е находището. Чак тогава се сепна. Някаква задръжка изплува и в неговото пияно съзнание, заприци като савак^[1] словоохотливостта му. Стисна зъби. Тръгна залитац към изхода. Само че приятелите му не мислеха да го изпуснат тъй лесно. Прегърнаха го и го дръпнаха назад. Бяха стари търсачи на щастие. И на тях им се щеше да пипнат златната птичка.

Внезапно вратата на пивницата се отвори и вътре се намъкна суров и заплашителен, със строг израз на лицето инспекторът Том Риджър. Имаше нещо властно у него. И в яката му фигура, и в движенията, и в стоманения поглед. Бояха се от него всички — и нарушители, и невинни.

— Осемнадесет часът! — рече той тихо. — Защо не затваряте?

Собственикът погледна часовника. В улисията беше пропуснал да отпрати клиентите си. А това беше голямо нарушение. В

осемнадесет часа мъжете напускат бирариите и се прибират по домовете си. Само най-закоравелите продължават почерпките в бетл-департаментите кръчмите, където сервират по-силни напитки. Том Риджър мълчеше, вторачил поглед в Джо. Изучава го така цяла минута. После отсече, сякаш изплющя камшик:

— А ти, пияницо, тръгвай с мен! Да изтрезнееш в участъка!

Тълпата зашумя.

— Ама той... — обади се Бил Скитника. — Намерил опали.

Инспекторът го срязва:

— Пиянски брътвежи! Хвана го здраво подръка.

— Тръгвай с мен!

Отведе го отсреща в участъка. Вкара го в кабинета си и затвори вратата.

— Глупак! — изруга го той веднага. — Тъп си като кенгурова торба! Как не можа да си сдържиш езика? Сега цяла Алиса знае. Където мръднем, и ще се помъкнат подире ни.

Пияният смотолев:

— Защо пък подире ни? Опалите са си мои!

— Щяха да бъдат твои, ако бе мълчал. Сега са наши. Двама трябва да си блъскаме главите как да ги запазим. Кой знае какво може да стане до понеделник. Я ти, я аз, я съдията? Остава едно — най-старото. Да избързаме, да оградим периметъра с въженце и да натиснем лопатите.

— Не ща! — дръпна се Джовани. — Мои са си! Какво се месиш и ти?

Том Риджър се усмихна.

— Избирай! Или с всичките, или само с мен? И докато арестантът се колебаеше, добави:

— Ако ми откажеш приятелството си... Знаеш, нали...

Джовани изведнъж изтрезня. Знаеше. Не можеше да забрави. Беше в ръцете му. Притиснат тъй натясно, без избор, отвърна:

— Няма що!

Инспекторът сложи ръка на рамото му.

— Сигурен бях, че ще се разберем с теб.

Решиха да се измъкнат среднощ. А дотогава, за да го опазят от алчните му другари, поставиха Джовани в ареста. Том изпрати телеграма до помощника си, който беше на почивка в Дарвин.

Прекъсваше отпуската му и го викаше незабавно да се върне на служба.

Тръгнаха, както се бяха уговорили: Джо Кенгуруто в арестантската клетка, Том Риджър — на волана. Градът спеше. Никой не ги посрещна по улиците. Ето и последната къща остана зад тях. Край пътя, до табелата, която предупреждаваше, че до следващата лавка има 168 мили, се чернееше силуетът на автомобил, в който на кормилото седеше скелет на кон, а зад него — скелет на крава. Това беше оригинално предупреждение към неопитните пътешественици да се запасят с достатъчно бензин и вода.

Том спря колата. Джо се прехвърли в кабинката до него. Замечта отново. Ех, изпусна половината! Ама и останалото не беше малко: „ДЖОВАНИ ГАТО & ТОМ РИДЖЪР“. И тъй можеше.

Никой не ги преследваше. Още по тъмно достигнаха мястото, където Джо се бе качил на камиона. Там полицейската камионетка отби от шосето и запраши направо през пустинята.

Том имаше една малка слабост — транзистора. А беше чуден неговият транзистор: колкото малък — побираше се в джоба на ризата му, — толкова и мощен. Доволен, че бяха преварили другите, той го пусна. Гръмък смях ги оглуши. Това беше поздравът на кокабура^[2]. С нейния глас австралийското радио започваше емисията си.

Към обяд достигнаха подножието на планината, откъдето трябваше да продължат пеша. А след още няколко часа се добраха до скъпоценния овраг. На мястото, където Джовани беше направил своето подобие и в него диваците бяха наболи копията си, нямаше нищо. Ни шапка, ни одеяло, ни копие, ни камък. Само пепел от огъня.

— Тъй ти се е присторило! — пошегува се Том.

Джо Кенгуруто погледна страхливо към стръмния склон.

— Ами ако дойдат пак?

— Е, та какво? Мислиш, че ще ни уплашат няколко голи дивака ли? При нашите пушки! И толкова патрони!

Избраха си едно възвишение, където да се оттеглят при нападение. Оставиха там водата, храната и завивките си. Взеха само по една лопата и оръжието. И се заловиха за работа.

Внезапно. Джо изтърва лопатата и посочи с трепереща ръка напред. Том проследи показалеца му. Ококори и той очи. В далечината, на петстотин-шестстотин метра отук, сред някакво блато,

пристъпваше ему. Ему — страшилище! Високо десетина метра! Краката му — петметрови грапави колони, с туловище по-голямо от слон, с друга колона за шия, с еднометрова глава, а около него дузина ивичесто нашарени пилета ему на големина колкото обикновени щрауси. Старата птица се озърна, после поведе на юг децата си. Забърза с огромни крачки, всяка от които надминаваше пет-шест метра. Изчезна в маранята на пустинята.

— Ясно ли ти е защо никой не може да ги улови? — промълви Том, след като облиза пресъхналите си устни.

И отново хванаха лопатите.

— Ами ако има и такива големи гущери? — подметна Джо. — Слушах от някого нещо такова. Един влак спрял в пустинята, защото върху релсите се препичал десетметров гущер.

— Е?

— Машинистът дал заден ход. Когато се върнали, на линията нямало никой.

Том премести пушката по-близо до краката си.

След петнадесет минути Джо намери опал. Не мина и половин час, радостно извика и Том. Двамата се запрегръщаха, полудели от щастие. Не се бе излъгал Джо Кенгуруто. Набарал бе богата мина. Мушнаха скъпоценните си находки в джобовете и продължиха да копаят, замаяни, хипнотизирани от съкровището, което ги чакаше в каменистата пръст.

Така и не усетиха кога се изкачиха при тях приятелите им от Алис Спрингс.

Бил Скитника се изсмя с гърлестия си глас:

— Следващия път аз черпя! Надхитрихме ви.

Двамата гледаха потресени. Том Риджър едва сдържаше беса си. Идеше му да вдигне пушката и да свали всички на земята. Не го стори. Там, имаше по-добри стрелци от него. При това те бяха само двама, а насреща си имаха поне тридесетина луди глави, авантюристи от всички кътчета на земното кълбо.

Бил Скитника продължи със смях:

— Как не се сетихте, че ще питаме шофьора на камиона... Че аз например може да изпърпоря с мотоциклет преди вас и да ви чакам там, скрит в скреба^[3]... Че ще видя накъде отивате и по дирите на колелетата ще доведе останалите...

Той сложи ръка върху, рамото на Джо.

— Не се муси, братле! Има и за теб, има и за нас. Братски сме носили сиромашията, защо искаш да се делиш в късмета?

Няма що. Джовани отпусна глава. В съзнанието му угасна неоновият надпис „ДЖОВАНИ ГАТО“ върху двадесететажната дирекция!

[1] Савак — преграда, която служи за ограничаване или напълно спиране на притока на вода през отвор, канал, тръба. — Б.ред. ↑

[2] Кокабура — птица, чийто глас напомня човешки смях (живее само в Австралия); според стара аборигенска легенда, кокабура всеки ден пее на небесните хора, за да ги подсети да запалят небесния огън (слънцето). — Б.ред. ↑

[3] Скреб — тип растителност в засушливите райони на Австралия, состояща се предимно от вечнозелени акациевы храсти. — Б.ред. ↑

Крум Димов видя острата перка, която следваше серфинга^[1] на сестра му, и скочи във водата. Беше уверен, че ако станеше нужда, нямаше да помогне. Край австралийското крайбрежие се срещат най-кръвожадните акули. А Мария, без да подозира заплахата, възседнала пластмасовата дъска, се носеше с вълната към брега.

Дори да ѝ извикаше, нямаше да го чуе. Ако ли пък го чуеше, беше още по-лошо. Можеше да се стресне и да изгуби равновесие. А паднеше ли във водата, нямаше спасение. Серфингът летеше към брега, а на ужасения брат му се струваше, че едва пъпле.

Тогава тя падна. Дъската се преметна и пяната я скри. Добре, че беше близо до брега. Ето я! Мария се показва, стъпила на пясъчното дъно. Но акулата не се бе отказала. Едва сега девойката я видя. Крум беше уверен, че няма да изгуби ума и дума. Познаваше сестра си. Мария вдигна дъската и я стовари върху приближилия враг. Черната перка сви назад, но пак се върна. В туй време девойката бе направила десетина крачки към брега. При втория си опит акулата получи още един удар. И се отказа.

Крум посрещна сестра си на сред път. Не стана нужда да се намесва и той. Пое серфинга и тръгна след нея. Не каза ни дума. Чак когато достигнаха стария си „Холден“, оставен на поляната над плажа, процеди през зъби:

— Никога вече на море с мен!

— Без да му отвърне, Мария хвана волана. „Холденът“ сякаш хвъркна. Понесе се бясно по пътя, който криволяше покрай мангровите храсталаци. Крум я дръпна за ръката.

— Спри!

Тя закова колата.

— Стига лудории! Със самоубийца не ща да пътувам!

— Карай ти! — подвикна му Мария.

И той зае мястото ѝ.

Пътят се вряза в джунглата. Палми, банани и бамбук се бяха оплели в неразличим зелен хаос, над който стърчаха огромни евкалипти и фикуси с дъсковидни корени, лаври, дървовидни папрати и млечки, обвити с пълзящи ротангови палми, див чер пипер и лиани с цветове на лютиче. Навред бяха полазили като мъхове тревисти папрати, които се катереха по стъбла и клони. Увивни папрати се оплитаха с безредната мрежа на другите лиани. По дърветата

подскачаха торбести катерички. Подплашена от дървесна змия, от нависналото над главите им дърво се отдели една торбеста летяга^[2], подобна на литнало четириъгълно хвърчило, плъзна се плавно по въздуха с опънатата между краката ѝ кожна гънка и след стотина метра кацна върху друг горски великан.

— Чувал ли си, че те опрашват евкалиптите? — запита Мария, сякаш нищо не бе станало.

Крум мълчеше. Все още не му бе минал гневът. Мария като че ли не забеляза нищо.

— Летягите се хранят с пъпки. Но не се отказват и от нектара на евкалиптовите цветове. Така ги опрашват. Същото правят торбестата мишка, торбестият съсел...

— Добре! — тъй Крум пресече разговорливостта ѝ. — Знаем...

Отвред крещяха качулати папагали какаду. Катереха се по клоните, премятаха се увиснали на клюновете си. На едно сухо дърво спяха надолу с главите гигантски прилепи, летящи кучета. Чакаха да дойде нощта, за да нападнат овоцните градини. После през пътя пробягна подплашен казуар, подобен на щраус, с яркоцветена гола шия. А там, в далечината, изпърха между две гъсти корони райска птица, блеснала като златно облаче, и се стрелна в шумата.

Колата изтрополи по дървеното мостче над малка река. Подплашени патици, гъски, чапли, жерави и пеликани се разлетяха между двете стени на джунглата. Два черни лебеда отплуваха надолу по течението и се скриха зад първата извивка. От тинестия бряг се хлъзна във водата един оживял дънер — крокодил, изгледа ги изпод водата с жълтите си очи и потъна.

Хванал здраво кормилото, загледан — в извивките на пътя, Крум Димов сякаш не виждаше сестра си, която току се обръщаше наляво-надясно и сочеше с ръка, смаяна, от някое ново животно, от някоя нова красота, някой нов прелестен цвят.

Баща им, старият Стефан Димов, беше напуснал България преди тридесетина години, скитал дълго по света и най-сетне заседнал като градинар в тая страна, в град Вирджиния, до самата Аделаида, или както си я бяха нарекли „Столицата на българите в Австралия“. Във Вирджиния има и улица София. Макар и далеч от родината, емигрантите не можеха да я забравят. Все за нея мечтаеше и умореният вече от живота Стефан Димов. Поне веднъж да я види, пък сетне да

склопи очи. Тъй и не успя. Ха тая работа да свърши, ха оная. Докато дойде ударът, който го повали. Преди да издъхне, успя да заръча на сина си: „Иди, сине, в Българията! Сложи ти вместо мен по един букет върху гроба на баба и дядо!“

Обеща тогава Крум, без да се замисля. А то, ето вече три години изтекоха, пък той все не намираше ни време, ни пари за бащината заръка. Неук беше Стефан Димов. Затова рече поне чадата си да изучи. Завършиха и двамата университет: Крум — психология, сестра му — агрономство. Може би трябваше обратно, ама де да знаеш. Особени бяха децата на Стефан Димов: момчето му беше кротичко, а момичето — сякаш сбъркано момче. Всеки отиде там, дето го влечеше. Тръгна Крум да дири работа с дипломата си. Лесно намери. Всяка по-солидна фирма имаше нужда от психолог — за рекламната служба. Ала още в първите дни се спречка с боса. Крум смяташе, че рекламата е информация, не лъжа. И понеже не умееше да лъже, напусна. Търсеха психолози и в полицията. Стана полицай, божем да се бори против лъжата и престъплението. Дали сполучи и тук? Дали всичко беше чисто около него? Само че вече не можеше да напусне както в рекламата. Шефът му Том Риджър го бе хванал яко. Не му даваше да мръдне. То се знае, виновен си беше сам Крум, виновна беше тая му слабост към конния тотализатор. Наистина цяла Австралия залага на коне, ама с мярка. Той прекрачи всяка мярка. Подписа чек без покритие. А чекът, кой знае по какви пътища, се озова у шефа. Обеща Том Риджър, че ще потули скандала, а на другия ден предложи на помощника си да си затвори очите при едно разследване. Услуга за услуга. Крум и не усети как се уплете. Уплете се тъй, че не знаеше по какъв начин ще се измъкне.

С радост и облекчение тръгна в отпуска. Да се махне, да позабрави. Дарвин беше прелестен град, с цялата романтика на тропика. Море с рифове, с акули и морски змии. Джунгла, пълна със зверове и птици. Плуване, разходки, лов. Само Мария да беше поразсъдлива. А тя — ту с акула, ту с крокодил, ту с автомобила. Сякаш и без нея малко грижи имаше на главата си!

Ето приближиха града, разположен върху малкия полуостров, с прави улици, с много зеленина и едноетажни домове. Дневният пек още не бе преминал, затова по улиците се мяркаха редки минувачи: някой чиновник в бели къси панталони, намусен войник или

клатушкащ се моряк. Премина една бяла госпожа, следвана от черната си слугиня, натоварена с покупки. Трима мършави китайци с черни чадъри разговаряха оживено на тротоара. Няколко уморени японци бисероловци се прибираха от морето. Тълпа туристи щракаха фотоапаратите си към изпъчения върху камилата полицаѝ, които им се усмихваше важно от високото седло. Някои от тях стискаха под мишница по една препарирана коала. Никой чужденец няма да си тръгне, без такъв сувенир. Иначе как ще докаже, че е бил в Австралия? А и не искаха да знаят, че тези чучела са направени от кенгурови кожи. Защото бедните торбести мечета вече се намираха под закрилата на закона.

От всяка витрина им кимаха с глави белобради дядоколедовци, вдигнали на гръб пълни торби подаръци, нагазили в снега от брокатения памук. Наближаваше Рождество, най-веселият празник, който тук, в Южното полукълбо, се пада в разгара на лятото. Въздухът лъхаше като от пещ. Дрехите лепнеха от пот.

Още в хола на хотела портиерът му подаде телеграмата. Крум я прочете набързо. И се намръщи. Защо му прекъсваха отпуската тъй грубо? Но нямаше избор. Налагаше му се да тръгне незабавно. Понедоволна от него, Мария отиде да стегне багажа. Само след петнадесет минути двамата потеглиха към Алиса.

— Какво пък толкова си му дотрябвал на твоя Ему? — запита Мария с насмешка.

Крум знаеше отдавна. Сестра му не понасяше самонадеяността на Том Риджър, който се чудеше как да ѝ се хареса. Кръстила го бе Ему, ей тъй, по някакво хрумване. Приличаше ѝ на глупаво наперената птица.

Той отвърна неуверено:

— Нашата работа е пълна с изненади. Никой престъпник не ни уведомява за плановете си.

— Да не е пак за египетските находки? — подметна Мария.

Той вдигна рамене с отегчена гримаса. Тия находки му бяха отровили живота. Ту в Сидней, ту в Мелбърн се появяваше някоя египетска монета, някоя статуетка или скарабей, уж изкопани на австралийска земя. Много от тях при преглед на специалисти излизаха фалшиви, по-право истински антики, изкопани в Египет, но докарани и заровени в Австралия. Това не беше само сензация, празен шум. По

света имаше много милионери сноби, готови да плащат луди пари. И което беше най-лошото — повечето от следите на мошеничествата водеха към Алиса. Шефовете настояваха, ругаеха, искаха от Том Риджър и Крум Димов да открият централата. Да я открият, но как?

— И все пак някои са истински — рече девойката.

— Та тъкмо те ни пречат най-много. Ако не бяха те, когото пипнеш с такива дрънкулки в ръка — хоп, зад решетките! А сега: експертизи, консултации, египтолози, геолози — та от Европа, та от Америка. А и техните заключения едни такива, че да си откъснеш главата: „Има основания“, „Ако приемем, че“... Опитай при такива усуквания да подведеш някого под следствие, без да си изгубиш службата... И все пак повечето са мистификации... От алчност за печалба... Понякога и за слава...

Мария сви рамене.

— Поне за няколко няма спор. Видях ги с очите си. На река Гленелг, на два дни от Перт. В пещерите са изсечени човешки фигури — с дрехи и орлови носове. А пък аборигените са голи, със сплеснати носове. Ами реалните изображения на нилски лотос край Кернс?

— Лотосът и сега се среща тук-там из Австралия.

— А знаем, че не е ендемично, местно растение.

— Някоя птица е пренесла семето му — възрази Крум. В него се бе събудил скептицизмът на полица.

— Ами барелефът на носорог в пустинята? Ами загадъчните кладенци в скалите до езерото Маккай?

Тя най-сетне изрече това, което отдавна таеше в себе си:

— Защо ми се струва, че и Емуто е замесен в тая афера? Някакъв усет...

Крум трепна. Не отговори. Хвана по-яко кормилото. Неволно натисна педала за газ.

Джунглата постепенно проредя. Изчезнаха палмите и панданусите. Показаха се и поляни: горско сорго, биволска и кенгурска трева. Тук-там се мяркаха масивни термитници на височина два човешки боя. Телеграфните стълбове бяха метални. Ако бяха дървени, термитите досега щяха да са ги изгризали. Наблизо се виждаха няколко изоставени рудника. Предприятието изчерпало урана и ги зарязало. По скалите, които стърчаха тук-там над равнината, бягаха дребни кенгура валаби. Гората неусетно бе преминала в савана, с

пръснати из нея безсенчести евкалипти, над които димяха като синкава мъгла изпаряващите се от листата етерични масла. Покрай холдена им прелитаха бясно леки коли. Добре, че караше Крум. Мария не би оставила да я изпреварват. Тя беше истинска австралийка. Примираше от радост при главоломното надпрепускване по шосетата. И сякаш не забелязваше изоставените край пътя разбити машини. Понякога насреща им профучаваха, сякаш се разминаваха с метеори, камиони с прикачени къщички на колела. Гурбетчиите катунари се придвижваха от едно място на друго за сезонна работа. Тук ще оберат ябълките, там ще осекат захарната тръст. След дълго мълчание Мария добави:

— Има нещо. Нещо още неразкрито. Как тъй ще попадне край Дарвин каменният скарабей или пък птоломеевската монета с рогатия Зевс Амонски? И не само това — откъде в древността е било известно, че на юг от Африка се намира Непознатата южна земя, Терра аустралия инкогнита, Богатият златен остров?

— Знам! — прекъсна я Крум. — Знам и за обичая на туземците по островите в Торесовия пролив да правят мумии. Знам, че из Малайския архипелаг се срещат египетски имена, че в долината на река Йордан в Палестина е намерена мумия, балсамирана с евкалиптово масло. А евкалиптът е чисто австралийско растение. Знам и това, че в египетските храмове има рисунки на фараонов поданици от неизвестна раса. Но и ти знаеш другото. Египтяните са били слаби мореплаватели. Как са се добрали до Австралия? Европейците успяха да сторят това едва през XVII век, когато се научиха да управляват платната на корабите си.

— И преди това са идвали европейци. В картата на Ротс през шестнадесети век е нанесена част от континент на юг от Ява. А наскоро водолази извадиха край брега на остров Габо испанска делва за вино от четиринадесетия век. Хейердал преплава океана с папирусна лодка.

Саваната се ширеше край тях безкрайна и пустинна. Тук-там стърчаха мъртви бели евкалипти като забодени в земята исполински кости. Фермерите ги бяха изсушили, изрязвайки пръстени от кората им, за да разчистят пасищата си. Понякога от шосето се отделяха утъпкани в червената пръст пътища, загладени като асфалт. И там, на всеки разклон, върху дървен стълб стоеше прикачена голяма пощенска кутия с името на фермата. Полето беше разсечено на безброй

четириъгълници с бодлива тел, в които пасяха крави без гледачи. Само пасища, огради, крави и вятърни помпи, които пълнеха автоматичните поилки. От време на време някои крави се упътваха към водопоя, след като оставеха телетата си под надзора на другите крави. Тъй ги пазеха от дивите кучета динго.

— Умно! — рече Мария. — За беда кучетата са по-умни. При всички предпазни мерки повечето от телетата стават жертва на динго. Затова няма и овци. Един смелчаг опитал да използва тези хубави пасища и за овце. За една година хищниците издавили шестдесет хиляди глави. Смелчагата, то се знае, фалирал.

Мария не беше зоотехничка. Специалността ѝ беше фитопатология, болести по растенията. Но познаваше овцевъдството. На всеки австралиец е ясно какво представлява то. Златното мериносово руно все още беше основата на икономиката в страната. Имаше фермери, получили благороднически титли заради успехи в овцевъдството.

Стадо ему опита да прекоси шосето, подплаши се от връхлетялата машина и се втурна през полето. Едно ему се блъсна в оградата, заплете се в теловете, разкърти ги. Другите се засилиха да я прескочат. Доразкъсаха я. Затова ги мразят фермерите.

На едно място беше спрял камион с ремаркета, автовлак. Няколко чернокожи ковбои гонеха нататък определените за клане крави. При изхода стояха двама работници с електрически батерии^[3] в ръце. Опънаше ли се някое животно, те го докосваха с електрическия ток и то припваше към ремаркетото.

След около половин час моторът спря. Крум погледна бензиномера. Имаше достатъчно гориво. Къде ли беше повредата?

В суетнята си около мотора и двамата не видяха как ги наобиколи тълпа полуголи чернокожи, които взеха да пъхат главите си под капака. Крум опита да заговори с тях на езика аранда, с който си служеше донякъде. Те вдигнаха рамене. Че един ли език само говорят австралийските аборигени? Тогава той им показа с жестове как да бутат колата, докато запали, и седна зад волана. Но те стояха неподвижни и само клатеха упорито глави.

Той изскочи сърдит навън.

— Ама че диваци! Защо не бутате?

— Защото не сте включили на скорост — отвърна му единият дивак на английски. — Как ще запали?

На свой ред Крум погледна като дивак. Оказа се, че са ратаи и шофьори от близките ферми. Аборигените не издържат дълго извън племето. Понякога им домъчнява за степта и волния живот и те се връщат към него за месец-два. После, заситили скитническия си инстинкт, отново постъпват на работа.

Двамата черни шофьори скоро откриха пробития кондензатор. А Крум нямаше запасен. Тогава единият рече:

— Сега чакайте да мине кола!

И продължиха по пътя с гъвкавата си походка на неуморими пешеходци.

— Диваци, а! — изсмя се Мария, като гледаше брат си, който още не бе дошъл на себе си от изумление.

Слава богу, скоро се зададе един камион. По австралийския обичай той трябваше да им даде от своите запасни части. Но и той нямаше. Щеше да им изпрати части от най-близката работилница.

— В туй време стреляйте кенгуру! — препоръча им шофьорът на прощаване.

На петстотин метра от аварията се виждаше някаква самотна къща. Двамата почукаха. Без отговор. Натиснаха вратата. Отворена. В Австралия често се срещат такива домове, изоставени от собствениците им, когато вече не са могли да издържат на самотата. Влязоха. Пригответиха се за сън. Не мислеха да ловуват кенгуру. Мария беше добър стрелец, а брат ѝ — шампион на стрелба по панички. Но по живи същества нито тя, агрономката, нито той, философът полицаи, не бяха стреляли.

— Не мога да ги убивам! — рече Мария. — Такива кротки и безобидни!

— А пасищата? — закачи я брат ѝ.

— И там вредата им не е голяма. Кенгуруто като другите диви животни не пасе наред като овцата, кравата или коня. Дивите животни избират храната си. Едни предпочитат една трева, други — съвсем различна. След кенгуруто могат да пасат овце. След овците — никой. Стрижат като косачка, по-ниско от косачката.

— В Мелбърн открили училища за кенгура — досети се Крум. — Учат ги да косят тревата с машини и да играят с децата на футбол.

Мария добави:

— Хората лека-полека почват да се отказват от високомерието си, почват да признават някои качества и на животните. На кучето, на делфина. Но все още смятат кенгуруто тъпо и глуповато. Всъщност то е схватливо и спокойно, привързва се към хората даже повече, отколкото хората се привързват един към друг.

Навън се бе захладило. Затова запалиха дървата в камината, навечеряха се и си легнаха.

На заранта Крум насече два наръча от крайпътния храсталак и замести с тях изгорените снощи, за да бъдат готови за други автокрушенци, които биха се възползували от гостоприемството на дома. После остави в бюфета и няколко консерви.

Тогавя чу гърмежа. Изскочи навън. Друг камион бе донесъл кондензатора. Крум се спусна тичешком нататък, плати на шофьора, после двамата се разделиха със сърдечно ръкостискане. Отново поеха на път.

Река Катерин често пресъхва, та хората нямат вода поизмият колите си, защото тя е единствената река сто и петдесет километра наоколо. Сега пък беше придошла и заляла дори шосето и моста. Австралийците знаят как да се справят с всякакви изненади. Крум Димов покри радиатора с брезент, надяна на ауспуха една гумена тръба като шнорхел и смело нагази. Дълбочината не надвишаваше половин метър, затова плаването завърши благополучно.

В градчето Катерин само наляха гориво. Това беше Катерин — един хотел, няколко бара, черква, поща, кино и магазини. Какво повече беше нужно на жителите му, които не достигаха и хиляда души? Ако бяха повече, щяха да си направят и хиподрум, та да не бъртят път до другите градове за тотализатора.

Поеха отново. Околността неусетно се бе превърнала в дива пустиня, нагъната в редици червени хълмове. Само покрай шосето, в канавките, където при дъжд се събира малко вода, бяха оцелели ниски евкалиптови храсти като жив плет.

Взеха бензин и в Тенант Крийк, при фабриката за злато, и продължиха. Пейзажът пред очите им ставаше все по-пуст и безжизнен. Понякога спираха за гориво в някое градче. Пътуваха и през нощта, та да наваксат загубеното време, като се сменяха на волана през два-три часа.

В Алис Спрингс влетяха на разсъмване и заковаха холдена пред полицейския участък. Вътре завариха дежурния сержант, който играеше на карти със следотърсача Бурамара. На аборигените не се разрешава да нощуват в града. Но Бурамара беше метис, от бяла майка и чернокож баща. В Северната територия метисите имат граждански права. Преминат ли в друг щат, ги губят.

Полицаят рапортува:

— Инспекторът е в отпуска. Остави вас за свой заместник.

— Това добре! — махна с ръка Крум. — Но защо с телеграми, с гръм и трясък? Вече бях помислил, че Коза ностра е пренесла щаба си в Алиса.

— Отиде за черни опали — отвърна сержантът.

Крум Димов го изгледа втренчено.

— Какво казахте?

— Джо Кенгуруто намерил нечувано находище на черни опали.

И всички полудяха.

— А Вие? Защо не полудяхте?

Полицаят се усмихна уморено.

— Пропилях живота си по нечувани находища. По диаманти, опали, злато. Вече никъде не ходя. Ти копаяш, друг богатее.

Крум се обърна разгневен към сестра си:

— Каква била работата! Той вади опали, а мен оставя да прибирам вечер пияниците и джебчиите. Лъже се Том Риджър. И аз тръгвам след него.

Видяла алчния блясък в очите му, Мария го хвана за ръка.

— Остави тези опали! Гледай си службата! Щом като всички са се юрнали нататък, това значи, че са разграбили периметрите.

— Ще грабна и аз! — дръпна се той. — Не ме задържай!

Тогава в разговора им се намеси и Бурамара, следотърсачът.

— Инспекторе, не ходи нататък! Лошо е това място, проклето. Зло ще слети всички.

— Че какво зло, Бурамара?

— Там е планината на Змията Дъга. Ти си чувал за Змията Дъга. Тя е толкова голяма, че може да глътне десет кенгура наведнъж. И грее като дъгата. Който я види, умира. До нейното светилище не може да припари бял човек, защото не знае заклинанията. Черните мъже ходят

до извора ѝ с песни, с дрънкане на магически хлопки, с вдигнати ръце като змийски езици.

— Ти виждал ли си я — запита поразвеселен Крум, — та ми я описваш тъй подробно?

— Който я види, не може нищо да описва! — обиди се следотърсачът.

— Да не е бабур, гигантската змия? — намеси се и Мария.

— Не е. Бабур е тайпан, змия. Само че по-голяма, по-отровна. Дори ако ухапе сянката на човека, той пак умира.

— Да не би пък да е бунип? — запита Мария. Всички естественици искат да научат нещо за това тайнствено чудовище, за което говорят легендите на аборигените.

Бурамара поклати глава.

— И бунип не е. Бунип не е змия, макар че има сила като Змията Дъга. Зърнат ли го във водата, чернокожите падат по лице, да не видят очите му.

— А какво може да ми направи Змията Дъга?

— Да те глътне, да ти вземе разума. И ти да тръгнеш за смях на хората. Змията Дъга не е сама. Пазят я ир-мунен — кучета с женски крака, и билау — хора с ястребови крака. Дебнат оскубани щрауси ему. Наоколо бродят зайци като слонове, кенгуру като черквата и огромни сухоземни крокодили.

— Чак пък толкова! — засмя се Крум.

Но Мария сега стана сериозна. Лудетината имаше дарбата да отскача от една крайност на друга.

— Не е толкова смешно! Някога, в креда, тук било дъно на море. И сега нивото на езерото Айр е дванадесет метра по-ниско от морското равнище. По крайбрежието му подскачали динозаври яйцеяди, които наистина приличали на оскубани щрауси. По-сетне техните места заели приличащите на зайци дипротодонти, големи като носорози, а така също гигантските кенгура и щрауси. Защо да не допуснем, че някои от тях са оцелели до историческо време, че са населили митовете на аборигените?

Крум я прекъсна:

— Тъкмо по твоя вкус. Можеш да лудуваш, да скиташ, да търсиш онова, което го няма.

Тя не каза нищо. Мълчеше. Полицаят се сети още нещо:

— Джо Кенгуруто разправя, че тревите и дърветата умирали. Побелявали и умирали. Всички до едно. Под тях оставала гола пръст и скали — нищо друго.

Бурамара прибави:

— Змията Дъга предупреждава. Белокожи! — казва тя. — Вървете си! Да не загинете като белите треви. Знаете ли приказката за опалотърсачите? Не я знаете. Двама братя намерили жила. Три месеца копали те, гладували, жадували. Накрай достигнали опалите. И единият брат убил другия. Опалите подлудяват белите.

Мария го прекъсна. В доскорошната лудетина изведнъж се бе събудил ученият, фитопатологът.

— Бурамара, как са изглеждали белите растения? Сгърчвали ли са се, изгнивали ли са, пречупвали ли са се стъблата им?

— Тъй разправи Джо. Изведнъж почват да пожълтяват, да изсветляват, да побеляват. И чак тогава клюмват. Бялото пълзи от планината надолу, залива здравите.

Тя се замисли. Сякаш забрави всичко друго: опалите, гигантските кенгура и зайци. Заговори си сама на глас:

— Зеленият цвят се дължи на хлорофила. При всички растения. За да се обезцветяват листата, значи изчезва хлорофилът. При пълна тъмнина той не се образува. Тук, обаче, нищо друго не е толкова много, колкото слънчевата светлина. Ако беше липса на магнезий или други микроелементи, пораженията нямаше да бъдат тъй светкавични. „Бялото пълзи“. Какво може да пълзи така? Бръмбари, червеи? И то в моя район...

Крум я прекъсна:

— Да си ходим! А ти после мисли за твоите растения!

Тя стисна ръката му.

— Тръгвам с теб! Трябва да разбере какво е това!

— Не! — опита да ѝ се противопостави той. — Ти не знаеш какво представляват мъже, обхванати от алчност. Нямах представа за подобно сборище от авантюристи.

Изглежда още не я бе опознал както трябва. Тя скочи и се изправи насреща му — дребна, крехка, но решителна.

— Тоя път лудетината ще лудува за нещо сериозно!

[1] Серфинг — така по времето, когато е писал книгата, авторът ѝ е обозначил това, което днес ние наричаме с оригиналното му название „сърфбоорд“. — Б.ред. ↑

[2] Летяга — на български известна още и като „летяща катерица“. — Б.ред. ↑

[3] Касае се за електрически остен — cattle prod. — Б.ред. ↑

Гурмалулу трябваше да умре. Осъден беше от неписания закон на племето, от мъдрия Джубунджава, който спазваше закона. Джубунджава беше най-старият в рода, Джубунджава разказваше всички предания и митове, знаеше всичко за духовете и за чурингите, знаеше как се прави магия и как се обезврежда направена магия.

А Гурмалулу беше сгрешил. Сам той съзнаваше вината си. Затова покорно бе легнал върху постеля от оскубана трева по гръб и чакаше смъртта. По-рано, когато беше живият Гурмалулу, а не осъден мъртвец, той както всички черни хора спеше по очи. При спане на гръб душата може да изскочи от отворената уста и да не се върне вече. Сега душата му беше длъжна да го напусне.

Джубунджава бе насочил към него острието на магическата кост от счупен човешки пищял и бе изрекъл злоещото заклинание:

— Когато безсмъртното момче Табала се изкиска, Гурмалулу ще умре!

Безсмъртното момче Табала — тава беше кокабурата. Скрита в короната на отсрещното дърво, тя стискаше в нокти уловената змия. Злокобна птица. Дори змиите се боят от нея. От нея сега зависеше кота ще умре Гурмалулу. А тя не бързаше. Измъчваше го. Стоеше си на клона и оглеждаше с доволен израз околността.

Гурмалулу знаеше. Естествена смърт няма. Човек умира или от рана, или от магия. Магия може да прави всеки. Достатъчно е да насочи магическата кост към врага си или да я подхвърли в колибата му и оня да я види, за да умре. Но тогава близките на жертвата са длъжни да отмъстят. Когато душата излезе през устата, тя се вселява в някой камък, някое дърво или пещера. Живее дълго там, докато край нея мине жена, която чака дете. Тогава душата се вселява в детето. Гурмалулу огледа полето. Видя един голям камък като човешка глава. Би искал там да се посели неговата душа. Дано само е свободен камъкът! А после? В какво ли дете щеше да се прероди? Ех, ако имаше щастие да се роди дългонос бял човек, да не бяга от белите! Да не гледа все в земята, а да вири големия си нос нагоре, да се перчи с него!

Както лежеше, осъденият виждаше цялото си селище на двадесетина разкрача от него. Това бяха няколко заслони, колкото са пръстите на ръцете му, от сплетени вейки, покрити с шума, и вдлъбнатини в земята за всеки човек. Мъжете седяха отвън с кръстосани крака и приготвяха копията си, като им прикачаха нови

остриета от камък, счупени бутилки или от фаянсовите изолатори на телеграфните стълбове. За да им придадат исканата форма, ги огризваха със зъби. Такива наконечници са крехки, чупят се при първото мятане. Всеки път трябва нов. Други оглаждаха каменните си брадви, които не се нанизват на дръжка, а се хващат направо в дланта. Трети дялкаха лангуро — едновременно нож, щит и копиехвъргачка. Четвърти приглаждаха с каменните си ножове триони бумерангите си. Наоколо се въртяха кучетата им, мършави и прегладнели като стопаните си. С тях ходеха на лов за кенгуру, те им донасяха убитите с бумеранга птици или пък самите бумеранги, ако не са се върнали сами. Жените плетяха от косите си торбички за събраните плодове, мелеха тревни семена, като ги чукаха между два камъка, други забъркваха храната си в дървени коритца, които нощем служат за люлки на бебетата им. Всички, мъже, жени и деца, бяха съвсем голи, без никакви дрехи освен изплетените от жилава трева поясчета за окачване плячката и превръзките от евкалиптова кора на главите, които вдигат косата от очите. Само на ходилата си имаха нещо като сандали, също от евкалиптова кора. На ръцете си бяха окачили гривни от папагалски пера. Жените бяха наболи в косите си цветя. Отсреща пък, отвъд селището, стоеше усамотена колибата на момчетата, които нямаха право да живеят сред семейните, понеже не бяха минали обряда на посвещението. Те стояха прави като жерави, с един подгънат крак, опрян в коляното на другия, и се разговаряха по мъжки.

Гурмалулу неволно се унесе в спомените си. Някога и той като всички мъже живееше в момчешката колиба. Бяха му казали, че е достатъчно пораснал и е срамота да се навърта все около майка си. А дотогава правеше каквото му хрумне. Черните родители не са като белите. Те позволяват на децата си всичко. Само ги учат какво да правят, без да ги наказват, без да ги бият. Ето и сега Нгалбара показваше на сина си как да се оправя по следите на животните, като му ги рисуваше върху пясъка. Добре беше Гурмалулу тогава. Всички братя на баща му му бяха бащи, всички сестри на майка му — майки. Той имаше един баща и две майки по-малки от него. Но те умряха рано от магарешка кашлица. Много гинеха децата на племето. Но той оцеля. Рано-рано му пробиха носа. Джубунджава му сложи парче лед и го държа, докато престана да го усеща. Тогава проби хрущяла му с костно шило. Направи му голяма дупка. Защото баща му искаше синът му да

бъде красив. В дупката сложиха една дебела клечка да запушва ноздрите му. Най-голямата красота на мъжа е да диша през устата, а не през носа като жените.

Веднъж Гурмалулу се бе разболял тежко. Бяха срещнали група бели, които все кихаха и бършеха дългите си носове с бели парцалчета. Много дни Гурмалулу киха и кашля. Някакъв демон се бе заврял в гърдите му и то душеше. Не му стигаше въздух. Трепереше. Ту го хвърляше в огън, сякаш бе попаднал в горски пожар, ту замръзваше, като че ли бе легнал върху лед.

Тогава Джубунджава беше казал:

— Белите демони идват и носят смърт. След тях остава смъртта. Нейното лице е лицето на белите. Демоните на смъртта са бели.

И след като го бе гледал дълго, бе добавил:

— Няма да умре. Въшките си стоят на него. Ако го напуснат, значи няма спасение.

И Гурмалулу не бе умрял.

Там, в лагера на момчетата, той научи всичко, което трябва да знае и да умее истинският мъж: да мята копие и бумеранг, да си прави наконечници, да чете следите. Накрай дойде посвещението в мъж. Оттогава са ръбците на гърдите му. Показа се достоен. Издържа всички изпитания: и глад, и жажда, и раните от каменния нож, които му нанесе по гърдите Джубунджава.

Напразно! Защото сега трябваше да умре!

Наоколо се ширеше все същата степ, обрасла с рядка трева. Тук-там се извисяваха огромни евкалипти, едни бяха нацъфтели, грееха като розови облачета, закачени в дългите бели клони; други щяха да цъфнат по-късно. На изток степта преминаваше в обрасла със скреб пустиня. Мулгата — бодливата акация, растеше в просторни непроходими храсталаци, в които се крият гущери, змии и птици. От клоните й черните хора си правят копия и бумеранги. А още по на изток почваше истинската пустиня с накъдрените дюни. По пясъка растеше дяволската трева спинифекс, през която и кенгуруто не обича да минава. А още по-нататък, на изток, юг и север, почваше чакълестата пустиня, където пък нищо не вирее. На запад се издигаше планината, светилище на Змията Дъга. Но тя беше извън ловната област на Гурмалулувия род. Оттам бе тръгнало „бялото наводнение“. Тъй Джубунджава нарече побеляването на листата. Отначало хората се

радваха, защото, останали без паша на запад, всички животни се бяха придвижили насам. Никой не помнеше такава ловуване. Никой никога преди това не бе преяждал така. Животните се трупаха, кажи-речи, до самото селище. Ето и сега. Накъдето отправеше поглед, Гурмалулу зърваше ту кенгуру, ту ему, ту мравояд или ехидна, ту някоя подивяла камила, коза или магаре. Те не бягаха от засушаването. Та кенгуруто издържа без вода до три луни. Дори когато е до ручея, то пие веднъж на пет дни. Подире им се примъкваша и дивите кучета динго, припълзяваха змиите, гущерите и скорпионите, долитаха бръмбарите. По дърветата нависваха огромни гроздове от птици: розови и бели какаду, зелени вълнисти папагалчета, пъстри нимфи, бухлати папагали.

— Хубав дивеч! — се бе израдвал някой.

А Джубунджава бе отвърнал:

— Толкова много дивеч не е на добро!

Макар че му вярваха, хората бяха доволни. Не винаги има толкова ядене. Пък после — какво ще му мислят отсега? Ето и днес мъжете тръгваха на лов. Пръсваха се във верига. Щяха да подплашат някое кенгуру към засадата, където най-сръчният ловец щеше да го пронже с копието си. Някога, преди да се разтреперят ръцете му от уискито, Гурмалулу също стоеше в засадата. Гурмалулу беше той, който подсвиркваше на емуто, за да го подмами, той хвърляше разпалени въглени в дупките на опосумите, да ги прогони навън. Той извличаше най-ловко, без да ги скъсва, триметровите дъждовни червеи. Жените вече не излизаха със своите колчета за ровене. Сега, когато имаше толкова месо, мъжко ядене, нямаше нужда от женска храна, от корени, треви и зърна.

До колибата му седеше неговата Руби. Седеше като вдовица, посипала главата си с пепел и навързала по тялото си зелени вейки. Тя тикаше в огъня смолисти евкалиптови клонки и се опушваше с тях. Беше надрала до кръв лицето и тялото си. За нея, както за цялото племе, той беше мъртъв. А Руби беше добра жена. Носеше много храна. Гурмалулу си я бе взел по стария обичай. Тогава, млад воин, хубав и силен, с нависнали черни вежди и сплеснат нос, с голяма хубава уста и дебели устни, с коса, събрана на кок, заплетена с клечки и треви и посипана с червен прах, нашарен с бяла и червена глина, Гурмалулу стоеше в редицата ведно с още шестима младежи. Чакаше пред колибите на съседното селище, където девойките от тяхната

брачна група бяха излезли насреща им, всяка пред избраника си, нагиздени и желани. Срещу него стоеше тя, Руби. И го гледаше. И хем се усмихваше, хем преbledняваше. Брачният обред не е лек. Не всяка оживява. По знак на старейшината всеки младоженец стовари дръжката на копие то си по главата на своята избраница и в безсъзнание я отнесе в сватбената колиба. И Гурмалулу удари Руби. Досега не бе съжалявал за това.

А сега трябваше да умре! По-право вече беше мъртъв. И неговата Руби — вдовица. Вече не той, а братята му, другите бащи щяха да рисуват по пясъка следите на дивеча, за да учат синовете му, които поглеждаха страхливо към него иззад колибата. Надзъртаха, ала не дръзваха да се приближат. Защото Джубунджава, седнал тържествено пред колибата си, с дълга бяла брада, груба като коренище на спинифекс, следеше никой да не престъпва закона.

— Белите носят зло! — тъй говореше Джубунджава. — Затова черните трябва да избягат от белите. Да не се заселват в резерватите, да се върнат в пустинята, по-далеч от белите!

А Гурмалулу бе подчинил душата си на белите. Не бе послушал стария Джубунджава. Затова трябваше да умре!

Недоволен беше Гурмалулу. Вечен скитник като всички черни хора, той реши да види как живеят белите. Затова отиде при белия магьосник със стоте жени. Наричаха го Ми-Си-Онер. Откупил бе от племената им сто девойки, а не живееше с тях и не чакаше да му носят те храната, а ги хранеше той и само ги учеше да пишат някакви знаци на книга и да пеят. Отиде Гурмалулу при него, а той му показа един кръст, който висеше на шията му, и му рече: „Това е Исус-тотем. Най-силният тотем!“ Накара го да облече голото си тяло в дочени дрехи и да се кръсти. Само за това му даваше храна и нищо друго не му искаше. Макар че беше хубаво, Гурмалулу не се задържа дълго при него. Скитническият му дух не го оставяше на едно място. Отиде си, стана пастир в една ферма. Избяга и оттам. Залови се да сече тръстика. Не го свъртя и в тая плантация. Пак се върна при магьосника със стоте жени. Той дори не му се разсърди. Даде му да прави бумеранги и дървени кенгура, които продаваше на чужденците, а с парите купуваше храна за всички. Тогава мина един „художник“. Тъй белите наричат хората, които рисуват не свещени чуринги върху дърво, а други картинки върху хартия. Изобразяват не духове и демони, не тотеми, а

поля и дървета, планини и пустини. Гурмалулу тръгна с него да му носи кутиите и листовете. Беше много смешно. Веднъж и той опита да рисува. „Художникът“ му даде лист и бои. Нищо не излезе. Всичко се размаза. Но Гурмалулу не се отчая. Когато се прибраха в мисията, той поиска от Ми-Си-Онер други листове и бои. Старецът му купи и го остави да се маже с тях. Гурмалулу мацаше и късаше, мацаше и късаше. Понякога, в неделя, защото само тогава позволяват, ходеше на кино. Много обичаше да гледа ковбои, които се стреляха и избиваха със стотици.

И един ден (ех, ако можеше никога да не бе настъпвал този ден!) в мисията дойде мистър Том. Застана зад него, погледа-погледа, па запита:

— Имаш ли и други рисунки?

— Не! — отвърна Гурмалулу. — Късам ги!

Мистър Том рече:

— Няма да ги късаш! Ще ги даваш на мен. Ще напуснеш мисията. Ще станеш велик. Като Наматжира.

Гурмалулу беше чувал нещичко за световноизвестния черен живописец, станал академик. Властта направила само за него изключение, като му разрешила да живее в Алис Спрингс. Той не се съгласил. Поставил условие да пуснат цялото му племе, което хранел и поял. И понеже му отказали, обиден, купил лека кола и камион с ремарке, та да го превозва. Превърнал рода си в моторизирани чергари. Гурмалулу беше чувал и това, че Наматжира купувал на всичките си близки ракия, макар че белите не дават. Не знаеше само какво значи „велик“.

— Ще имаш много пари — поясни мистър Том.

— Че защо ми са? Ми-Си-Онер ме храни добре.

Ала мистър Том не се отказваше тъй лесно. Отведе го в колата си, почерпи го с уиски. Дотогава Гурмалулу не бе опитвал такова питие. Главата му се замая. Целият свят стана по-хубав. Дори белият мистър Том не му изглеждаше вече тъй противен с дългия си нос и недораслата си уста. Вече не му миришеше толкова лошо, колкото миришат всички бели. Напусна мисията. Върна се при рода си. Почна да рисува. Мистър Том идваше всяка неделя, донасяше му хартия и бои и отнасяше със себе си това, което Гурмалулу бе приготвил. За всяка рисунка му оставяше по шише уиски. Гурмалулу пиеше и черпеше

наред мъже, жени и деца. И те пиеха, веселяха се. Само Джубунджава мърмореше недоволно:

— Това носят белите! Смърт и уиски. И ловци, които вече не могат да държат копие, които не могат да мятат бумеранг.

Спиртът беше по-силен от неговия гняв. Затова никой не го слушаше.

Един ден дойде Джо Кенгуруто. Тъй му викаха белите, макар че не беше от тотемната група на Гурмалулу. Дойде с празни ръце.

— Мистър Том не ще повече рисунките ти. Не ги купуват.

— Защо не носиш ракия?

— Няма рисунки, няма уиски!

— А какво, ще прави Гурмалулу без уиски?

Джо Кенгуруто пошепна в ухото му:

— Ето какво иска мистър Том — да му рисуваш чуринги!

— Не! — изхриптя Гурмалулу, разтреперан от ужас.

— Тогава няма и уиски!

Джо Кенгуруто си тръгна. Както рече, тъй направи. Не остави нито една бутилка.

Гурмалулу едва издържа два дни. Вече не можеше да гледа, не можеше да слуша. Стана зъл. Никога не бе вдигал ръка върху Руби и децата си, а сега удряше, щом му се мернеха. Не изтрая. Тръгна през пустинята. Намери мистър Том и му каза:

— Дай уиски! Ще рисувам всичко, каквото поискаш. Ще работя всичко, каквото поискаш. И чуринги. Само, че не знам как са нарисувани.

Мистър Том се ядоса.

— Ще идеш там, където ги криете, ще си вземеш две-три парчета. Ще ги гледаш и ще правиш други като тях.

— Законът не дава да се ходи в Свещеното скривалище. Законът не дава да се вземат чурингите. Племето наказва.

— Няма кой да те накаже. Защото ще го зарежеш. Ще се заселиш тук наблизо. В една колиба, пълна с бутилки уиски. Ще пиеш, колкото щеш. Само ще правиш каквото ти заръчам аз.

Гурмалулу протегна трепереца ръка.

— Дай да пия! Не мога повече!

— Не! — дръпна бутилката мистър Том. — По-напред обещаи!

Гурмалулу изхриптя, задавен от непоносимата жажда:

— Добре! Дай!

Ей затова Гурмалулу трябваше да умре! Защото послуша белия човек, защото не го уби, а заради уиски му се продаде.

Тръгна той назад. Упъти се към Свещеното скривалище. Всички го знаеха — никой не смееше да го посещава сам. Отиват там само когато се събират всички мъже да правят заклинанията си за богат дивеч и много деца, когато нареждат пред Скривалището в магични знаци свещените пръчки нуртунджи и почват да припяват тайните митове на племето, които не бива да чуят нито жените, нито децата. Да пеят и да играят танца на тотема кенгуру.

Гурмалулу се провря в тясната дупка сред скалните плочи, очакващ всеки миг светът да се сгромоляса и да го затрупа. А не се случи нищо, съвсем нищо. Той взе три-четири дъсчици, изпъстрени с магически рисунки. Не го обгориха. Останаха да лежат кротко и безпомощно в ръцете му. Гурмалулу ги познаваше добре. Те бяха съвсем проста направа. Всяко дете може така. Ръцете бяха чертички, главите — колелца. Нарисувано беше всичко — и това, което се вижда, и онова, което не се вижда: и глътнатото от питона кенгуру, и скритият зад дървото ловец, и червеят в земята, и рибите във водата.

Гурмалулу беше казал на мистър Том, че не знае как се рисуват чуринги само да се отърве. А той знаеше. Знаеше и как се подготвя евкалиптовата кора, как се нагрява, а после се притиска с камъни да се изправи. Знаеше как се нанасят боите. Можеше да си направи камък с вдлъбнатинки за боите, имаше и охлювена черупка за водата. За бои щяха да му служат бучка охра, въглен и бяла глина, а за четки — разнищена евкалиптова кора.

Тогава той видя зад отсрещната скала някаква глава, която мигновено се скри. Досега все се надяваше, че никой няма да забележи кражбата. Вече изгуби тая надежда. Човекът зад скалата беше враг. Той щеше да обади на Джубунджава. Без да мисли много, Гурмалулу метна бумеранга си. Бумерангът не е бойно оръжие. Служи само за лов на птици и дребни дървесни животни. Той полетя с бръмчене напред, като се въртеше подобно на самолетна перка, изви се нагоре, после свърна наляво и надолу, скри се зад скалистата грамада. Това е предимството на бумеранга — да поразява скрити цели.

Гурмалулу притича нататък. Нгалбара лежеше проснат по гръб. Бумерангът го бе улучил в тила. Обезумял от уплаха, убиецът заличи

следите си с метла от треви и побягна по-далеч от племето, притиснал до гърди скъпоценните чуринги, които щяха да му донесат ракията и насладата. Когато навлезе в пустинята, запали степта, та огънят да заличи престъплението и следите му. После заспа.

А когато отвори очи, се видя обграден от целия си род. Самият той, някогашен следотърсач, не се учуди, че го бяха намерили. Джубунджава държеше в ръце магическата кост.

Нещастникът знаеше. Може да се спасиш и от нож, и от копие, и от куршум, дори от ухапването на бабур — само не от магическа кост. Когато я видиш насочена към теб или върху постелката ти, лягай! Не се надявай на нищо!

И сега трябваше да умре! Защото бе послушал белия човек, вместо да го убие.

А безсмъртното момче Табала все още не искаше да се изсмее. Все бавеше края му...

Рано заранта изгоря колибата на Бил Скитника, а под още димящите останки намериха собственика ѝ намущан с нож в гърба. Или при борбата някоя главня бе подпалила колибата, или пък убиецът я бе запалил нарочно, за да заличи следите. Предния ден Бил бе изкопал огромен опал. Стругарят Фред го бе шлифовал два часа. И тогава всички се бяха извървели да цъкат с език. Такава скъпоценност никой не бе виждал. То сякаш не беше опал, по-особен вид кварц, ами слънце, някакво черно слънчице, грейнало в безброй дъгички през мъглата на водопад от смола. Бил Скитника се бе зарекъл да не копне ни една лопата повече. Още на другата заран щял да тръгне. И край на сиромашията! Отсега нататък само охолство и лек живот!

Вечерта, когато го бе извадил повторно от кутийката, всички отново бяха ахнали, замаяни от чудния камък, който продължаваше да грее и в мрака с неописуемите си черни сияния.

— Нощен опал! — бе отсякъл Фред с гласа на познавач. — Ако го сложим пред фотолента, ще остави следа. Това са те, най-скъпите опали! Ролс ройсът ти е вече в ръцете!

Всички знаеха, че има дневни и нощни опали. Знаеха също, че нощните са по-ценени. Знаеха, че с това камъче Бил Скитника щеше да скъса веднъж завинаги със скитничеството. Едни му бяха завиждали, други само го бяха облажавали. И когато той се бе прибрал да спи, всички се бяха втурнали в шахтите си да копаят до зори. Богатата находка бе разпалила алчността им.

Том Риджър разбута тълпата и почна да рови с прът в жарта. Заловиха се да му помагат и други. Напразно. Освен една опечена змия не намериха нищо. Навярно във всяка колиба под купчината суха трева се топлеха по няколко змии. А скъпоценният камък бе изчезнал, сякаш изгорял в огъня. Ясно, убиецът го бе задигнал.

От този момент сякаш стана чудо. Тези, които допреди малко се считаха другари, сътрудници в едно общо дело, почти братя, изведнъж се оказаха врагове, обкръжени с невидима стена от подозрителност и страх. Убиецът беше някой измежду тях — може би тоя, който седи до теб, може би тъкмо оня, който дели с теб колибата ти. Стои и дебне, ако и ти имаш щастieto или нещастieto като Бил да намериш камъче, което струва един човешки живот. И теб тогава ще намерят с надупчен гръб под изгорялата колиба.

Том Риджър все още представляваше властта тук. Но и без официалните си права той бе успял сам да се наложи над тая пъстра сбирщина. Инспекторската значка не беше достатъчна. Силата, авторитетът му се налагаха от група опалотърсачи, които не си поплюваха, начело с откривателя на находището Джо Кенгуруто, за когото тая чест беше най-малката отплата. Макар и без никакви облаги, всички го чувствуваха, кажи-речи, собственик на залежите. Тъй, неусетно, негласно призната от всички, тая група образува ядрото на някаква своеобразна вътрешна милиция. Тези мъжаги организираха охраната, нощем, те изследваха пущинаците, първи, преди да навлязат в тях търсачите. Към тях сега бяха обърнати очите на всички. Без да го пита някой, ей тъй, поради качеството си на бивш помощник-инспектор, в тая група се бе озовал и Крум Димов.

Той дори не бе взел отпуск, а бе изпратил телеграфически оставката си и без да дочака отговора, бе тръгнал с Мария насам. Слушал бе, птичката на щастieto не каца два пъти на едно рамо. Или щеше да оправи наведнъж сметките си, или да пропадне. А Мария беше като замаяна от новината за безхлорофилните растения. Може би не беше го чула, когато й бе съобщил за подадената оставка. Тръгнали бяха насам със следотърсача Бурамара, който не бе пожелал да се дели от досегашния си шеф. Някаква мълчалива, неизявена привързаност се бе родила през последната година между добродушния полицаи и мрачния, затворен в себе си метис. Никой не го знаеше кой е, откъде е. Разрешили му бяха да живее в града, защото нямаше съмнение, че е метис. И цветът на кожата му, и малката тънка уста, и челото — всичко издаваше примеса на бяла кръв. При това никой никога не бе чул нещо лошо за тоя четиридесетгодишен мълчаливец, който преди двадесетина години сам бе предложил на полицията умението си на следотърсач. Тогава грозно престъпление беше потресло цяла Австралия. Беше убита дъщерята на един фермер. Привидно без никакви причини, без никакви улики. Полицейските кучета не намериха никаква следа. Бурамара бе дошъл сам и бе казал на инспектора: „Аз ще хвана убиеца!“ След две седмици наистина го бе докарал с белезници на ръцете. Преследвал го по петите из пустинята, дебнал го и накрая го довел до припадък от умора, настигнал го, докато спял, и вързал ръцете му.

Понякога кръвта на черните му прадеди се събуждаше и у него. Той изчезваше за месец-два, после пак се връщаше, за да се отдаде на работата си с още по-голяма страст.

Сега Бурамара и Мария бяха излезли из околността да събират образци от странната болест. Само те двамата от целия лагер не се интересуваха от опалите, докато в същото време Крум Димов сякаш бе обезумял. Копаше от тъмно до тъмно, както може да копае един българин. Прибираше се грохнал, нахранваше се набързо и заспиваше още докато Мария му разправяше за своите открития. И все напразно: нито един опал, нито едно опалче за цял поне. Само глина и чакъл. И той беше от тия, които вчера бяха завидели на Бил Скитника. Едно такова камъче щеше да оправи проклетия чек.

Том Риджър запита:

— Е, какво мислите?

— Кажи ти! — сопна му се Скорпиончето. — Нали затова си градоначалник?

— Сега аз ще слушам. Накрая ще преценя.

— Няма какво да преценяваш! Щом си милиция, ще ни пазиш. Не ни ли опазиш, ще изберем друг.

— Разправията не помагат! — намеси се Крум. — Ами казвайте, видял ли е някой нещо, чул ли е?

Всички се спогледаха. Вдигнаха рамене. По едно време се обади някакво съсухрено човече. Викаха му Пастора, защото твърдеше, че някога следвало богословие.

— Опалите променят цвета си — почти прошепна то. — Здрав ли е собственикът им — един цвят. Болен ли е — друг.

— Какво общо има това с убийството! — махна с ръка Том.

— Как какво? — докачи се Пастора. — Снощи, като видях опала, рекох на покойника, бог да го прости: „Бил, нещо ми се червене в камъка. На кръв ми прилича“. И ето...

— Глупости! — срязва го Том.

Но няколко гласа възразиха шумно:

— Не са глупости!

— Всички знаят, че скъпоценните камъни познават.

— И лекуват!

— Имат магически свойства. Изумрудът например лекува от ипохондрия.

— Ти знаеш ли какво е „ипохондрия“? — подигра го друг.
— Не е важно! Важното е, че лекува. Аметистът предварадва от пиянство. Тюркоазът носи щастие в любовта.
— Ахатът пък пази от клюки и земетресения...
— Едно и също ли са клюките и земетресенията?
— Рубинът предизвиква страст, топазът — ревност, аквамаринът — нежност.

— Скъпоценните камъни се раждат от дъгата.

— Върху нефрита не пада мълния.

Том едва успя да надвика това безсмислено надприказване:

— А от нож кой пази?

Хората изведнъж се смълчаха, припомнили си за какво са се събрали. Джо Кенгуруто се обади:

— На това място аборигените надупчиха одеялото ми с копията.

— Те не убиват с ножове — възрази Крум.

— Всеки убива с туй, което му падне под ръка.

— Не винаги. Има проучвания. Установено е. Англичаните и белгийците предпочитат отрова. Индусите и тези, които са живеели в Индия — удушване, американците и белите австралийци — пистолет, американските негри и италианците — нож...

Неволно той долови погледа на Джо Кенгуруто, който го стрелна злобно. Бегло подозрение прониза съзнанието му: Джовани беше италианец. Но преди да обмисли основно това си хрумване, преди да каже нещо, дочу отдалеч сигнала, който Мария свиреше с уста тъй пронизително, както не умееше никой от ковбоите, които бе срещал. Петте тона на „Мила Родино“ вече бяха станали сигнал за повикване на всички български младежи в Аделаида и Вирджиния. Сега в този сигнал не се долавяше безгрижието на благополучното завръщане, а нещо друго — несдържана тревога.

Крум забърза насреща.

Задъхана от вълнение и умора, Мария заразправя:

— Мозайка! Като по овощните дървета. Вирусът ѝ поразява хлоропластите, носителите на хлорофила. Сегашната мозайка не се задоволява с няколко петънца, а се разпростира върху целия лист.

— Виждала ли си другаде такава? — запита Крум.

— Не.

— От какво тогава си тъй сигурна?

— Може да е интуиция. Но съм убедена, че е вирус. Непозната, зловеща болест, която се разнася с невероятна бързина. Повечето вирусни болести се развиват само по определени растения. Другите видове между тях остават незасегнати. Тази поразява наред: от акацията върху соргото, от соргото върху кенгурската трева, а оттам върху евкалипта. От него пък върху спинифекса. Вчерашната зелена поляна днес изглежда облепена със слана.

Мъжете, които ги бяха наобиколили, мълчаха с недоволен израз. Стесняваха се да й кажат, че това не ги засяга никак. Само братът й се обади:

— Затова ли тази паника?

— Не затова! — обади се и Бурамара. — А за нападението!

— Какво?

Мария обясни вместо него:

— Един огромен камък се търкулна върху нас. Добре, че Бурамара беше до мен. Той ме блъсна в една дупка и скалата профуча отгоре ни, без да ни смачка.

Както изглежда, това премеждие не беше тъй важно за нея. Затова се върна пак към първия си разказ.

— Представете ли си какво може да стане, ако болестта не бъде ограничена, ако продължи с такава бързина да залива страната?

— Какво пък толкоз?

Тя пое дъх и почти извика:

— Гибел!

Крум я побутна по рамото.

— Увеличаш се, сестричке!

— Не се увеличам! Без хлорофил няма растения, без растения няма живот!

Бурамара също не се тревожеше за земната флора. Тревожеше го повече нападението.

— Хора бутнаха скалата. Нарочно. Да ни убият.

При тази вест Крум настръхна.

— Какви хора?

Бурамара наведе глава.

— Чернокожи!

— Ти видя ли ги?

— Само отдалеч. А не познавам стъпките им. Когато чернокожите гледат стъпките, все едно че белите гледат лицето.

Мария разправи, че след като каменната грамада префучала, двамата видели как по скалата побягнали като сърни няколко голи аборигени. Бурамара я отвел в някаква пукнатина между камънаците и се изкатерил нагоре. Там, откъдето била бутната канарата, лежали два дървени лоста. Наоколо личели следите на шестима чернокожи. Нито един бял. Той не се опитал да ги преследва. Защото се боял от Змията Дъга. А и нямало смисъл — сам, невъоръжен. Върнал се долу, после двамата припнали към лагера.

Том Риджър поклати глава замислен.

— Значи пак диваците! Отново сектата „Курунгура“. Те искат всички аборигени да се съберат в пустинята, за да се преборят за последен път с белите. Изглежда, пророците им „джинигарби“ са сметнали, че вече е дошло времето за борба. Няма що, трябва да им дадем хубав урок! Види се също, не са били чак толкова жестоки бащите ни, когато са ходели на лов за диваци, трепели ги както дингото, тровели изворите им...

Тълпата зашумя. Запсуваха, заканиха се. Някои, най-нетърпеливите, взеха да се провикват:

— Веднага по следите им!

— Да ги изтребим до крак!

Том Риджър опита да ги успокои:

— Не така, приятели! Трябва да се подготвим добре. Не само да ги подплашим, а да ги изчистим като зайци!

Повече не стана дума за Бил Скитника. След вестта за нападението върху Мария всички, естествено, приеха, че и другото убийство беше дело на същите нападатели. Хората се пръснаха по шахтите да наваксат загубеното време. Само че тоя път всеки се отбиваше към колибата си, след което се показваше я с револвер на кръста, я с карабина в ръка. Том подсили постовете. Но всеки предпочиташе личното оръжие да му е подръка. Сякаш бяха приели обяснението за смъртта на Бил против волята си. Възникналото подозрение и недоверието бяха пуснали корените си в душите им.

Шахтите вече бяха удълбочени. Пък какви ли шахти бяха те? Всеки бе оградил периметърчето си с връв. В средата бе изкопал кладенеца си, върху чийто отвор бе сглобил грубо дървено магаре с

макара за въжето на кофата, с която се изкарваше рудата. До всяка дупка се издигаше могила изкопана земя, по-голяма или по-малка в зависимост от трудолюбието и силата на копача.

Изведнъж Хари Плешивия изкрещя. Запсува, заруга и почна да зарива като полудял шахтата си, която бе дълбал упорито толкова време. Всички се втурнаха към него. Заразпитваха го. А той не спираше да хвърля пръст лопата подир лопата.

Тогава дочуха отдолу жален писък:

— Помощ! Ще ме погребете!

Едва успяха да отведат разярения собственик настрана, където той още продължаваше да крещи и да се заканва:

— Плъх такъв! Влязъл в чужда яма опали да краде! Що не си стоиш в своята дупка, проклетнико? Пуснете ме! Урок да му дам! Урок да дам на всички, ако някой помисли като него...

Най-сетне измъкнаха отдолу Скорпиончето, омацан с кал, покрит със синини, разтреперан.

— Какво да правя? — изхълца той. — Слаб съм! Тъй ме е създал бог. Виновен ли съм за това? И никой ме не ще за съдружник. Ей я дупката ми! Колко е? Пък опалите са надолу. На Хари дупката е дълбока. При това той вече намери няколко парчета. Затуй...

Никой не му отвърна. Само Том Риджър се закани:

— Сега те отървахме. Друг път няма! Помни!

Нямаше нужда да им напомня. Всички знаеха неписания закон на копачите. Хванат ли „плъх“ в шахтата си, засипват го жив вътре. По много краища на света гният такива „плъхски“ кости.

Засрамен, пребит, Скорпиончето се упъти залитащ към колибата си, свря се вътре и се захлупи по очи върху напластената трева, която тук служеше за постеля.

Крум, Мария и Бурамара тръгнаха към селището. Бяха го нарекли на шега „Сити“. Всъщност то представляваше струпани, кой как могъл, петдесетина колиби от парцали и трева, по-жалки от най-първобитния заслон на аборигените. Крум поведе сестра си по-надалеч, но тя случайно зърна изгорялата колиба.

— А това?

Нямаше смисъл да крие. Когато тя решише, можеше да изкопчи от устата му всичко. По-добре от най-проклетия следовател.

— Убили Бил Скитника.

Очите ѝ се разшириха от ужас.

— Кой?

— Може би същите чернокожи, които нападнаха и вас.

— Да достигнат сред „Сити“, покрай часовете, покрай камилите?

— Те пълзят като гущери.

Бурамара пристъпи нататък, обходи отвред угасналото огнище, визира се, прикляква, опитва почвата с длан, подрежда и размества някакви камъчета. Накрая се върна замислен.

— Следи много — рече той. — Не мога да позная кои са на убиеца. Едно знам — не е „дивак“. Никакъв „дивак“ не е влизал в „Сити“.

Облаче на стара болка мина по лицето му, когато натърти думата „дивак“, изречена от Том Риджър.

Неговият извод потвърждаваше мисълта на Крум. Аборигените не крадат опали, аборигените не ползват нож при убийство.

Изведнъж дъхът му спря. Той забеляза камата на Бурамара, окачена, на колана му. Наистина туземците не си служат с нож, но само докато влязат в допир с цивилизацията. А Бурамара и другите като него го ползуваха. Никой не умееше да го хвърля по-ловко от Бурамара. При това той не беше чист абориген, а метис. Статистиката не говореше нищо за метисите... Дали пък... И затуй още рано-рано бе излязъл с Мария... За алиби...

Мария го дръпна за ръката, повлече го към палатката им.

— Да си ходим! Взех пробите. Научих каквото ми трябва.

Крум отказа.

— Ти може да си свършила работата си. Аз не съм.

— Замириса на кръв. Да се махаме!

Братът поклати упорито глава.

— Мария, аз не съм като тебе лудетина! Аз не надувам напразно газта на автомобила, аз не се надбягвам само за удоволствие с акулите, аз не рискувам живота си напразно заради някакви бели растения. Когато реша нещо, то значи, че има смисъл.

— Смисъл! Е, какво намери досега?

— Ами Бил Скитника?

— И ти искаш като него? Круме, моля те, да се махаме!

Той тръгна с нея.

— Виж какво! Аз оставам. Докато забогатяя. Та да уредя сметките си... Ще ти купя една хубава лаборатория, да не се мъчиш...

— Може да забогатееш, не споря, а може да си пропилиеш силите и времето. И живота. Търсачеството е като тотализатора — спечели един, сто губят.

— Изглежда ми допада на вкуса! — усмихна се Крум. — Човек заиграва на лотария, когато не му остане друга надежда.

Внезапно той стана сериозен.

— Мария, това съвсем не е хазарт. Това е сигурно начинание. Под краката ни е заровена цяла съкровищница. Черен благороден опал! Кралят, бащата на скъпоценните камъни! — тъй го възпява Шекспир. Става дума само за време. Кой ще устои?

— И кой ще заварди гърба си от ножа.

— С мен е Бурамара. Мен няма да издебнат.

Мария вирна упорито глава.

— Аз пък ще си ходя! Трябва да бия тревога. Никой освен нас не знае каква заплаха се заражда в Мъртвото сърце на Австралия — ужас, който ще разнесе смърт и пустош по цялата планета.

— Не те ли избива малко на мелодрама, сестричке? Да не си попрекалила с научно-фантастичните романчета, та навсякъде ти се привиждат космични катастрофи?

Тя се усмихна тъжно.

— Космична катастрофа — не! Само земна! Не познавам твоята наука, не познавам психологията на клиента, на престъпника, на аборигена. Едно нещо знам донякъде — от какво боледуват растенията. Повтарям ти го пак без колебание. Такава болест не е позната до днес. В сравнение с нея всички заболявания на растенията изглеждат както зъбният кариес в сравнение с рака.

— Имаш склонност към хиперболи.

— Безспорно по-страшна от рака. Защото ракът унищожава отделния индивид. След година-две пък може да се окаже, че изпълнява някаква важна биологична функция в естествения отбор. Бялата гибел или както аз съм я кръстила за себе си „ахлорофилоза“, заплашва живота въобще.

Крум не я дочака да се изкаже:

— Я аз да вървя, че лопатата ме чака! А за твоята „ахлорофилоза“ да не се тревожим много. Светът е пълен с велики

учени. Все ще намерят средство за борба.

— Ако имат време. Защото и досега не е намерено средство, което да унищожава направо вирусите в организма. Борим се главно с ваксини и серуми. При растенията този метод е неприложим. При това познатите ни вируси са специализирани, нападат определени видове растения или животни. Ахлорофилозният вирус не подбира, поражява наред. Не закача нищо друго. Само хлоропластите, зелените лещовидни зрънца с хлорофила. Унищожава ги.

Крум беше ловец на престъпници. Ставаше дума за нещо подобно на престъпление. Макар че и жертвата, и убиецът бяха микроскопично малки, логиката на престъплението беше една и съща.

— За мен като криминалист има само две решения. Или убиецът не е един, а много, замаскирани като един; или пък жертвите са едни и същи.

Мария трепна. Разбиране осени лицето ѝ.

— Има подобна хипотеза! Според нея клетката на зеления лист е симбионт: свързани в едно безхлорофилното тяло — носител на другите жизнени функции, и хлоропластът — ловец на слънчевата енергия. Тази хипотеза допуска, че в процеса на еволюцията са се съюзили в симбионтни отношения някакви безхлорофилни същества, гъби или амеби, които вече не съществуват в свободно състояние, и особен вид зелени водорасли. Хлоропластите наистина изглеждат като самостоятелни съставки на клетката: движат се из протоплазмата съобразно осветлението, растат и се размножават чрез делене независимо от нея. Пък не само хлоропластите. Според някои, и митохондриите — центровете на дихателните клетъчни процеси. Най-дръзките хипотези предполагат, че клетката не е монолит, а нещо като федеративна държава.

— Като лишеите — показа, че е разбрал Крум. — Симбиоза на гъби и водорасли.

— Не само лишеите. Никой не може да каже кое начало е по-разпространено в природата: борбата или взаимопомощта. Безспорна е връзката на дърветата с живеещите по корените им микоризни гъби, на бобовите растения с грудковите бактерии, на гигантската мида тридакна с живеещите в нея водорасли. И нещо още по-интересно. Има един морски охлюв, който се храни с растения. В другите

животни хлоропластите се смилат. При него те преминават в тъканите му и продължават да фотосинтезират...

Такива са специалистите, не само професорите, а и младите. Заговорят ли на любимата тема, забравят другото. Мария също като че ли забрави околните, потъна в мислите си, заговори си сама:

— Застрашен е хлорофилът, най-чудното вещество на земята, както го нарича Дарвин; фокусът, в който според Тимирязев слънчевият лъч става източник на целия живот. А той е незаменим. Няма друг, който да акумулира слънчевата енергия в организмите. За разлагане на въглеродния двуокис в лабораторията са нужни 3000 градуса, а хлорофилът върши същото при температура в границите на живота. От шест молекули въглероден двуокис и шест молекули вода той като магьосник създава сладката гликоза. Шест хиляди молекули гликоза образуват нишестето — най-икономичните слънчеви консерви, здраво вързани слънчеви лъчи. А кислородът чрез окисляването разкъсва тая гигантска молекула, сякаш разрязва въжетата ѝ и освобождава пленената енергия.

Тя се сети сама.

— Увлякох се. Искях да кажа само това: някакъв страшен враг, вирус — материя на границата между минерала и съществото — протяга нокти да го унищожи. Не цялото растение, а само хлоропластите, както бактериофагът унищожава само бактериите. Какво е това: нов вирус или бактериофаг, по-древен от зеленото растение; враг, който е унищожавал хлоропластите още тогава, когато са плавали свободно в световния океан подобно на оцелелите до наши дни синьозелени водорасли...

Тревожен вик откъм „Сити“ прекъсна думите ѝ:

— Няма го!

Крум притича нататък.

— Кой?

— Скорпиончето! — отвърна Пастора.

Мария притисна ръка към гърдите си. Нямаха ли най-сетне край тия тревоги? Или едва сега започваха?

Неколцината, които бяха напуснали рудниците си, огледаха колибата. Останалите предпочетоха да си копаят. Оказа се, че беглецът бе зарязал цялото си имущество — една торба с дрехи и друга с

провизии. Отнесъл бе със себе си само пистолета и термоса с вода. Ясно, бързал бе да се измъкне незабелязано.

— Гадинка проклетата! — изръмжа Плешивия. — Изчовъркал е някой хубав опал и офейкал.

Джо Кенгуруто поклати глава.

— Дали пък не за друго? Заради Бил Скитника...

Крум се замисли. И това не беше улика за пренебрегване. Скорпиончето беше годен заради един опал да забие нож в гърба на спящ човек. И все пак. Улика — да, но уликата още не е доказателство. Трябваше да обсъди. Беглецът нямаше накъде да избяга. Само към Алиса. А там нямаше къде да скрие следите си.

Хората опипаха за всеки случай пистолетите и пак се намъкнаха в шахтите. Забърза към своята дупка и Крум Димов, като остави сестра си да се рови из събраната шума и научните си хипотези. Както всички, и той работеше при свещ, закрепена върху свещник с шип, който се забожда в стената. Копаеше и трупаше пръстта под отвора, а когато видеше на слабата светлина някоя съмнителна бучка, я облизваше с език да види цвета ѝ. От време на време повикваше на помощ Бурамара да издърпа на повърхността кофата, която Крум пълнеше долу. После преравяше за последен път пръстта горе на светло и пак се спускаше под земята.

А то, за проклетия, все нищо!

Така, улисан в лопатата, не забеляза кога настъпи нощта. Не би спрял и сега, нали свещта не бе изгоряла, ако не бе чул отгоре някаква нова глъчка. Какво ли ставаше пак?

Той излезе от шахтата и изтича към „Сити“. Всички опалотърсачи бяха наобиколили новодошлите — трима мъже с шест камили, натоварени с торби и сандъци. Двамата сваляха товара от коленичилите животни, а третият, дребен търговец от Алис Спрингс, разказваше възбудено:

— Рекох си аз... Момчетата тръгнаха с малко провизии. Я да им занеса някоя и друга торбичка да не измрат от гладория в тая пустош.

Джо Кенгуруто подметна:

— Виждам, Рибке, виждам! От грижа за нас. И после — опалче за торбичка ориз, нали?

Търговецът се казваше Фред, по прякор Рибката. Дето седнеше, дете станеше, все това му бяха думите: „Сега съм дребна рибка. Но ще

ми дойде денят, ще стана и аз акула.“

— Значи реши се да станеш акула? — закачи го Плешивия.

— Тъй, тъй! Как позна? За малко опалче — малка торбичка. За голямо — голяма. И транзисторчета нося, за веселби. И револверчета — против страх. И дрешки — да се понаконтите. Я си представи, намерил си камък, милионер си вече, а се връщаш в Алиса тъй дрипав, както ви гледам всички...

Чиракът му, разтоварил вече едната камила, го подкани!

— Я кажи за убития!

— За какво убийство пак? — трепна Том Риджър. Търговецът се прекръсти. Австралийците са набожни хора.

— Клетият човечец! Намерихме го проснат на пътя. В гърба му копие.

— Пак диваците! — процеди през зъби инспекторът.

Неколцина надигнаха глас:

— Я тръгвайте, да изчистим планината от тях!

Мълчал досега, Крум запита:

— Кой е убитият?

Рибката отвърна:

— Не видяхме в мрака. Уплашихме се и шибнахме камилите.

Дълго още се спори в лагера, дълго се шушука след това за зловещите преживявания на изминалия ден. Дори след като глъчката утихна, Крум продължи да вижда мъждукащите цигари на бодърстващите хора. Във въздуха прелитаха едри прилепи, търсейки зрели плодове или цъфнали бутилкови дървета, за да смучат нектар. Наблизо плачеше дете. Всички знаеха, че тъй пици опосумът. Някъде се обади динго. А южното небе отгоре сияеше, опитваше да нашепне покой и здрав разум в стегнатите от страх и алчност сърца. Млечният път, разклонен в множество светли повлекла, разсичаше тъмносиния небосвод като раздърпан огнен пояс. Встрани от него гreeха като гнили пънове в нощна гора двата Магеланови облака.

Звездите, безбройни и ярки, мъждукаха отгоре, безредно пръснати между огърлиците на ярките съзвездия. Ето Скорпион, ето Кентавър, Кораба с корабните платна, Южният триъгълник. Южният кръст се бе изправил отвесно. Значи бе настанало полунощ. А все още никой не заспиваше. Крум си представяше как всички дебнат свити в

колибите си, опрели пръст на спусъка. Страхът се заражда от престъплението — страхът ражда ново престъпление.

Том Риджър заспа към разсъмване. Стори му се, че само бе дремнал, когато се събуди. Не разбра от какво. Протегна се, размаха ръце и заскача на място да посгрее премръзналото си тяло. После тръгна да обиколи постовете. На долния край завари Хари Плешивия.

— Нещо ново? — запита инспекторът.

— Нищо! Ни дивак, ни дявол!

И ей тъй, само да се намира на приказка, добави:

— „Паничката“ слезе надолу с черния. На камили.

Понякога на Крум Димов викаха на подбив Паничката. Той беше отличен мерач с пушка и с револвер по изхвърляни във въздуха чинийки. Не пропускаше. Пробиваше метната кибритена кутия. Но не това умение предизвикваше насмешката. Всички знаеха, че той не може да стреля по жива цел. Никой не бе го виждал да убие кенгуру, динго или дори птица. Говореха, че веднъж трябвало да арестува някакъв крадец. Но крадецът хукнал. Крум му извикал: „Стой!“ И макар че оня не спрял, не посмял да гръмне. Тъй го изпуснал.

Том настръхна.

— Накъде отидоха?

— Да видят убития.

Инспекторът се замисли. Да видят убития! А защо не му се обадиха? Том още беше инспектор. Защо го пренебрегваха?

Той поклати глава. Не! Не беше за убийството. За нещо друго. Какво ли? И защо с черния следотърсач, който вчера цял ден се въртя извън лагера? Дали Бурамара, този черен хитрец, не бе набарал някое още по-богато находище на опали? И сега бе отвел натам приятеля си скришом. А разследването на убийството беше само залъгалка? Може би тая вчерашна тревога с търкулнатия от планинските аборигени камък е била също лъжлива, целеща да изплаши опалотърсачите, ако им хрумне да ходят нататък.

— Ще ги настигна! — рече той на Плешивия Хари. — Трима ще се оправим по-лесно.

Отвърза една камила и се нагласи в седлото. После тръгна по дирите им. Мракът още не се бе разсеял. Само на изток, иззад черната ивица на пустинния кръгозор, се разгаряше слабо лилаво зарево. Наблизо светеха като намазани с фосфор белите клони и стъблото на евкалипт-привидение. А под него? Том мигновено залегна, извади

пистолета, вдигна предпазителя. Отдолу стоеше рошав дивак с вдигнати ръце. В следната секунда щеше да запрати копието...

Инспекторът се изправи посрамен. Добре, че не го видя никой. Изтупа праха от коленете и дрехите си. По тези краища има много тревни дървета с високи стволоче, облечени с изсъхнала ланшна шума и кичур свежи листа на върха като туфа трева. Повечето са с едно стъбло, право като колона. А тревното дърво, наричано „чернокожия“, се разклонява и в мрака, особено при уплашени хора, заприличва на дебнеш абориген.

Денят настъпи изведнъж, както става по тия географски ширини. Лилавото сияние се разгоря, запламтя, полази по небосвода като савана, обхваната от пожар, и избухна във взрив от ослепителна светлина и жар. Евкалиптовите дънери, акациите, храстите проточиха дълги синкави сенки върху червената пръст и побелялата трева. Слънчевите лъчи наситиха въздуха с нежен златист дим. От клоните се разкряха пъстри какаду. Рояк вълнисти папагалчета се спуснаха като зелен облак на земята, да търсят изровени семена. Десетина ему танцуваха под разкривената акация, като разтърсваха перушината си, за да я оправят. Няколко кенгуру, седнали на опашките си, се чешеха с привидно непохватните си задни крака. Два самец, отделили се от стадото, бяха захванали рано-рано сутрешния си дуел, като си нанасяха бързи, отсечени удари с предните си лапи като боксьори. Том неволно се усмихна, като си припомни как е произлязло името „кенгуру“. Първите заселници запитали аборигените как се нарича това дългокрако животно. А те отговорили: „Кен-гу-ру!“ Това на езика им означавало: „Не разбирам!“ По едно време с ловък напад по-старият боец успя да хване главата на противника си, опря се на опашка и с мощен замах на задните си крака разпра корема му. Но и раненият свари да го докочи с единия от нокът. Рукна кръв. В този миг женските, които досега оправяха съвсем безучастно тоалета си, без да поглеждат кървавия рицарски турнир, се озърнаха неспокойно. Малките мигновено се шумгнаха в торбите им. Иззад близкия скреб от преплетени акации изскочиха две кучета динго и се втурнаха сред стадото. Женските сякаш литнаха, понесоха се през степта с огромни десетметрови подскоци. Окървавените съперници се спуснаха да ги догонят. Но ето, насреща им се изпречи дълга ивица скреб, подобен на триметров жив плет. Ако бягащите животни речеха да го заобиколят,

дивите кучета щяха да им пресекат пътя. И те не го заобиколиха. Прелетяха над него в гигански скокове. Само тежко раненият самец, изтощен от загубената кръв, не успя да премине препятствието, блъсна се в бодливата преграда и се свлече назад. В следния миг дингата впиха зъби в гърлото му.

Том Риджър укроти камилата и продължи пътя си. Динго не е опасен за хората. Избягва ги. Човекът е страшен враг. Всеки носи пушка или пистолет. Умното животно е разбрало, че зъбите са безсилни срещу куршума. В този континент по-голяма заплаха за хората са змиите. Том настръхна, като си представи гъмжилото от змии, сред които живееха. И подивелите биволи. Някои ловци смятат бивола за по-опасен и от лъва. В тази пустинна област нямаше и биволи. Те скитат, на север, из горите и блатата.

Достигнал едно възвишение, обрасло с мулга скреб, той съзря в далечината двете камили. Спря да ги проследи, незабелязан отгук. Изчака съвсем малко. Те не свиха настрани, както той подозираше, за да се върнат към планината, а продължиха напред, където се виждаше безбрежната пустиня с нейните червени хълмове. Том ги последва на часа. Какво пак беше хрумнало на този българин? Дали наистина да разследва убийството?

Тревата отново позеленя. Изглежда болестта, за която говореше Мария, още не беше допълзяла дотук.

Мария! При спомена за това име той неволно замечта. Нищо, че сега го отбягваше. Той, който никога не се бе смятал стеснителен, пред нея губеше самообладанието си. Ставаше направо срамежлив като манастирска послушница. Полудяваше понякога от това. Че няма ли поне веднъж да го погледне малко насърчително? Не смееше да ѝ загатне за чувствата си. Отлагаше за следващия път. Чакаше поне веднъж да го срещне с топли очи. А те сякаш не очи, а студени опали. Едно го утешаваше. Надяваше се, че това е само в началото. А после всичко ще се промени. Жените чувствуват кой е мъжът, който ще ги покори, и по инстинкт му се противопоставят, за да засилят чувствата му. Сега той е прост инспектор, с малко странични доходи. Но утре, когато натъпче една торба с опали, дори да не е мислила, тя ще го погледне с други очи. Жените обичат силните мъже: някога оня, който е размахвал най-добре тоягата; после тоя, който е въртял най-ловко меча; сега тоя, който има пари. Черните опали ще му докарат купчина

пари. Нека тя си разправа, че опалът е прост силициев двуокис като пясъка; че разтвореният в топлата вода силициев двуокис най-първо се утаява из пукнатините под формата на опал, а после с остаряването си се превръща в халцедон и накрая — в прост кварц. И диамантът е прост въглерод. Нека Том да се сдобие с повече такъв кварц, пък тогава да си поговорят! Да си купи къща в Кю, аристократичния квартал на Мелбърн. Достатъчно е една визитна картичка с адрес в Кю, за да ти отвори всяка врата. И в тая къща дворец да въведе нея, горделивката Мария. Да се махне от задухата на Севера, да се прибере в прохладния Мелбърн, да заживее като истински човек, сред всички блага на цивилизацията; в Мелбърн, където въздухът не изгаря гърдите ти и не ги запълва с прах и пясък от пустинята. Да се махне от дивата Алиса с нейните грубияни, където всеки миг някой нехранимайко може да ти забие куршума в гърба.

Тук-там сред зеленината на степта се показваха жълточервени пясъци, обрасли със спинифекс, който на места се разрастваше в сивозелени бодливи атоли. Виждаха се къртичините на торбестите къртици и мравояди. Премина, без да го забележи, ехидна — все едно бодливо свинче, но с дълъг рогов клюн. От този клюн висеше червейообразният ѝ език, с който тя облизва мравките и термитите от дупките им. Том знаеше — цяла Австралия беше палеонтологичен музей, запазил фауната на отдавна отминали епохи. И едни от най-чудноватите ѝ животни са птичечовката и ехидната, сякаш междинно звено между гуцерите и бозайниците. Птичечовката не се среща насам, почти е изтребена. Оцеляла е, охранявана от закона, само в югоизточните райони. И двете снасят яйца като влечуги, а отхранват малките си, след като се излюпят, с мляко. Наистина забавно!

Щом като Крум и черният отиваха при убития, Том Риджър трябваше да ги последва. Той подсвирна на камилата и тя леко разтегна крачката си. А бе отвикнал от такава езда. От монотонното клатушкаме главата му се замая като при новациите. Морската болест заплашваше да го хване и върху тоя кораб на пустинята.

Без да изчака колениченето ѝ, той се свлече от седлото. Тича редом с нея цял километър. Чак тогава се покатери пак върху гърбицата ѝ. Все по-често пред краката на камилата взеха да пробягват бодливи жаби и гуцери. Значи пустинята беше съвсем близо.

На минаване край един акациев шубрак камилата се дръпна уплашена. Ездачът едва се задържа да не падне. Под храста, без да ги забелязват, се бореха два питона. Не се знаеше кой беше уловил малкото кенгурче, но сега и двата, захапали го от двете страни, бързаха да го налапат. Нито единият отстъпваше, нито другият. И двата го намъкваша с плавни спазми в гърлата си. Вече бяха опрели плътно мордите си. Нямаше накъде. Изведнъж единият с неочаквано широк зев захапа противниковата глава. И започна да я поглъща ведно с общата плячка. Ясно, нямаше друг изход. Не можеше да се върне. Зъбите са извити назад. Забият ли се, не пускат.

Том Риджър не изглежда докрай тая жестока развръзка, а пришпори камилата си. В съзнанието му се мярна неволно сравнение: „Също като нас. Захапали сме опалите. Никой няма да пусне. Посилният, тоя, който раззине по-широко челюсти, ще нагълта другия. Както Бил Скитника... Зле е устроен светът... Защо наистина, за да спечелиш, трябва да вършиш престъпления... Защо?...“

От джоба на ризата му се изкикоти като пияна жена кокабурата. Радиото започваше новата си емисия. В същия миг от евкалиптовото дърво над главата му се обади същинската кокабура. Той вдигна поглед и видя две сиви птици със сини кръпки и нещо като домино на очите. Някои не ги харесват заради мефистофелския им смях. Повечето хора ги обичат. И им прощават малката слабост да крадат детски играчки. „Малкият Джон“, както го наричат с любов белите заселници, е техен нещатен метеоролог. Смехът му предсказва кога ще има буря. Твърдят, че не греша. Не го убиват. Може би са тъй великодушни към него за друго. Птичечовката и коалата са почти пред изстребление поради ценните си кожи. Кенгуруто и емуто се спасиха, защото вкусът на месото им не допадна на европейците. Кенгурското месо се дава само на свинете. Том си припомни рецептата за готвене на кокабура: „Птицата се пуска в тенджерата заедно с един камък и се вари, докато камъкът омекне“.

Инспекторът забърза. Боеше се да не го свари бурята сам в пустинята, далеч от Бурамара, който като всеки туземец никога нямаше да се заблуди. Настигна бившия си помощник при самия труп, тъкмо когато слизаше от камилата.

— Какво означава това? — запита той, като го стрелна със стоманения си поглед.

Видимо изненадан, Крум се овладя навреме. Отвърна бързо:

— Тръгнах нарочно без твое знание.

— И таз добра! А защо, ако смея...

— За да не ми пречиш. Не споделям убеждението ти, че тези убийства са дело на аборигените.

— Докажи!

Крум сви рамене.

— Тъкмо това правя.

И се обърна към следотърсача:

— Хайде, Бурамара! Прочети какво пише в твоята книга!

Чернокожият, мълчалив и намръщен, пристъпи към трупа. През нощта кучетата динго не го бяха открили, а сега лешоядите тъкмо се събираха над него и се виеха в стесняващи се спирали.

Двамата полицаи се отделиха настрана да не пречат. Запалиха цигари.

Бурамара подхвърли през рамо, още преди да е обърнал трупа, преди да е погледнал лицето му:

— Скорпиончето!

Двамата, засега бездейни зрители, възкликнаха едновременно. Не им мина през ум да проверят твърдението му. За туземния следотърсач отпечатъкът от стъпката е все едно снимка на лицето. Крум си даде сметка, че през цялото време бе очаквал именно това.

— Види се — проговори като че ли на себе си Том Риджър, — изровил е хубав камък от шахтата на Плешивия и е хукнал с него. А диваците са го настигнали...

Крум поклати глава.

— Или пък е заклал Бил Скитника. Затова е побягнал. А друг, който го е дебнал, го е пречукал, за да му грабне плячката...

— А копието?

— Копието усложнява въпроса. Но и европейците умеят да хвърлят копие. Между тях са и световните шампиони.

Докато те разговаряха така, Бурамара се въртеше в сложен зигзаг около жертвата, надничаше, докосваше с пръст някоя следа, опипом проследяваше очертанията ѝ, дълбочината ѝ, после се навеждаше до някой тревен стрък, сравняваше праха по него със съседните листенца, разглеждаше други смачкани стръкове, изравяше нещо из пясъка, другаде извайваше с пръсти някакви отпечатащи.

Най-сетне се изправи. Лицето му, покрито с едра пот, изглеждаше непроницаемо, ще речеш, грубо издялано само с брадва от червена евкалиптова дървесина.

— Е, Бурамара! — посрещна го Том. — Какво прочете?

Той като че ли не чу. Отмина то, отдалечи се на около двеста метра, свит, дебнещ, сякаш душеше следите.

— Като хрътка, която прави стойка — засмя се инспекторът. — Само че вместо пред яребица да не се озове срещу бивол.

Крум поклати глава.

— Бурамара не се лъже. И ти му вярваш, както и аз. Жалко, че вече се срещат все по-рядко такива виртуози. Допирът с цивилизацията притъпява способността им да разчитат следите.

— Напоследък забелязвам — подметна Том, — че и нашият виртуоз почва да изпуска фалшиви нотки. И на него ли повлия градският комфорт... Склерозата ли...

Вятърът внезапно се усили. Макар и със закъснение кокабурата и тоя път бе познала. Нажежената пустиня лъхна като отворена пеш. Въздухът се замрежи с облак прах.

— Земята на Австралия лети към морето — подметна Крум, проследил с поглед тъмния облак.

Не се доизказа, защото Бурамара се изправи насреща му още затворен в себе си, още по-мрачен.

— Не е дивак! — рече той тихо, но решително.

Крум отново почувствува същата болка в гласа му.

— Убил го е бял човек!

Том се разсмя със своя заплашителен смях, от който трепереха при разпита арестантите му.

— Става нещо е тебе, Бурамара! Да не си надигал нощес шишето? Белите хора имат револвери и пушки. Не мятат копия.

Чернокожият не отвърна. Цветът на кожата му го бе научил да преглъща униженията. Това не направи особено впечатление и на Крум. Началникът му си беше винаги такъв. Само да не сгресиш нещо, да не му паднеш под прицела. Не ругае, не наказва. Ала насмешката му е по-непоносима от всяко наказание.

Вятърът се усили. Червеникавият облак, който пъплеше от изток, замрежи слънцето. Пясъчният прах започна да пълни очите, да дразни гърлата. До ушите им долетя далечна приглушена музика, тъжната

песен на пясъците, едновременно заплашителна и благозвучна. Тук-там се усукаха прашни вихрушки.

— Я да се прибираме! — предложи Том Риджър, търкайки възпалените си от праха очи. — В „Сити“ ще се доразправим.

Крум възрази:

— По-добре да изчакаме още няколко минути! Да проверим изводите на Бурамара. Мине ли бурята, следа няма да остане.

Следотърсачът не го остави да се доизкаже.

— Готов съм! — рече той.

Крум го погледна ободрително. Том също кимна с глава, стиснал устни в решителна гънка.

Бурамара започна:

— Убиецът е опитал да заличи следите, все едно драскал по написана книга. Но Бурамара я прочете. По-трудно, но я прочете.

Не гледаше никого в очите. Само капките пот по грубото му лице под широкополата шапка се бяха уголемили. От напрежението ли, от жегата ли? Болен ли беше нещо?

— Скорпиончето е вървял бързо — продължи следотърсачът. — Крачката му е голяма, хвърляла е пясък назад. Тук се е спрял. Обърнал се. Стъпките му са успоредни, но раздалечени. Значи е застанал ей тъй!

И зае позата на човек, който очаква нападение с изваден пистолет. После продължи, като за по-голяма убедителност показваше с нужното движение всяко описвано действие.

— Убиецът е тичал. Следата от носовете на обувките с по-дълбока. Когато видял пистолета, спрял. Вдигнал ръце. Тъй тялото натежава на пръстите, там отпечатъците са по-дълбоки. Ако дигнеш само едната ръка, същият крак оставя по-дълбока следа, а другият натежава на пръстите. Двамата заговорили. Убиецът свалил ръцете, приближил се. Скорпиончето прибрал пистолета. Двамата седнали на този камък. Убиецът с по-тежък. Избърсал повече прах от камъка. Запушили. Ето пепелта. Ето единият фас, ето другия. После станали. Скарали се пак. Стъпките тъпчат една връз друга, ту по-плитки, ту по-дълбоки.

Том подметка насмешливо:

— Жалко, че не с европеец. Ще пише чудесни сценарии за криминални филми. Ще надмине Конан Дойл. Както с отпуснал

юздите на въображението си, няма да се учудя, ако накрая обвини някой от нашите хора, та дори теб или мен. За по-ефектно.

Крум, който имаше пълна вяра в следотърсача, тоя път също се поколеба. Той беше полицаи, длъжен да не се доверява никому, дори на най-близкия приятел, дори и на себе си. Знаеше случай на извършено престъпление от полицаи с раздвоено съзнание. Отново погледна ножа на Бурамара. Връзката с убийството на Бил Скитника се уплътни. Туземците имат склонност да послъгват като всички подтискани хора. Дали и Бурамара...

Сякаш не чул насмешката на инспектора, не усетил подозрението на помощника му, черният следотърсач продължи, като че ли четеше написано и подвързано в папка следствено досие, подкрепено с показанията на свидетелите и самопризнанието на обвиняемия:

— Тогава убиецът опрял цевта в гърдите на Скорпиончето и стрелял. Скорпиончето паднал по очи. Ето кръвта, засипана после с пръст. Обърнал го по гръб да го претърси. Взел това, което му трябвало. После събул обувката си и тръгнал бос. Отсякъл един прав клон от онази мулга акация, заострил го като туземно копие, отнесъл убийтия на пясъка и забил копието в гръба му, в раната от куршума. Обиколил мястото няколко пъти да остави повече боси следи и опитал да заличи старите с метла от клони. Опитал, ама не успял. Само човек, който вижда следите, може да ги заличава. Когато не ги вижда, само разхвърля пясъка, все едно драще между редовете, а не по самите редове.

Крум го прекъсна:

— Сигурен ли си, че босите дири не са на абориген?

— Чернокожите имат по-широко ходило. Палецът е по-раздалечен. Те ходят по нажежената земя спокойно, а белият се криви. Нека да свърша! После питайте! Убиецът се върнал при трупа, замел и там следите, само че още по-лошо. Хем да се помисли, че туземец ги е изтривал, хем да се забелязват босите отпечатащи. После изтичал на изток, хе до оная скала, оттам тръгнал на запад все по голия камък, като се надявал, че по него не остават дири, стигнал до обувката си, обул се и поел на запад.

Том Риджър мълчеше, загледан упорито в земята. Когато чу, че следотърсачът е свършил, запита:

— Бурамара, най-важното, което ти каза, е, че Скорпиончето е убит с куршум, а не с копие. Ей в това трябва да ме убедиш, за да повярвам и аз, че престъплението не е дело на дивак.

— Ще докажа! — изръмжа през стиснати зъби Бурамара. — Ела! Той ги отведе при трупа.

— Гледай! Край раната дрехите са опърлени. Наведи се! Още мирише на барут.

Двамата полицаи стояха замислени. Види се, изводите му бяха убедителни. Том Риджър сложи ръка на рамото му.

— Сега остава да ми кажеш още едно. Кой го уби? Тогава Бурамара вдигна глава.

— Ти! — рече той глухо, но решително.

Том Риджър успя да се овладее, стиснал устни в тясна рязка. Ясно, беше подценил способностите на следотърсача. После заговори с леден глас:

— Бурамара, нямам време за плоски шеги. Ако знаеш нещо, кажи го! Или мълчи!

— Знам! Убиецът си ти! Дошъл си с обувката на Хари. Но ти си по-тежък. Стъпваш навън. По това познах, че не е Плешивия, макар и с неговите обувка. Познавам и твоята боса стъпка. Знам как „диваците“ правят копията си. Знам коя марка цигари пушиш ти и коя Плешивия. Намерих и гилзата ти. Знам, че жилото на твоя пистолет бие капсата малко накриво. На всичко отгоре и твоите очи сега казват, че съм прав.

Опомнил се от смайването си, Крум Димов стисна зъби. Първата му мисъл беше: „Ех, Бурамара! Защо ми усложняваш живота?“ После дойде другото, гражданското съзнание. Той беше все още полицай. Най-малкото гражданин. А насреща му стоеше вулгарен убиец. Крум посегна към оръжието си. Но Том Риджър, очаквал този момент отдавна, го превари.

— Не мърдай! — изкрещя той с насочено дуло. — Да се обясним!

Крум промълви, смазан от неочакваното разкритие:

— Какво ще се обясняваме? Длъжен съм да те арестувам!

Том възрази:

— Вярно е, аз го убих. Но знаеш ли защо?

— За мен това не е важно. Ще го кажеш в съда.

— Важно е! Скорпиончето беше крадец. Отмъкнал беше опала на Хари Плешивия. И аз го гонех като крадец, той отказа да го върне, заплаши да ме убие и аз в законна самоотбрана...

— Защо после заби колието в раната?

— Туй пък заради теб. Да те спечеля в борбата против диваците. Виждах, колебаеш се. А трябва да очистим околността от тях. Иначе няма да ни оставят на мира.

Тия отговори съвсем не бяха приемливи, ала все пак бяха някакви отговори. Крум постави последния си въпрос:

— Защо тогава не върна опала на Хари? Защо мълча?

— Ако го направех публично, през нощта някой щеше да го пречука. А не сварих да го намеря насаме.

— Все пак трябва да те арестувам! — натърти упорито Крум.

Том Риджър отстъпи няколко крачки, без да сваля оръжието си. Познаваше силата на инак кроткия българин.

— Ако ме предадеш на съда, ще повлека и теб в затвора. Ще покажа чека, ще твърдя, че си ми съучастник в търговията с египетските находки. Ще посоча случаите, когато си освобождавал заловените мошеници.

— Пусках ги на твоя отговорност.

— Значи почна да се оправдаваш? — засмя се Том. — Това ще доказваш и ти в съда.

Крум се поколеба. Наистина при следствието доверчивостта му можеше да се изтълкува като съучастничество. Имаше реална опасност да влезе в затвора и той.

Бурамара, изпълнил своята задача, затворил се отново в черупката на своето безучастие, каза:

— Идва вили-вили!

Това е смерч, ужасът на пясъчния океан. Сякаш не го чул той път, инспекторът изведнъж заговори кротко, примирително:

— Круме! Да останем приятели! Да кажем, че са диваците, и да сложим точка! Да станем съдружници, както сме приятели! Ако сме заедно с теб, никой от ония негодяи не ще опита да ни се противопостави. Ще им поискаме десетък от добива. Който откаже, ще го прогоним. Аз вече имам няколко добри момчета там. Само ти ми липсваш. Ще забогатеем, ще станем милионери...

Крум процеди през зъби:

— След Бил Скитника и Скорпиончето кой е наред?

Том поклати глава.

— За Бил, виж, не знам. Все си мисля, че са диваците. Та кажи! Дай ръка! И светът ще бъде наш!

Внезапно с рязко движение Крум посегна към пистолета си. Ала противникът му превари. Натисна спусъка. Ведно с гърмежа Крум се свлече на земята, а Том отстъпи назад, като не преставаше да стреля по Бурамара, който се бе метнал като кенгуру зад близката скала. Тогава чу вика на Крум, който се бе надигнал на лакти и вдигаше насреща му пистолета си.

— Стой! Ще стрелям!

Том знаеше, прицелът му беше безпогрешен. Затова избърза. Стреля пак. То се знае, не улучи тъй отдалече. Беше слаб стрелец. Най-леко му беше от упор.

В съзнанието му просветна бегла надежда. Паничката не беше способен да убие човек.

Крум натисна спусъка. Но верен на себе си, не насочи оръжието си в тялото на престъпника, а в ръката му. Куршумът разкъса кожната гънка между палеца и показалеца, които изпуснаха пистолета. Тъй, обезоръжен, видял как от едната страна Крум надига повторно цевта, а от другата Бурамара, който се готвеше да метне ножа си, Том Риджър обезумя от страх. Побягна назад и се метна на камилата си, без да изчака коленичването ѝ. Тогава се сети. Подгони пред себе си камилите на враговете си. Тъй вече нямаше да го настигнат.

Чак сега разбра, че бурята бушуваше. Беше оглушал от грозния ѝ грохот. Дюната, която се издигаше насреща му, сякаш оживя. По острия ѝ гребен се източи като дим облаче пясък. Задимиха и другите дюни. Небето, зловещо зачервено, надвисна над земята. Пясъкът вреше като клокочещ казан. Червената мъгла се надигна, забули слънцето, което продължи още малко да се търкаля като огнено кълбо в пясъчния хаос. И накрай угасна.

Том Риджър бързаше да се измъкне от пустинята, да поеме пътя към лагера, да превари самума. Той превърза с кърпа ранената си ръка, а с другата опъна юздата. Смутени като него, трите камили пръхтяха, издиха нахлулия в ноздрите прах. Но чакай! Къде отиваше той? Не беше ли минавал вече отгук? Фучащият вятър още не бе успял да замете следите на трите камили. Значи въртяха се в кръг.

И ето, през кървавата мъгла той видя вили-вили. Като гигантска фуния с върха нагоре пясъкът се усукваше в ревяща вихрушка и се носеше подобно на чудовищно въже към висините, там, където би трябвало да бъде синият небосвод, а сега трещеше същият пясък, който се ронеше под краката на животните, който запълваше дрехите, устата, очите и ушите му. Диваците смятат, че небето е мъж с крака на ему. Вили-вили, смерчовете са щраусовите му крака.

Том усещаше, че се задушаваше. Сърцето му се бърчеше пресилено в запълнените с прах дробове. Гърлото и устата му се напукаха в кървави рани. При буря диваците лягат на земята, омотават глави с трева и чакат. Но той не можеше да чака.

Една-единствена радостна мисъл проблясваше сред ужаса на стихията. Камилите бяха с него. А Крум и Бурамара трябваше да вървят пеш. При това Крум ранен. Бурята можеше да му помогне. Тя да ги премахне от пътя му.

Само да се измъкне! Той да оцелее! Да стигне в „Сити“, да събере хората си, да ги излъже, че Крум го е нападнал, и да ги поведе. Досега той смяташе помощника си за лекомислен младеж, с когото можеше да си играе както ще. А тоя път — каква твърдост! Или не — тоя път направо глупост! Защо трябваше да воюват? Какъв смисъл имаше това?

А бурята се усилваше. Животните вече не можеха да се задържат на крака. Клекнаха сами, свряха муцуни между предните си нозе. Скочи на земята и Том Риджър, сгуши се на завет между тях. Омота главата си с покривката на седлото. Преди това видя, че смерчът приближава. Пясъкът завря. Пустинята сякаш беше полудяла и бълваше във въздуха взривове от пясък, като се кикотеше с гръмкостта на оръдейни изстрели.

Нещастникът чувствуваше, че умира. Въздухът не му стигаше. Главата му пращеше от болка. Пред очите му се нижеха кошмари, един от друг по-ужасяващи. Ето, вързан за огромна лопата, той полита в напалена пещ редом с хляба за печене. Ето, попаднал е в мътна река и грамаден крокодил е захапал главата му, стиска с челюсти и го влече надолу към тинестото дъно да го удави. А зъбите се впиват все по-дълбоко и по-дълбоко в черепа му.

И камилата до него се задушаваше. Пясъкът ги засипваше с тежка, нажежена пряспа. Навяваше отгоре им нова дюна...

След два часа бурята отмина. Грохотът ѝ заглъхна като боботене на далечни гръмотевици. Червената мъгла се утаи върху земята. Смазаните от въздушния напор треви и храсталаци се понадигнаха, изрониха навееяния пясък. Небосводът отново засия над главите им в огнения си блясък. Слънцето ги лъхна с цялата си жар.

Бурамара измъкна глава от купчината наскубана трева. После побутна Крум, който лежеше редом с него.

— Премина!

Раненият се надигна с мъка. Ръката го болеше нетърпимо. Кръвта вече бе спряла да тече, но се бе спекла, бе слепила раната с ризата. Всяко мръдване му докарваше рязка болка.

В опита си да стане той залитна и падна на колене. Отслабнал бе от загубената кръв.

— Да останем тук! — рече Бурамара. — Докато се съземеш.

Крум се дръпна.

— Не! Нямам право да се излежавам! Трябва да го преварим. Стигне ли пред нас, събере ли шайката си, ще ни избият още на пътя. А там е Мария, сама...

— Поне да погребем Скорпиончето! — предложи Бурамара.

Крум не възрази. Това беше тъй естествено. Изчака, докато следотърсачът изрови в пясъка дълбока дупка, където положи клетника, после го засипа. Отгоре заби два кръстосани клона.

Тогава Крум отново понечи да се изправи. Бурамара го подкрепи. И така, опрян на рамото му, закрета по обратния път.

Метисът спря.

— Я чакай да превържа раната!

Положи го внимателно да седне на един камък и притича до близкия евкалиптов храст. Откъсна няколко листа, после почисти раната с вода. Скъса ръкава и наложи листата върху раната, като ги превърза с парчето плат.

— Сега може! — рече той.

И го поведе, по-право го понесе отново.

Доскоро замряла и безжизнена, степта отново оживяваше. Изпокрилите се от гнева на стихията животни излизаха от убежищата си и бързаха да наваксат пропуснатото време. Накъдето и да отправеше поглед, човек виждаше безброй живи същества: кенгура, емута, кози, папагали. Най-много папагали: черни, бели, жълти, червени, зелени,

които се катереха по клоните, караха се, пощеха се, люлееха се на клунове. И безброй змии, гущери, скорпиони. Гъмжило от насекоми.

През болката от раната, трескав, с напукани устни, Крум запитва:

— Бурамара, сигурен ли си, че е Том?

— Когато не съм сигурен, мълча!

— Но как го позна, когато на това отгоре е бил и с чужди обувки?

— Видях го снощи. Помислих си: защо ли се е преобул? И днес разбрах защо. По целия път гледах от камилата следите му. Едните отиваха подир Скорпиончето, другите се връщаха.

— Отгде разбра, че Том е преследвал Скорпиончето, а не обратно?

— То е толкова просто! Всяко черно дете ще ти го каже. Следите на Том настъпваха следите на Скорпиончето.

Смазан от изтощение и от жегата, Крум опита да се усмихне:

— Чудна дарба имаш, Бурамара!

Следотърсачът не отвърна веднага. Тъмната сянка отново легна на лицето му. На Крум му се стори, че простена.

— Дарба! Като хрътка! Ловецът я пуска да гони дивеча. А пък аз цял живот съм мечтал да бъда човек, не хрътка.

— Не, приятелю! — опита да го успокои Крум. — Съвсем не е като хрътка. Тя само души. Не размисля. А твоето е друго. Логика. Съждения. Разумни догадки, на които търсиш обяснение. Ако беше в Европа, щеше да станеш...

— Не ако бях в Европа — прекъсна го Бурамара. — Ако бях европеец...

Крум млъкна. Нямаше какво да отговори. А душата му се бунтуваше. Не искаше да приеме, че цветът на кожата трябва да противопоставя хората. Защо не се делят по цвета на косата, по цвета на очите? Как могат да се смятат равностойни блондин и брюнет, а не могат чернокож, жълтокож и бял? Дори ако белите са по-развити интелектуално. Нима не беше срещал белокожи, ненадминаващи по умствено развитие най-простия туземец? А Крум беше изучавал и психологията на австралийските аборигени. Често на шега, когато някой опиянен от расовото си превъзходство горделивец му споменеше за диваците, той то помолваше учтиво да се оправи в устройството на брачните им групи, в примитивния им, но дяволски сложен мироглед. Досега не бе срещал толкова интелигентен европеец, а за дивака това

са най-елементарни знания, чието неспазване може да му струва всичко.

Бурамара прекъсна мисълта му:

— Ти казваш — дарба! Аз пък мисля — мъка! Ти виждаш само това, което е пред очите ти в момента. Аз виждам всичко: и това, което е, и онова, което е било преди малко, вчера, онзи ден. Аз виждам и това, което ще стане. Ето, гледай! Съвсем наскоро е притичало младо кенгуру. След него две кучета. Те ще го настигнат, защото е слабо. Аз виждам как ще го разкъсат. Първа ще го сгризе кучката, защото кучето накуцва, изостава. Цялата степ гъмжи пред мен: с животни, които са пред очите ми, и с животни, които не са пред очите ми. Погледът ми се замрежда, главата ми се замайва.

Полупустинята постепенно обрастваше с дървета, наистина редки, както са обикновено евкалиптовите гори, повече паркове, отколкото гори. Сред червените евкалипти се срещаха пустинни дъбове, акации, единични бутилкови дървета и тревни дървета. По оголените гребени на хълмовете, където нямаше достатъчно влага, стояха настръхнали като запустели, неподкастрени живи плетове, обрастванията на мали-скреба.

Бурамара посочи с пръст.

— Дриандра!

Крум видя малкия храст. Едно кенгуру валаби беше пъхнало муцуна в цвета му и ближеше нектар. Той знаеше от сестра си, че така кенгуруто го опрашва. Чудна беше тая страна. Един нов поселник от Европа казваше: „Тук всичко е наопаки. Коледа е по жътва. Повечето цветя не миришат. Има млекопитаещи, които снасят яйца, и дървета, които не хвърлят сянка. Движението наляво. Зайците — бедствие, а лисиците — полезни. Бозайници опрашват цветовете като пчелите.“

Навярно и хората спомагат за опрашването на някои растения. Защото едно друго австралийско храстче — дорианте, съдържа в своите цветове по една ликьорна чашка нектар. Даже човек може да го опита. Както обитателите на Олимп пиели нектар, хранили се с амброзия и получавали от тях безсмъртие. Медът предпазва от тление даже мъртвото тяло. А защо не са безсмъртни аборигените, които често утоляват жаждата си с нектара на дорианте?

Крум сам се досети, че това вече не беше мисъл, това преминаваше в бълнуване. Разбра, че натежа върху рамото на другаря

си и понечи да седне под сянката на един евкалипт.

Бурамара го дръпна.

— Не тук! Падат клони.

Имаше и такова дърво в Австралия. Другите хвърлят листата си. То хвърля цели клони. Може да убие човек, да смачка камион.

Отместиха се. Крум легна на земята. Унесе се. И в унеса му отново оживяха и Скорпиончето, и Бил Скитника. Ето ги! Тичат подире му. С ножове. С пистолети. Той бяга. Скача сред вълните. Опитва да се изправи върху серфинга. А насреща му акулата. Отваря уста. Но не. Не е акулата. Това е Том Риджър. Стреля. После набива в раната му туземно копие...

Събуди се привечер. На запад слънцето се скриваше зад нащърбената скална грамада на Змията Дъга. Към изток се бе разпростряла пустинята, върху чиито печални простори се надигаха червени каменни блокове, проточили дълги черновиолетови сенки. Пясъчната ѝ гръд беше насечена от зловещите нарезки на крийковите — пресъхналите речни легла, запълнени с настъпващия мрак, който се надигаше като при наводнение, готов да избликне оттам и да залее света. Огрени от последните слънчеви лъчи, пясъчните склонове искряха като нажежени, а в маранята над напечените им гребени грееха многоцветни сияния.

— Да вървим! — прошепна Крум.

Тръгнаха отново. Скоро слънцето залезе. Хладината на нощта тозчас ги облъхна. Освежен от нея, успял да преодолее треската си, Крум забърза, облегал върху рамото на Бурамара. Вървеше. Не мислеше къде. Бурамара никога нямаше да се заблуди. Ако Крум беше сам, щеше да загине. Но със следотърсача щеше да стигне. Само дано стигнеше преди убиеца.

Прочел мисълта му, Бурамара го успокои:

— Камилите не са се връщали назад.

Вървяха с кратки почивки цяла нощ. Крум не даваше да се продума за по-дълъг престой. И колкото повече приближаваха до лагера, толкова по-рядко срещаха дивеч. Пред бялата напаст животните се изтегляха на изток, където все още се намираше зеленина и храна. Смътен трепет обхващаше сърцето му. Дали наистина Мария нямаше да излезе права? Само змиите и гущерите все още обикаляха ловните

си райони, недоумяващи защо са празни дупките на мишките и плъховете.

На разсъмване, премръзнали, изтощени, достигнаха „Сити“. Пресрещнаха ги двама часовои — Джо Кенгуруто и Хари Плешивия.

Крум запита отдалеч:

— Къде е Том Риджър?

— Още не се е върнал — отговори Хари. — Не те ли настигна?

Крум приближи, без да отговори. Знаеше, Джо Кенгуруто се числеше към най-верните хора на Том. Донейде и Хари. Затова мина край тях с ръка върху пистолета.

Мария се хвърли на врата му, щом го видя. Беше прекарала ужасна нощ. Събудиха се и другите търсачи, наизскачаха сънени, наобиколиха ги любопитни и разтревожени. Превързаната му ръка усилваше още повече безпокойството им.

Крум легна пред колибата си.

— Елате! — рече той тогава. — И слушайте! Съдете вие!

Тълпата се събра около него.

— Не ни бави! Че работа ни чака.

Той заговори и тоя път с ръка върху револвера.

— С Бурамара разследвахме убийството. Трупът е на Скорпиончето.

Множеството зашумя.

— Убил го е Том Риджър!

Вик на удивление, уплаха и ненавист се изтръгна от десетки гърди.

Хари Плешивия изръмжа:

— Лесно е да се плеще тъй. Докажи!

— Ето първото доказателство — Крум показва раната си. — Когато Бурамара разчете следите, Том стреля в мен.

Джо Кенгуруто го прониза със злобен поглед.

— Ако наклеветиш и мен така, и аз ще ти пратя куршума.

— Без разпавии! — провикна се някой. — Първо да чуем него.

Крум продължи:

— Скорпиончето е извадил добър опал от шахтата на Плешивия...

При тези думи Хари изсумтя:

— Знаех си аз.

— И побягнал. Том го подушил и тръгнал подире му. Преди това сменил обувката си с тези на Хари. Да заблуди следотърсача.

— Значи затуй ми ги поиска! — досети се Плешивия. — А ме излъга, че неговите му направили пришки.

— И да хвърли съмнението върху Хари. Убил Скорпиончето, взел опала, забил в гърба му копие, пак да ни заблуди, и се върнал незабелязан в „Сити“...

Хари се наведе отгоре му.

— А опалът! Къде ми е опалът?

— У него, то се знае.

Тогава той се разпсува направо:

— Негодник! Убива и граби! Граби приятели! Скот! Динго!

Джо Кенгуруто се изпъчи с вирната глава.

— Аз пък обвинявам Крум, че е убил Том Риджър!

— Я не дрънкай глупости! — срязва го Крум.

— Колкото ти имаш доказателства, толкова и аз! Докато не дойде сам той, няма да ти повярвам.

Крум се надигна на лакти.

— Ей това искам от вас. Когато дойде Том, да го арестувате! После двама ни с него, и двамата с белезници, да ни изпратите в Алиса, в съда...

— На теб отсега ще надяна халките! — изсумтя Джо и пристъпи с готовите белезници.

Крум насочи пистолета, Бурамара извади ножа, Мария също изскочи напред с пистолет в ръка. Тогава Плешивия изруга:

— Джо, я да се махаш! Не виждаш ли, че прекаляваш?

Кой знае как щеше да свърши тая разпра. Половината търсачи бяха на страната на Крум, останалите — на Джо. И там бяха най-опасните, най-сприхавите луди глави.

Внезапно някой изкрещя:

— Къде ми са опалите? Кой ми отмъкна кутийката?

При този вик сякаш ток премина през тълпата. Всички се втурнаха към скривалищата си, забравили предпазливостта си, забравили, че тъй ги издават на всички погледи.

Мария се наведе над брата си. Даде му вода и антибиотици. Нагласи го по-удобно върху постелята.

— Каква тревожна нощ! — промълви тя. — Няма ви! Ни теб, ни Бурамара... Ни Емуто!... После почна нашествието на змиите...

— И змии ли?

— Навярно всички колиби гъмжат от тях. Днес ще претърсваме цялата околност. Една ухапа Джек. Сложих му серум. Вече му минава. Часовоите вдигнаха тревога. Да можеше да ги видиш! Пълзят отвред. Нахлуват в колибите. А хората крещат, скачат, тъпчат ги, секат ги с ножове, бият ги с колове. Цяла нощ!

— Как си обясняваш това?

— Ако бяха динго, щях да допусна, че е последица на бялата гибел. Избягала е пляквата им, тревопасните. Но змиите. Те не ядат хора. Не са почувствували още бедствието, изтрайват на глад. Не мога да се отърва от подозрението, че някой умишлено ги е пуснал срещу нас, че ги е изсипал край лагера...

Крум се обърна към помощника си:

— Какво ще речеш, Бурамара?

Без да каже ни дума, че е изморен, че и той има нужда от почивка, следотърсачът напусна селището, зашари между шубраците.

Мария хвана братовата си ръка умолително.

— Да си ходим, Круме! Не мога повече!

Той я изгледа безпомощно.

— Така ли? Ранен?

— Ще седнеш на камила. Тук става страшно. Не само бялата гибел. И нещо друго. Не знам какво. Но дебне... А и нашите хора. Озверени са. Огладнели са. Днес ще ядат печени змии. Но утре? В други ден? На километри оттук вече няма дивеч. С какво ще се хранят? С гнила трева ли? Вече и кокабура биха прояли. Фред Рибката не взема пари. За торбичка ориз иска опал. Пастора, като видя, че не му провървя в шахтата, снощи донесе едно кенгуру. Продаде го за един опал. Хората се заканват да пречукат търговеца, който, без да е копнал нито веднъж, вече е натрупал най-много опали. Добре, че слугите му дежурят нощем. Но някой ден ще се избият. От алчност. И от глад. Край нас вече е бяла пустош. Не остана зелен лист.

Откъм селището глъчката се усилваше. Ту оттук, ту оттам някой изпищяваше като заклан, открил, че липсва и неговото съкровище.

— Вече не се съмнявам, че е вирус — промълви тъжно Мария.
— Унищожават хлоропластите. А хлоропласти, левкопласти и

хромопласти всъщност са едно и също — наричаме ги пластиди. При покълването те са левкопласти. На слънчева светлина стават хлоропласти, като се насищат с хлорофил, а преди опадването на листата, при пожълтяването им, се превръщат в хромопласти. Хлорофилът им се замества от оранжевия каротин и жълтия кеантофил. Тукашните листа направо побеляват, защото са унищожени тези съставки, които би трябвало да произведат — жълтите багрила.

Без да слуша нарастващата човешка глъчка, унесена в своите разсъждения, Мария продължи:

— Болестта върлува като степен пожар. Скоро ще опустоши оазиса около планината на Змията Дъга. И няма да спре. Защото той е част от по-голям оазис, района на Алис Спрингс...

— Там трябва да спре — обади се Крум. — Наоколо са пустини: Симпсоновата на югоизток и Гипсовата на северозапад.

Девојката поклати глава неуверено:

— Съмнявам се. Листните въшки имат крилати поколения, а в цялата пустиня има растителност и живот. Ако не друго, то поне спинифекс. Това е дяволската трева за пътешествениците. Но за живота въобще тя е пионер, покорител на пустинята. Тя завладява пясъка, укрепва го, спира дюните, подготвя пътя на другите растения. Този път за беда спинифексът ще се окаже враг на човечеството. По него като по мост вирусът ще прекоси пустините. Нужно е час по-скоро да се върна в града, да кажа каквото знам. И тогава да почнем борбата. С инсектициди ще изтребим насекомите. С хербициди ще унищожим спинифекса. С жестока карантина ще ограничим износа на всеки растителен продукт от този район... Всеки час е заплаха за живота въобще... Трябва да се надбягваме с крилатите листни въшки, с цикадите и листните дървеници, с бръмбарите хоботници. Отвее ли ги вятърът в друга област, превари ли ни...

Крум поклати съчувствено глава.

— Вече почвам да разбирам. Виждам, трябва да си ходим!

Но се поправи бързо:

— Ще те отведа. Пък аз ще се върна.

Откъм центъра на „Сити“ отново долетя глъчка, чуха се и няколко изстрела. Мария притича натам.

— На мнозина опалите са откраднати — рече тя, като се върна. — Някои си ги намерили в съседните колиби. И сега са се хванали за

гушите.

Крум се надигна.

— Трябва да видя аз! Да ги оправям!

Тогава се върна от разузнаването си Бурамара.

— Вярно е! — рече той. — Следите показват. Чернокожи. Същите, които бутнаха канарата. Те са пуснали змиите. Влизали са и в „Сити“... Когато търсачите избивали змиите, в суматохата.

Крум се замисли.

— Не съм слушал друг път да са постъпвали така. Те или нападат вкупом, в отреди на отмъстителите, или бягат пред белите нашественици. Какво означава тази нова тактика? Дали няма да излезе прав Том Риджър, когато ни убеждаваше в съществуването на новата секта „курунгура“?

Той се надигна. Може би от евкалиптовите листа, може би от антибиотика, а може би от само себе си здравето му тяло бе надделяло пристъпа на треската. Чувствуваше се вече много по-добре. Силите му се възвръщаха бързо.

— Ще опитаме ли, Бурамара? — рече той. — Ще разкрием ли и тая мистерия?

Крум завари търсачите настръхнали, изправени едни срещу други с насочени пистолети. Само Пастора беше ранен в крака. Седнал настрана, пред колибата си, той се превързваше сам. Озверени, другите не се сещаха да му помогнат.

— Как стана това, Пасторе? — запита го Крум.

— Не съм виновен, инспекторе! — рече раненият. — Бог ми е свидетел! Някой откраднал камъчетата на Кенгуруто. Той побесня. Хвърли се да претърсва колибите. Намери ги под моята възглавница. Как можа в мен да се усъмни? Бог е казал чрез устата на Мойсей: „Не кради!“ Божите заповеди за мен са свещени. А той. Не изчака да му кажа. Стреля направо...

Намесиха се и други. Заговориха вкупом. Едните обвиняваха, другите се оправдаваха смутени. Не е малко то, да намерят у теб чуждите опали! По неписаните закони на търсачите „плъховете“ биват застрелвани на място. Озлобените хора биха си разчистили бързо сметките, но имаше нещо, което ги смущаваше. Нещо не съвсем ясно. И Крум го изрече:

— Крадецът не слага плячката под главата си.

Това беше истина. Всички я чувствуваха. Позеленял от гняв, Джо Кенгуруто се провикна:

— Ти ли ще раздаваш правосъдие при нас? Ти ли, който може да си убиец?

Крум се извърна, задъхан от обидата. Сред тая сган от оскотели хора почувствува, че и той оскотява. Посегна към дръжката на пистолета.

Тогава дочу тревожния вик на Бурамара:

— Отвлякоха Мария!

Крум забрави мигновено всичко. Остави настръхналата тълпа като рой разлютени оси, които бяха готови всеки миг да се избият от алчност. Хукна нататък. Бурамара го пресрещна пред съборената в борбата колиба.

— Чернокожите! — рече той задъхан. — Същите! Докато ние сме се разправяли...

Родът на Гурмалулу се събуждаше. Надигаха се първо жените и натрупваха съчки да разпалят главното огнище. Мъжете и децата се изтягаха още дълго върху топлата пепел. Нощта беше студена. Затова снощи всички бяха налягали между два огъня да сгреят донякъде премръзналите си голи тела. Когато жаравата беше угаснала, те бяха пропъзтели върху пепелта. А преди това бяха пели и танцували до късно. Бяха пели през нос своите провлачени песни в съпровод с ритмични плясъци на длани. Както винаги бяха възпявали свежите извори и животворящата влага. Така беше. Черните хора намират лесно храна навсякъде. Тъй е създаден светът, пълен с неща за ядене — като почнеш от коренищата, змиите, гущерите, личинките, бръмбарите, червеите, листните пъпки, меда, цветния нектар, та стигнеш до птиците, вомбата и кенгуруто. Само водата е оскъдна. Намира се рядко, добива се трудно. Затова в песните им се чуваше най-често думата „вода“. Тя означава едновременно с това „селище“, означава и „живот“.

Един след друг взеха да се надигат мъжете. Протягаха се и се изправяха. Всеки се залавяше за онова, което му хрумнеше най-първо — ту да закрепим острие на копие, ту да оправи лангуро, а пък някои, седнали по турски, изскубваха белите косми от брадите и косите си. Не можеха да ги понасят. Струваше им се, че така ще забавят старостта. Само Джубунджава беше престанал да ги скубе. Беше се примирил. И сега главата му изглеждаше омотана с побелялата трева, що растеше на запад от стана.

Скоро се събудиха и децата. Глъчката им огласи околността. Те припваха като кенгурчета с викове и крясъци. Никой не им се скара, никой не ги спря. Нека лудуват, нека падат, нека си одират коленете. Нека сами опознаят живота. Едно е да ти приказват за тръни, друго — сам да се убодеш. Децата се подгониха през степта. Но и в играта не забравяха задължението на всеки черен човек. Знаеха, че са малки черни хора. И в играта подражаваха на възрастните. Момиченцата изравяха корени и личинки, момченцата гонеха гущери и змии, не пропускаха да сложат в мрежата си намерен остър камък, който би послужил за острие на копие или за нож.

Джубунджава се завъртя покрай лумналия огън, закашля се от дима, а когато кашлицата му премина, рече:

— Жените да донесат женска храна. Прядохме месо.

Право беше. Трябваше да подирят нещо, да разнообразят яденето си. Не бяха свикнали с толкова месо.

— Искам повече женска храна — добави. — Да има за дълго. Лоши дни ни чакат. Злите духове са напуснали пещерите на Змията Дъга. Огненият им дъх е попарил листата. Не е на добро това изобилие. То показва, че тревата е изсъхнала навред. И само при нас още се държи. А знаете ли какво значи то?

— Значи, че ще вървим другаде! — подметка един млад мъж. Види се, мисълта за пътуване дори му доставяше радост. Омръзнала му беше тая стоянка.

— А знаете ли след колко дни ще намерим храна? Знаете ли дали и там тревата няма да е побеляла като брадата ми?

Докато мъжете приказваха, жените тръгнаха към полето. Малките деца седяха на раменете им и се държаха с пръсти в косите им. На гърбовете им висяха мрежести торби, изплетени от собствените им коси, в които щяха да слагат всичко, което съберат. В ръцете си носеха колчета за изравяне на корени. Знаеха, Джубунджава не хвърля думите си на вятъра. Трябваше да извадят много луковици и коренища, да съберат много плодове, повече, отколкото могат да изядат, за да останат запаси за из път. Тая нощ те щяха да ги притискат с тежки камъни, докато изцедят от тях всяка влага, щяха да ги сплескат, да ги слепят като бучки, които траят дълго и се носят леко.

След тях, в противна посока се източиха мъжете със своите плетени торбички, окачени за връвта около пояса, с по две-три копия в лявата ръка и „лангуро“ — копиехвъргачката — в дясната. Лангуро служи не само за удобно мятане на копие, то става и тесла, и нож, когато се наложи да се нареже убитото животно. В него се събира кръвта от жертвата и пухът от птиците, с който се украсяват за танците при коробори. А когато са далеч от селището, хората добиват огън, като ги търкат едно о друго.

Съвсем наблизко ловците видяха няколко подивели кози. Ала не ги закачиха. Отбягваха по навик всяко животно, което беше дошло в страната им с белите пришълци: коза, магаре, камила, бивол, говедо, овца. Помнеха как доскоро фермерите изтребваха с хайки цели чернокожи племена заради една отвлечена овца. Двете страни не можеха да се разберат. За белия скотовъдец това значеше грабеж, посегателство върху свещената собственост. За черния ловец всяко

същество в неговия ловен район беше законна плячка. Надделяло бе правото на по-силния. Черните се научиха да не закачат добитъка на белите под заплахата на куршума, без да са проумели защо. И понеже не бяха прозрели в мъдростта на закона за собствеността, не можеха да се научат да правят разлика между козата във фермата и подивялата безстопанствена коза. За да има мир, се бяха ограничили с дивеча на прадедите: кенгуру, ему, вомбат, опосум, змии, гуцери и птици. Добитъкът на белите беше станал табу.

В туй време жените се движеха във верига, приведени към земята. В селището беше останал само Джубунджава да поддържа огъня, с една болна старица, която ако не се надигнеше днес-утре, щеше да остане тук и когато племето отново тръгнеше на път. Такъв е краят на всеки, който доживее старостта.

И никой, ама съвсем никой не погледна към легналия извън стана Гурмалулу. Даже Руби. С нарязано до кръв лице, с пепел по главата като истинска вдовица тя бе минала край него с невиждащи очи. Не бяха го погледнали и децата му. Джубунджава не позволяваше, за да не събудят в осъдения желание за живот, да не удължат мъките в борбата му със смъртта.

Гурмалулу продължаваше да лежи на същото място, без да е ял и пил тия няколко дни, изтощен, отслабнал, същински скелет. Неподвижен. Дори очите под спуснатите му клепачи не се движеха. Чакаше безучастно смеха на кокабура, та да прекъсне и последната му нишка с живота. А безсмъртното момче Табала мълчеше. Гавреше ли се с него? Или пък вината му беше тъй голяма, че трябваше да изтърпи докрай и тая мъка?

Гурмалулу беше длъжен да умре. Над гроба му щяха да поставят копиехвъргачката му, както колчетата за ровене над женските гробове. Да бъдат край тях, когато пак се върнат на земята. До главата му щяха да пуснат въгленче, та да си запали огън, защото щеше да му бъде студено. А дотогава духът му щеше да скита като бял човек, преди да се засели в оня хубав камък като човешка глава. Всичко се променя. Някога, в далечни времена, животните са били хора, а хората можели да се преобразяват на животни и да ходят по небето. Луната е била мъж, а слънцето — жена. В какво ли щеше да се превърне Гурмалулу? В каквото и да е, камък, животно, само не чернокож!

И Руби! И тя не го виждаше. Дали пък вече не беше умрял. И вече беше станал дух, който си почива, преди да тръгне на път? Затова не го забелязват. Гурмалулу полуотвори очи. Не. Не беше мъртъв. Кожата му беше още черна. Духовете са бели. Ще познае, че е умрял, когато побелее.

Руби! Кога ли беше това? Преди да я вземе за жена, преди да я удари с копието по главата. Върху своята вчерашна стъпка веднъж той видя нейната. А когато жена настъпи следата на мъж, това значи, че го харесва. И той я харесваше. И той настъпи нейната диря. Сега и тя щеше да разбере чувствата му.

Всичко се бе объркало. Спомените прелитаха като прилепи в главата му. Идваха неусетно. И неусетно си отиваха. Ето коробори — пиршеството! Гурмалулу танцува. Танцува лудо, до замайване. Никой не може като него. Но и то беше по-рано, преди уискито... Или друго. Отряд отмъстители минава през степта. Чуждо племе е отвлякло девойка. Трябва да настигнат похитителите, да ги накажат. Гурмалулу е начело. Ето, догонват ги. Двете дружини се изправят една срещу друга. Враговете мятат копия, а Гурмалулу ги лови дръзко и ги чупи. И се шегува... Неприятелите са прогонени. Един е убит. Гурмалулу отрязва палеца на дясната му ръка, за да не може душата му да мятя копие, да не отмъщава на убийците си... Но и това е било отдавна, много отдавна, преди да надигне първата бутилка... Сега нито му се люби, нито му се пее, нито му се танцува. Нито му се пие уиски. Нищо. Само му се умира.

Защо не се изсмее Табала?

Внезапно Гурмалулу трепна. Джубунджава извика нещо и се спусна към огъня. Натрупа отгоре му свежа шума и пръст. Огнището задимя. Старецът взе една рогозка от трева, покри с нея дима, след което бързо я отмести. Във въздуха се надигна кълбо пушек. Пак закри огнището. Пусна две кълбета. После остави димната струя да се източи нагоре непрекъсната.

Джубунджава говореше чрез дима. Но с кого? Без да се мръдне, Гурмалулу изви само очите си. На запад, зад далечната дюна, в тихия въздух се издигаха други подобни облачета.

Пушекът на Джубунджава казваше:

— Донесете белия човек!

— Идем! — отвърщаше другият.

Наистина дойдоха скоро. И върху носилка от клони докараха някакъв белокож. А след групата пристъпваха бавно три камили. Когато положиха товара си на земята, Гурмалулу за свое удивление откри, че това е мистър Том. Наистина отпаднал, трескав, но жив. Сърцето му, отдавна забавило пулса си, се разтуптя. Какво търсеше тук тоя, заради когото Гурмалулу трябваше да бъде погубен? Какво ново зло замисляше?

Даингумбо разправяше — с думи, с викове, с мимика, с цяло тяло — как са видели лешоядите в небето, как са тръгнали нататък и намерили трите камили до засипания с пясък човек. Как са го изровили. Как той поискал вода и как го донесли тук. А сега Джубунджава трябваше да реши какво да го правят.

Докато траеше тоя дълъг разказ, и то не толкова разказ, колкото цяло представление, своеобразна забава в скучния живот на туземците, Том Риджър дойде напълно на себе си. Друг път не би се докоснал до съдина на дивак. Сега изпи жадно и втората охлювена черупка с вода, която му поднесе Даингумбо. Усети как силата му се връща. А с нея — и гладът.

— Има ли нещо за ядене? — рече той. Отдавна живееше по тия места. Понаучил беше езика на тукашните племена.

Джубунджава даде знак с ръка да го нагостят. Мъжете хвърлиха донесеното кенгуру в огъня и когато го опекоха, всеки си отрязва къс топло месо. Опашката предложиха на госта. Знаеха, че белите я предпочитат. Когато се нахраниха добре, Том Риджър каза:

— А сега, Джубунджава, ще ми дадеш ли няколко мъже да ме отведат в Селището на белите до планината на Змията Дъга?

Старецът поклати побеляла глава.

— Няма!

— Защо? — сопна се Том.

— Защото е на чужда земя. Никой няма право да навлиза в чужда земя. Там във всеки камък, във всяко дърво живее духът на някой прадядо от чуждото племе. И този дух ще намери случай да те накаже.

Това беше добре известно на Том Риджър. Диваците избягват да навлизат в чужда територия. Затова нямат войни за земя — за разлика от цивилизованите. Диваците се бият само за отвлечени жени. Те бяха за себе си прави. Но той не смееше да тръгне сам, без водач.

Страхуваше се от нова буря. А и без буря не би могъл да се оправи в този пустинен лабиринт. Случайно зърна легналия Гурмалулу.

— Болен ли е? — запита той повече с цел да продължи разговора, да предразположи стареца към отстъпки. Знаеше, диваците нямат вождове. Но старците, мъжете с голям опит в живота, се ползват с влияние, на което биха завидели много водачи, лидери, царе и президенти в цивилизования свят.

— Това е Гурмалулу! — отвърна Джубунджава. — Мъртъв!

Том се учуди.

— Как тъй мъртъв? Ето, гледа ме!

— За нас е мъртъв! Открадна чуринги. Уби Нгалбара. Затова ще умре. Магическата кост прати в него смъртта.

Изглежда някога някой се е одраскал с човешка кост и е умрял, заразен от трупна отрова. Оттогава може би е останала вярата в мощта на заострената кост.

Том премисляше бързо. Гурмалулу му трябваше. Сега вече не толкова за рисувани чуринги. Сега Том очакваше не хиляди фунта от богатите сноби, а — милиони. Гурмалулу можеше да му стане водач, да му стане следотърсач, да го противопостави срещу следотърсача на Крум Димов. Вече не ставаше дума и за милионите, а за спасяване на живота. Крум Димов трябваше да млъкне, Гурмалулу щеше да помогне за това. И още нещо; как тъй ще остави да го уморят пред очите му? Не само като цивилизован човек, но и като полицай беше длъжен да осуети такава дивашка саморазправа.

— Джубунджава! — рече той. — Щом като е мъртъв за племето, тогава ми го подари! Ще напусне селището, все едно труп.

— Той е осъден да умре. Не е прогонен.

— Изгонете го!

— Не може! Тогава всеки ще почне да краде чуринги, да убива съплеменниците си! Не! Гурмалулу ще умре тук!

— Джубунджава, аз съм силен. Ще та подаря много неща. Ще ти подаря една камила.

— Защо ми е? — отвърна старецът. — Джубунджава още може да ходи. От камилата не могат да се разчитат следите.

— Ще ти подаря ножове.

Джубунджава не отговори. Само поклати решително глава.

— Ще ти подаря много уиски. Да пие цялото племе.

— Племето на Джубунджава вече не пие уиски. Табу. Племето се връща към обичаите на дедите.

Том сбърчи чело. Може би и тук — пак сектата „курунгура“? Назад към природата! А членовете на тая секта понякога убиват белите. Той неволно посегна към пояса си. Пистолетът беше на мястото си. Но се сети. Празен, без никакъв патрон. Изстрелял ги бе по ония негодници вчера.

За щастие диваците не подозираха това. Те се плашат само от вида му. Сякаш да се поразходи, Том Риджър се изправи. Убеди се, че силите му са се върнали. Щяха да му стигнат и за това, което си бе наумил.

Когато се отстрани на десетина крачки от групата и се увери, че никой не е останал зад гърба му, той извади пистолета и без да го насочва, запита:

— Ще ми дадеш ли Гурмалулу?

Старецът тръсна упорито глава.

— Аз съм законът — рече заплашително инспекторът. — Ти знаеш, законът на белите забранява магията на насочената кост.

— Черните хора имат свои закони. Тук е земята на Джубунджава. Алиса е далеч.

— Ще стрелям!

— Стреляй! Джубунджава е много стар. Време му е да си ходи. Но Гурмалулу ще стои тук, докато умре!

Том Риджър почувствува безсилието си срещу фанатизма на дивака. Затова го остави. Отстъпи заднишком, за да следи настръхналата черна тълпа пред очите си, и се изправи над осъдения.

— Гурмалулу, ставай! Нещастникът едва успя да прошепне:

— Не може! Гурмалулу трябва да умре!

Том Риджър сви презрително устни.

— А защо трябва да умираш? Защото някакъв мръсен дъртак насочил един мръсен кокал насреща ти! Я скачай! Не ме ядосвай!

Осъденият опита да се надигне, но мигновено се отпусна надире като подкосен. Главата му дрънна в земята.

— Глупаво момче, си ти, Гурмалулу! — рече Том. — Да вярваш в някакъв кокал! Че ако Джубунджава е толкова могъщ, нека да убие мен!

И се обърна към слисаното от дързостта му множество:

— Хайде, старче, да ти видя силата!

Даингумбо отговори вместо него:

— Магическата кост не хваща белите дяволи.

— Тогава някоя птица! Нека застреля онова ему!

— Магическата кост не е за птици.

Том се разсмя.

— Не може птици, не може бели хора. Тогава какво може? А моят пистолет може и птици, и животни, и хора: бели и черни.

Той се приведе над Гурмалулу.

— Виждаш ли силата й? А ти ще мреш! Когато на света има толкова сладки неща. Ето на, в джоба ми се е запазило шишенце уиски! Ако дойдеш с мен, ще живееш в колиба, пълна с уиски.

И чудо! Убедил се сам в безсилието на магията, замаян от вида на ракиената бутилка, почувствувал се отново под нейната власт, Гурмалулу се понадигна, протегна ръка.

— Дай! — прошепнаха пресъхналите му устни.

Том му поднесе плоската бутилка и нещастникът впи в нея устни. Когато я свали, очите му вече светеха. Той се надигна с омекнали колене, олюля се, ала не падна. Тръгна подир спасителя си. Том го закрепил на едната камила, изчака я, докато стане, после възседна другата и пое на запад с победоносен вид, без да погледне слисаните чернокожи.

Тогава чу последните думи на Джубунджава:

— Гурмалулу, чуеш ли гласа на Табала, ще умреш!

— Ха, ха, ха! — изсмя се Том Риджър.

Селището скоро изчезна назад. Местността стана по-хълмиста, пресечена от плитки крийкове, обрасли с храсти и дървета, над които се виеха облаци мушици, явен признак за близка подпочвена вода. Над всички се извишаваха огромни евкалипти като дрипави старци, омотани в раздрани шалове от олющената кора. Разцъфтялата акациева гора приличаше на море от пламъци. Тук-там поклащаха ветрилата на листата си вретеновидни камедни дървета^[1].

На първия хълм Том спря, за да отстъпи място на спътника си, който отсега щеше да го води. И от височината видя далечната пустиня, където замалко щеше да остави костите си. Додето стигаше поглед, се гънеха пясъчните дюни, в редици, една зад друга, подобни

на гигантска разорана нива, в която редките дървета изглеждаха като недоизскубани плевели.

Изведнъж Гурмалулу съзря на близкия клон една кокабура. Сякаш някой го стисна с нокти за гърлото. Дъхът му спря. Ако Табала се изкискаше, Гурмалулу щеше да умре. Тъй прокоби Джубунджава. Заслепен от ужас и омраза, той замахна с бумеранга си. Тотемът на племето беше кенгуруто. Ала Джубунджава като всички големи магьосници имаше свой личен тотем — безсмъртното момче Табала. Убиеш ли тотема на някого, причиняваш и нему страдание. Бумерангът бръмна, насочи се напред, после се издигна нагоре, наклони се, сви наляво, мина на педя от мерената птица, без да я докосне, и полетя обратно. Вцепенен от почуда и уплаха, ей тъй само но навик, Гурмалулу простря напред ръце, плесна с длани и улови в тях завърналото се оръжие. Това вече беше извън неговата възможност за разбиране. Той, най-добрият мерач с бумеранг, не бе улучил. Не допусна, че това може да се дължи на глад и изтощение, че може да се дължи на ракията. Прие единственото, което му бе втъпявано цял живот — магическата мощ на стария магьосник бе запазила тотема му. Смазан от безсилието си, той пое напред.

Чак привечер Том го спря.

— Гладен съм — рече той.

Чернокожият се озърна послушно.

— Гурмалулу ще потърси нещо!

Някаква сянка се мярна в близкия шубрак. Черният ловец скочи, но скоро се върна с празни ръце.

— Вомбат! — рече той. — Скри се. Черните хора го ловят така: пускат в дупката му дете; тя е тясна, не може да мине мъж; детето крещи отдолу къде да копаят...

И без да довърши описанието на лова, продължи нататък, като преобръщаше камъни и дънери, лапваше по навик някоя личинка, заглеждаше се в дупки и хралупи. По едно време се спря. Взе да духа по кората на стария евкалипт.

— Опусум! — рече той. — Останали са космици. Той удари по стъблото с каменната си брадва без дръжка, ухапа я, закрепил палеца на крака си в засеката и като се държеше с една ръка за ствола, направи втори нарез. Тогава стъпи в него с другия крак. Така достигна хралупата, бръкна вътре, но я издърпа с вик.

— Змия!

И се свлече на земята, посивял от уплаха. Тогава видя една пчела, кацнала в близкия цвят.

— Ще ядем мед! — рече Гурмалулу и с ловко движение я хвана за крилцата. Залепи с малко смола една перушинка върху коремчето ѝ и я пусна. Перушинката, която личеше ясно, се издигна нагоре-нагоре, докато се намъкна в една тясна дупка в дънера на акацията, там, където той се разклоняваше.

— Бравата трябва да сече много — рече той. — Но няма що!

Вече се канеше да направи първата засека по стъблото, когато чу някакво къткане. Усмихна се. Забрави пчелите.

— Талегала!

И пристъпи дебнешком нататък. Том Риджър го последва. Храсталакът се сгъсти. Чудни храсти, доскоро свежозелени, напоявани от неотдавна пресъхнала речица, сега те изглеждаха мъртви и безжизнени. Върху тъмните вейки шумоляха бели листа като изрязани от хартия. Животните вече го бяха напуснали. Само талегалата беше останала, вярна на родителския си дълг.

Скоро я видяха, като дежуреше покрай инкубатора си. Беше хубава едра птица като пуйка, която побягна уплашена при идването им. Гурмалулу знаеше, че пак ще се върне. Знаеше го и Том Риджър. Торната кокошка е още едно от чудесата на Австралия. През зимата мъжката и женската бяха приготвили люпилнята си, натрупвайки шума в купа десет метра в диаметър и един човешки бой висока. Женската бе снесла яйцата си на върха ѝ, а мъжката бе останала да ги наглежда. От гниенето купчината се бе затоплила, бе почнала да мъти яйцата вместо квачка. Мъжкият не се бе отделял от тях месеци наред. Щеше да остане тук, докато се излюпят, дори ако трябваше да умре от глад в загиващата гора. Непрекъснато бе проверявал с клюн температурата на постройката си. При прегряване беше разравял шумата да се охлади; при застудяване я беше затрупвал; при дъжд бе насипвал пясък върху яйцата, та водата да се оттича навън; бе ги пазил от лисиците, които белокожите бяха докарали за борба със зайците.

Гурмалулу грабна един клон и се залови да разравя купчината. Бъдещият баща изскочи от закритието си, застана редом с него и почна настървено да я засипва. Колкото изравяше човекът, толкова затрупваше птицата. Накрая той не се стърпя, цапароса я с клона по

главата и я просна безжизнена. Скоро отдолу се показаха яйцата. Богатата вечеря беше осигурена.

Докато съберат дърва, докато разпалят огъня, за да опекаат плячката си, нощта настъпи. Ярките съзвездия засияха върху тъмносиния небосвод. Месечината, преминала новолунието, бавно се въззе нагоре. Сиянието ѝ замрежи света, поръси с диамантен прах дървета и скали, затъмни блясъка на звездите. Трябваше да бързат, за да пътуват и през нощта. Колкото по-рано пристигнеха в „Сити“, толкова по-добре.

Позаситил гладния стомах, отдалечил се от племето, от старейшината и прокобата му, Гурмалулу стана разговорлив.

— Месецът е силен мъж — рече той с пълна уста. — Голям ловец. Всяка вечер се катери по един висок-висок евкалипт на небето. Там лови опосуми. Яде много. И надебелява. После опосумите се свършват. И той почва да отслабва.

Унесен в своите грижи, Том не каза нищо. Знаеше тая легенда. А Гурмалулу продължи:

— Земята виси, вързана с връв. И небесните духове държат връвта. Какво ли ще стане, ако някой среже връвта?

Но Том, който отдавна не го слушаше, внезапно прекъсна размислите му за света и за космическите катастрофи, които го заплашват.

— Гурмалулу — рече той. — От теб искам само едно. Ако Крум Димов е в лагера, ти да влезеш и да го убиеш. Ти ще ми бъдеш бумерангът. Ще го удариш и ще се върнеш при мен.

Хрумването му беше и смислено, и остроумно. Крум, защитникът на диваците, убит от дивак. Това щеше да бъде последният подтик за разколебаните търсачи, то щеше да ги прати против скитащите в околността чернокожи шайки.

Достатъчно беше да се отърве от помощника си. После да измъкне Гурмалулу от притъпените нокти на закона. А от Бурамара не се боеше. Никой нямаше да даде ухо на бръцолевенията му. Тогава Том щеше да се яви като защитник на правдата, щеше да защити сестрата на Крум от злото в света. И тя тогава щеше да се окаже по-благоклонна. Защото щеше да бъде съвсем беззащитна сред сбирщината нехранимайковци. И богатството пак щеше да се окаже достижимо. В Австралия имаше петдесет семейства милионери. С

него щяха да станат петдесет и едно. Щеше да застане редом с Бая, Дарлинг, Сайм, Майер, Ферфакс и Нокс. Нямах да бъде той първият престъпник милионер. Джон Рей от главатар на банда стана почитан бизнесмен. Уилям Фрейзър беше избивал аборигените десетки години поред. И никой не споменаваше това повече. Имаш ли милиони, ставаш почтен.

Том Риджър и сега вече беше богат. Опалът на Скорпиончето можеше да му осигури двореца в Кю. Оставаше му да разкрие кой е пипнал камъчето на Бил Скитника и да му го отнеме. То се знае, не само това. Два камъка, колкото баснословно скъпи да са, не можеха да му предложат всичко, за което той мечтаеше. Не можеха да го направят петдесет и първия. Трябваша още много опали — всичко, което тия заслепени от глупава алчност търсачи изкопаеха. Всичко трябваше да бъде негово. Не беше той човекът, който се задоволява с трохи, не беше той човекът, който е склонен да дели. По-добре всичко на един (и то на него!), отколкото на всички по малко.

Освен в мелбърнския Кю щеше да си купи дворец и в Сидней. И все пак за него Мелбърн беше по-привлекателен, по-тих, романтичен. Там не се пуска автомобил с лош заглушител. Там дори трамваите са с гумени колела. Но в Канбера не би живял. Канбера не е град. Той е повече парк, предградие на един още неоснован град.

Чернокожият подхвърли:

— Гурмалулу иска да стане като Наматжира! Ако убие Крум, мистър Том ще го направи ли като Наматжира?

— Е? — запита Том. — Какво ще правиш, ако станеш втори Наматжира? Ще купиш автомобили и ще разхождаш Джубунджава, ще поиш всички с уиски? Тъй ли?

Гурмалулу се сепна.

— Не! Никакво племе! Гурмалулу няма племе. Ще си купува уиски и ще си го пие сам. Не довърши. Том се бе надигнал.

— Хайде! Бумерангът има работа!

[1] Камедни дървета — дървесен вид с каучукодайна кора. ↑

Когато свалиха превръзката от очите ѝ, Мария се закова на място слисана. Разтърси глава. Будна ли беше? Не сънуваше ли? Някакъв кошмар, натрапен ѝ от недавнашния разговор с Крум за странните египетски находки в Австралия? Но не! Не беше сън. Помнеше всичко. Помнеше как няколко черни ръце я грабнаха, докато тя подреждаше пред колибата сбирката си от поразени растения, как ѝ запушиха устата и я понесоха, омотана с въжета, към стръмните зъбери на Змията Дъга? В глъчката на беснеещите опалотърсачи никой не бе забелязал отвличането ѝ. Едва горе, на тясното плато, обрасло с още незагинал храсталак, бяха махнали кърпата от устата ѝ, за да ѝ вържат очите. Това беше последното, което бе видяла — отвесна червена скала, увенчана с причудливи зъбери и остроръби върхове, разсечена от дълбок тесен каньон, който навлизаше право на запад в червената ѝ гръд, за да се разклони в гигантски лабиринт от отвесни урви. Тя се бе възползувала от това и бе успяла да изпищи пронизително сигнала си. Но и сега никой не бе я чул. И „Мила родино“ не бе помогнала. После я бяха повели с вързани очи. Досетила се бе, че се движат по някаква тясна пътечка, оградена отдясно с отвесна стена, а отляво — с пропастта на каньона. После се бе чул приглушен скърцащ звук и стражите ѝ я бяха въвели в някакво подземие. Познала го бе по мириса на спарения въздух, който я бе лъхнал. След това бяха продължили, изкачвали се бяха по стъпала нагоре, слизали бяха надолу, докато я бяха спрели тук и ѝ бяха свалили превръзката. Мария никога не бе ходила в Египет, но бе чела много за древните му паметници, бе виждала снимки и илюстрации, гледала бе филми. Стори ѝ се, че изведнъж, с вълшебен килимче, бе прелетяла хилядите километра, които ги деляха, и се бе озовала там, край брега на Нил, в каменните храмове на Луксор.

Сред огромната зала, издълбана в песъкливата скала и осветявана от няколко тесни комина в тавана, отстрани на пътеката лежах две редици сфинксове с лъвски тела и човешки глави — олицетворение на човешкия разум и лъвската сила. Между тях се разхождаха десетина котки, които идваха да се гаят в краката ѝ с тихо мяукане.

В дъното, подпрян от два изписани с йероглифи пилона, зееше порталът на храма. Стените бяха запълнени от пода до тавана с яркоцветни фрески. Погледът ѝ не можеше да се спре никъде сред това

замайващо струпване на фараони — огромни, превишаващи десетократно по ръст поданиците си, царици, велможи, писари и роби, кораби и колесници. И всичко това — изпълнено с познатата ѝ трогателна несръчност, с цялата наивност на древния художник, който дори е нямал и представа за законите на съвременната перспектива. Ето на първия ред е поставен фараонът в колесницата си. Военоначалниците му, които са зад него, според каноните на египетската живопис, са изрисувани на втори ред над главата му; войниците, които са най-далеч — на трети ред. И всички с глави, ръце и крака в профил, очи и рамене в анфас, тъй както е могъл тогавашният живописец и тъй както е повелявал канонът на жреците. А в междините между бойните и трудовите сцени се тълпят безброй животни: ибиси, лъвове, чакали, коне, бикове, овце, кози. И редом с тях: кенгуру, ему и папагал, лотоси, папируси и евкалипт — странно смесване на два различни свята, Австралия и Египет.

Черният ѝ страж я побутна с копие да върви и тя прекрачи прага. Стори ѝ се, че ще се загуби сред тая гора от колони, изпъстрени от горе до долу с йероглифи. Отстрани, върху ниски подставки, се възправяха безброй каменни фигури, обкръжаваше я многочисленият пантеон на египетските божества — хора с животински глави: крава, чакал, крокодил, лъвица, овен, ибис, сокол. В подножията им лежаха груби статуи на риби и торни бръмбари скарабеи. А отсреща, където водеше величествената колонада, върху пиедестал от полиран базалт я гледаше една прекрасна женска глава, сякаш изваяна от жива плът, оцветена с бои, които още не бяха изгубили свежестта си, с пълни, сочни устни, прав гръцки нос и големи топли очи от инкрустиран планински кристал, ограден с черната удължена рамка на миглите. На главата и тежеше, както тежи царска корона, висока права шапка, подобна на папска тиара, украсена със злато и скъпоценни камъни. Нещо в тоя образ трогна пленената девойка, нещо много човешко, топло и близко, сякаш съвсем не на място сред това свърталище на каменно студени богове — полуживотни. Сякаш очарователната млада глава мечтаеше за нещо възвишено и непостижимо или пък си припомняше с едва сдържани сълзи далечен спомен, обърнала поглед назад, към нещо прекрасно и незабравимо, но отминало безвъзвратно. И в сочните ѝ устни се четеше едновременно и гордост, и горчивина, и много тъга. Такава човешка тъга!

Зад гърба ѝ, опасала на дълж стената, искреше в безброй оттенъци на дъгата огромна змия от вградени черни опали. „Такива са може би нощните опали“ — помисли си неволно Мария. Навярно струват милиони. В същото време брат ѝ, Емуто и всички ония окаляни в шахтите несретници се ровеха и трепеха заради някакви отломки, заради парченца, струващи стотина или хиляда фунта. А над змията, която я хипнотизираше с тъмната опалесценция на мрачните си спектри, грееше с меката топлина на златото огромен слънчев диск с множество лъчи, които завършваха с човешки ръце.

Всичко това беше тъй чудновато, тъй неочаквано тук, в Мъртвото сърце на Австралия, едновременно тъй познато и тъй неправдоподобно, че Мария нямаше сила да откъсне очарован поглед, задъхана от удивление.

Рязък глас като крясък я сепна, извади я от вцепенението ѝ:

— Паднете в нозете на фараона! — викаше гласът с езика на араанда. — Пълзете по корем! Никой няма право да стои прав в присъствието на фараона. Най-знатните целуват праха, върху който е стъпвал синът на бога.

Тя се озърна. Стражите ѝ наистина бяха паднали по очи, с допрени о каменния под чела. Слисана, незнаеща що да стори, тя дочу друг глас — тих, но плътен, човешки глас, който заговори на чист английски език:

— Девойко, не се плаши! Ела при мен!

Едва тогава тя видя и него, самия фараон, изпъчен върху златен трон пред прекрасната женска статуя, неподвижен като всички статуи в тая тържествена зала. Двама чернокожи воители, с бели набедрени превръзки и шарени египетски забрадки, с копия и щитове, стояха от страни, изправени и те като каменни скулптури. Фараонът беше облечен в полупрозрачна материя с втъкани златни нишки, обшити със скъпоценни камъни, със златен скиптър в ръка. На главата си бе положил разкошна тиара, опасана от златната змия „урей“ — символ на величие и неограничена власт, изправила заплашително глава, с раздута шия и святкащи рубинени очички. А отдолу, от едно черно изпито лице с остри европейски черти и цвят на абориген, завършващо с дълга остра брадичка, без мустаци, я гледаха две големи черни очи с изпитателен израз. Две трескави очи.

Зловещият глас отново изкряска:

— Паднете по очи пред великия Ехнатон! Фараонът пошепна, без да се извърне:

— Замълчи, Кенатон! Сега аз говоря!

Мария, видяла най-сетне кому да излее гнева си, запита рязко:

— Кой сте вие? С какво право ме пленихте? И защо ме държите вързана?

Той изчака малко и отвърна безстрастно:

— Аз ще питам. Ти само ще отговаряш. После, когато му дойде редът, ще научиш всичко.

— Нямате право!

— Фараонът, синът на слънцето, има винаги право! И странният глас повтори като ехо:

— Божественият фараон има винаги право. Защото е син на слънцето.

Тя вирна глава.

— Пред вашите роби може, пред мене — не!

Все тъй безучастно той се обърна към чернокожите:

— Отвържете я веднага! После се обърна към нея:

— Аз питам сега. Какво търсите в моите владения?

Тя неволно отстъпи пред властния му тон.

— Нашите хора вадят черни опали. И никой не знае, нито е чувал кой сте вие и кои са владенията ви.

— А ти, девойко! Ти не поглеждаш опалите. Какво дириш ти?

— Проучвам една опасна болест, която погубва флората на района.

Той отпусна клепачи.

— Опасна, казваш! Какво знаете вие!

— А вие знаете ли нещо повече?

Направил се, че не я е чул, той продължи:

— Ще могат ли белите хора да я спрат?

Тя сви рамене.

— Ще се опитаме! Ако успеем да унищожим пустинната растителност и насекомите в един пояс от сто-двеста километра ширина, тогава вярвам... Иначе...

— Иначе?

— Не смея да го помисля. Това ще бъде катастрофа. Световна катастрофа, по-страшна от избухването на всички атомни бомби.

— Защо ще избивате насекомите?

— Защото пренасят болестта.

След кратко премисляне той запитва:

— А ти можеш ли да развъждаш такива насекоми?

Тя го изгледа, слисана от тоя неочакван въпрос. Навремето, когато мексиканската опунция се бе разпространила в Австралия и заплашваше да заплеви с непроходимите си бодилаци пасищата и нивите, едно внесено от Мексико насекомо Кактобластис касторум спаси фермерите. Всеки ентомолог знае този факт. Още като студентка на упражнения Мария бе развъждала кактобластиса. Отглеждала бе и насекоми ентомофаги — насекоми, убийци на насекоми: и афелинуса, който настанява яйцата си в тялото на кръвната въшка, а личинките му изгризват вътрешностите ѝ; и трихограмата, която снася своите яйца в яйцата на ноцните пеперуди; и калинките Родолия и Криптолемус, които се хранят с цитрусовите червеи. Можеше, ала не каза това. Бегло подозрение, неоформено, недопустимо, блесна и угасна в съзнанието ѝ.

— Защо ви е нужно това?

Той не отвърна. С леко кимване направи знак на стражите.

— Ехенуфер, отведи я да види богатството и мощта на фараона!

Същият дрезгав глас отново се провикна невидим:

— Паднете в краката на фараона!

Стражите я поведоха вляво. При тяхното приближаване един блок в стената се отдръпна да ги пропусне в зиналия отвор. Изминали стотина крачки, те спряха там, където коридорът се разклоняваше на две. И отново друга каменна плоча се отмести. Мария усети, че се замайва. В светлината на факлата заискриха купищата златни съдове, гривни, огърлици, шлемове, щитове, мечове, копия. Засияха с опалесциращи сияния черните опали. Дори тя, която се смяташе имунизирана срещу опаловата треска, прецени, че това струваше милиони: злато в количество, каквото тя не беше в състояние да си представи, опали от такова качество и карати, каквито не бе и сънувала.

Внезапно нещо изпърха и кацна на рамото ѝ. Същият креслив глас изграка почти в ухото ѝ:

— Паднете по очи!

Опомнила се от първата уплаха, девойката го погледна. Видя един хубав бял какаду с жълта качулка. Посегна да го погали.

— Сладко папагалче! — продума му тя.

— Кок, кок! — измърка той.

— Сладко папагалче! — повтори Мария.

Черният Ехенуфер я докосна по рамото, за да я подсети, че трябва да се връщат. Тя тръгна отново пред него. Масивната плоча се завъртя безшумно, сля се със стената. Все тъй безшумно се затвори и входът към коридора.

Тя отново застана пред трона.

— Е, видя ли моето богатство? Може ли друг да се мери с един фараон?

В гласа му Мария неволно долови нещо повече от обикновено самохвалство, някаква болезнена нотка, страст да чуе думи за възхита.

Доловил думата „фараон“, папагалът пак се провикна:

— Паднете по очи...

Фараонът го прекъсна:

— Стига, Кенатон!

И Кенатон млъкна. Кацнал върху пиедестала на женската статуя, той се залови да чисти перата си, като си мърмореше тихо:

— Сладко папагалче! Сладко папагалче!

Явно, харесала му бе тая ласка.

Мария сви пренебрежително устни.

— А защо ви е това богатство?

— Ако пожелаеш, то ще бъде твое!

Тя вдигна рязко глава. Какво подмяташе тоя странен човек?

Тогава той се изправи. Пристъпи крачка напред, изпъчи дребното си тяло, вирна острата си брадичка.

— Не само златото и опалите. Цялата страна ми принадлежи. Аз съм Ехнатон, последният от фараоните на Червената южна земя, която вие нарекохте Австралия.

Ако беше в града или в „Сити“, Мария би се изсмяла на това самовеличаене, би нарекла и него самия луд. Но тук, в недрата на планината, в сърцето на Змията Дъга, затисната от мрачната тържественост на тоя грандиозен храм, при вида на баснословните му богатства, тя забрави, че извън тези каменни чудесии имаше друга Австралия, с многомилionenно население, с фабрики, с войска, с

икономическа и военна сила, която нито бе чувала, нито пък би искала да чуе за съществуването на някакъв подземен фараон, който знае как, по какви незначителни пътища на съдбата оцелял до наши дни.

— Слушай! — рече с тържествен глас Ехнатон. — И съди сама! Ако умееш да разчиташ йероглифи, погледни надписа върху пиедестала на Нефертити!

Нефертити! Мария изведнъж се досети откъде ѝ бе тъй близко, тъй познато това изящно, одухотворено лице. Главата на Нефертити даваше живот и топлина в тая мъртва каменна зала с тоя физически жив, а като че ли душевно мъртъв фараон и покорните му воители работи, с празни, сякаш невидящи погледи, с бавни, сякаш чужди движения, подобни на сомнамбули или хипнотизирани.

Ехнатон видя, че девойката не бе мръднала от мястото си, не бе и погледнала древния надпис. Не бе египтоложка, та да го разчете. Той затвори очи и с равен, безчувствен глас заговори. Знаеше наизуст тоя чуден разказ — обяснение на безброй стари загадки и извор на много повече въпроси за отговор.

— „Говори Нефертити, единствена царица на Черната земя Хемит, единствена царица и на Червената южна земя.“

Той преглътна и продължи, без да я погледне:

— „Когато моят божествен съпруг, фараонът на Горния и Долния Египет, Ехнатон, отиде на небето и се сля със слънцето, аз напуснах царството и децата си, за да се спася от коварството на жреците, на тия същите, които бяха отровили моя съпруг, фараон и бог. Преди това, за да го предпазя от поругание, аз пренесох мумията му в гробницата на майка му Тейе. Ала жреците, да бъдат проклети навеки, я намериха и там и заличиха името му от свещените текстове, та така, лишена от име, душата му да стане скитник сред нищото.“

Аз реших да тръгна на изток, за да се срещна с Атон — слънчевия бог, когато се взема над земята, и там, в него, да се слея с моя божествен фараон и съпруг. Затова се спуснах по морето на кораб, сто и петдесет лакти дълъг и четиридесет широк. На него взех сто и петдесет моряци от най-верните хора на Ехнатон. Те бяха повярвали в Единния Атон, отрекли се бяха от многобожието на жреците, видели бяха чужди небеса, чужди земи и сърцата им бяха по-смели от лъвовете. Те предсказваха бурята, преди да е връхлетяла, и дъжда, преди да са се появили облаците.

Аз преминах през Червено море, което отделя пустинята на Хемит от пустинята на шумерите, и излязох в Голямото южно море. Но владетелят на Пунт, уплашен от мощта на египетските жреци, отказа да приеме изгнаницата. Той каза с глас, който трепереше от срам пред това, що трябваше да изрече:

— Пресветла царице! Новият фараон ще стане мой враг, ако ти дам приют. А ако откажа, ти ще ми станеш враг. Научи ме що да сторя, ако си толкова мъдра, колкото си красива!

И без да му отговоря, аз отново тръгнах право на изток, защото знаех, че на изток има земя, а не знаех какво има на юг. Около кораба плуваха акули, прелитаха хвъркати риби, невиджани чудовища изхвърляха цели водоскоци от главите си. А моите моряци не се плашеха от никакви опасности, но моето сърце беше разбито от мъка. Затова не спирах и все плавах напред.

Тогава и Атон ни изостави. Моряците и робите заболяха. Всеки ден хвърляхме по няколко трупа в морето. И нямаше кой да управлява платното, и нямаше кой да гребе с веслата. Накрай, когато бяхме помислили, че ще загинем сред безкрая на чуждото море, видяхме бреговете на богат зелен остров. Ала и тук сърцата ни не намериха покой. Островът се наричаше Ланка и там царуваха много владетели. Атон ги бе дарил с несметни богатства: бисери, диаманти, злато, слонова кост, сандалово дърво, благовония, маймуни и роби, ала от алчност те воюваха безспир и никой не даде подслон на злочестите бежанци. Там слънцето изгряваше точно на изток и залязваше точно на запад, а по пладне телата нямаха сенки.

И рече ни царят Равана:

— Аз не знам дали утре ще бъда цар. Бягайте, защото и вас няма да пощадят враговете ми! Вземете роби, колкото ви трябват, и отплавайте от нашия остров!

Ние натоварихме много черни роби. А на Ланка живееха бели и черни хора. И белите бяха господари, а черните — роби. И тия черни роби бяха от разни племена, та не си разбираха говора. Те хванаха веслата, вятърът наду платното и ние отново тръгнахме на път, без да знаем накъде.

Пътувахме дълго. А един ден моряците казаха:

— Свърши се нашият свят. У нас слънцето изгрява отляво и залязва надясно. Тук слънцето изгрява отдясно и залязва наляво. Няма

ги нашите съзвездия. Чуждо море под чуждо небе. Няма и Полярната звезда. Как ще се оправяме нощем?

И рече ни тогава един роб:

— Вижте тия звезди — като кръст. Когато кръстът се изправи на небосвода, значи е настанало полунощ и сочи право на юг.

Надеждата пак се върна в сърцата ни, защото имахме пътеводител и в нощта. А съзвездието нарекохме Южен кръст. Кръстът символизира безсмъртието. Той е знак на огъня, на слънцето и вечния живот. Това са кръстосаните пръчки, от чието триене жреците са добивали огъня.

И много още чудеса видяхме, които по-късно нямаше да ни се виждат чудеса. По вълните ни гониха морски разбойници от царството на Сина. По островите, където слизахме за вода и за нови роби на мястото на умрелите, се сражавахме с черни човекоядци. Морски чудовища протягаха пипала и отвличаха хора от палубата. Бушуваха бури, каквито друг човек не е виждал, а вълните бяха високи колкото пирамидите на Хеопс и на Хефрен.

Един ден на кръгзора се появи пространна суша, ниска, обрасла с гъсти гори. Привечер спряхме в устието на пълноводна река. А през нощта ми се яви божественият Ехнатон и рече:

— Нефертити, ти ще слезеш на тоя бряг и тук, далеч от Тамери, Любимата страна, ще построиш нов град. И твоите потомци ще изградят държава, по-мощна и по-велика от Черната земя Хемит.

И наистина, на другата заран, след като възнесох хвала на изгряващия Атон с псалом на възлюбения Ехнатон, аз слязох на брега. А тя беше благословена, тая земя, изобилна на гори и води, богата с дивеч. Чудни, невиждани дървета, още по-чудни твари, такива, каквито никой друг човек нито е виждал, нито е чувал. Може би това бяха Райските поля Иару. Земя без хора. Никъде ни следа от човек: ни враг, ни приятел. Страна без лъвове, без чакали, без хиени. Страна, в която можеш да бродиш без боязън, че ще те проследи неприятел, че ще те нападне звяр.

И аз, Нефертити, заселих тая земя, основах новия град Ахетатон — Небосвода на Атон, построих нов храм на единния бог. И строг завет оставих. Никога повече да не се почитат старите божества, защото на света има само един бог Атон — Слънчевия диск, не човек и не животно, а сила, сътворила целия свят, видим и невидим, чиято мощ

се изявява в красотата на всичко, що ни окръжава. И завещах им нов закон: не с насилие и кръв да изграждат държава и мощ, а с любов и с помощта на Атон — бога на всечовешката любов — тъй както ни бе учил божественият Ехнатон. И забраних да има жреци, защото всеки трябва да общува направо, без посредник със своя сътворител. Защото жреците създават многобожието, за да има повече храмове, в които да служат повече жреци, за да расте и крепне тяхната сила.

Вече съм стара и мечтая да умра. Ще се преселя на небето и там, в блясъка на Атон, ще се слея с божествения Ехнатон, което значи Щит на Атон.

Прославям Вечния Творец с псалома на любимия ми съпруг:

*О, колко е чаровен твоят изгрев,
Атоне, жив първоизточнико на живота!
На кръгозора щом се появиш,
не може никой жив на красотата ти да устои,
защото си лъчист, възвишен и далечен.
Земята, що си сътворил,
погалваш с дланите на своя блясък.*

Туй каза Нефертити, царица на Горния и Долния Египет и на Червената южна земя, и заповяда да го издълбаят върху колона от гранит, за да се чете и помни, докато трае гранитът. И ти, който в бъдните дни видиш тоя надпис, нищо не разрушавай. Нека остане, за да се знае.“

Ехото от гласа на фараона, удесеторено от далечните каменни ъгли, беше заглъхнало отдавна, а Мария стоеше потресена от този невероятен разказ. Мълчеше, премисляше всичко, което бе чула. И съмнението ѝ неволно отстъпваше пред неподправената искреност на древния разказвач, пред лъчистия открит поглед на каменната царица.

Тя вече си припомняше много неща, които бе забравила. Тъй беше. Археолозите бяха изровили мумията на Ехнатон — Единобожец, и на майка му от нецарски произход Тейе. Намерена беше и мумията на Ехнатовия наследник Тутанкамон в единствената неограбена до наши дни гробница на фараон. Само от Нефертити не бе останала никаква следа, нищо: ни мумия, ни дума.

Толкова хиляди години оттогава, а градът съществуваше, същият или някой друг подобен на него. И народът съществуваше, наистина променен, добил нов облик, успял да доживее до наши дни, макар и с последната си издънка, скрита под земята, в Мъртвото сърце на Австралия, отстъпил пред непреодолимата сила на белия нашественик.

Истина или красива измислица? А на колко въпроса, оставали без отговор до днес, даваше някакво разумно обяснение този хладен камък, покрит с йероглифи! Само той, с тази негова тайна, струваше хилядократно повече от всички богатства на фараона, натрупани в подземните скривалища, повече от всички опали, които можеха да бъдат изровени от планината на Змията Дъга.

Имаше хипотеза, че човекът е заселил тоя континент преди десетина хиляди години, но имаше и друга, според която това е станало най-много преди три хиляди години. И ето че тази най-неприемлива до днес хипотеза добиваше потвърждение. Добиваше обяснение и предположението за някакво сродство между австралоидите и някои древни племена в Индия, Цейлон и Индонезия. Всички са почти единомисленици, че са дошли от север. Но как? И до ден днешен те са останали слаби мореплаватели, различни от полинезийците. Смешно е да се допусне, че са прекосили бурните простори на Индийския океан върху своите лодки от кори. Някои предполагат, че са дошли по сушата, която някога е свързвала Азия с Австралия като мост. Но този мост е изчезнал преди петдесет милиона години, много преди появата на човека. Този камък даваше единствения отговор — пренесла ги е със своя кораб Нефертити, пренасяли са ги по-късно нейните наследници.

Само преди няколко дни Мария беше прегледала набързо една статия, в която се твърдеше, че днес аборигените в Австралия, които надали наброяват и петдесет хиляди души, говорят, на сто и седемдесет езика, докато в Европа съществуват четиридесет и осем, в Америка — четиридесет и четири, а в многомилионна Азия — сто тридесет и три езика. Някога, преди идването на европейците, когато туземците са достигали около триста хиляди души, са говорили на около петстотин езика, повечето от които са изчезнали в забравата заедно с племената, които са ги говорили. И тази загадка сега някак се изясняваше. Всяко пренесено от Нефертити племе е дошло с езика си. Едно племе е крало жени от другите, смесвали се, външно

заприличвали едни на други, получавала се една изравнена раса. Но всяко племе запазило езика, с който е дошло на тая земя. В същото време това обясняваше и една друга загадка. При идването си на континента заселниците са срещали аборигени със светла кожа, което ги е смайвало.

Гласът на живия фараон я изтръгна от чудните ѝ мисли.

— Хората не могли да живеят в единобожие. Всеки иска свой бог, който да бди над него, да се застъпва за него. Плашело ги безпристрастието на Единния. И неусетно се върнали към стария пантеон. В храма на Атон, до златния диск с лъчевите ръце, които галят света, те поставили статуите на древните си богове. И ето, наред с богинята на небето Нут и бога на земята Хеб застанали синовете им Озирис, Хор и Сет и сестрите им Изида и Нефтида. Този стенопис разказва за мъките на Озирис, който научил хората на земеделие и им забранил да се убиват, и за злия Сет, който го излъгал да влезе в ковчег, после заковал ковчега и го хвърлил в морето. Разказва за Изида, която намерила тялото на своя брат и съпруг и го съживила.

Той леко отметна назад глава.

— А под златния диск на Атон — Амон Ра, почитан в образа на свещения овен, се вие страшният дракон Апоп, изваян от взидани черни опали. Денем Амон Ра плава с ладията си по небесния Нил, нощем по подземния Нил и там се бие с Апоп. Всяка нощ се бие и всяка нощ го побеждава. А това е Апис, земното въплъщение на Птаха, покровителя на занаятите и изкуствата. Двадесет и осем свещени белега трябва да притежава бикът, който ще стане Апис. Погледни го, козината му е от кръстове. На челото му има бяло петно — символ на слънцето сред мрака на вселената. Ето ги! Край тебе са застанали всички! Това не са полухора-полуживогни, това са богове. Кравата не е просто добиче, а богиня Хатор, овенът — Хнум; соколът — Хор; чакалът — Анубис, бог на задгробното царство; ибисът — Тот Големоносия, изобретателят на писмеността, бащата на мъдростта; котката — Бастет, богиня на луната и плодовитостта; крокодилът — Собека; лъвицата — Сохмет, богиня на войната. Скарабейт не е обикновен торен бръмбар. Той е също символ, защото търкаля топчето си, както се търкаля слънцето по небето.

Слисана от всичко преживяно, видяно и чуто през този тревожен ден, Мария стоеше вцепенена и онемяла.

Ехнатон изведнъж промени гласа си, сякаш се завърна нейде отдалеч, от бездната на миналото, изпълнено с борби и величие, с велики истини и велики заблуди.

— Разправям ти всичко това — каза той, — за да знаеш, че имам право!

— Божественият фараон винаги има право! — изкрюка Кенатон.

— Цялата тая земя ми принадлежи. Моите прадеди са я открили, те са я заселили. Тя е моя с хората, животните и всичките ѝ богатства. Аз мога да ги оставя живи, мога да ги унищожа. Мога да я подаря. Златото е собственост единствено на фараона. Никой друг няма право да носи златни накити. Но фараонът може да награждава пълководците си със „Златото на доблестта“. И верните си хора. Аз мога да наградя и теб...

Най-сетне Мария свари да проговори:

— Награда не ща! Искам да ме пуснете да си ходя!

— Който е влязъл тук, жив не си отива! Ще пусна само теб. И то е цялото ми съкровище. При едно условие — да размножиш буболечките, които разносят болестта.

— Защо ви е нужно това?

— Аз питам ли те какво ще правиш с богатството ми?

Беглото ѝ подозрение вече се бе превърнало в убеждение, в някаква зловеща истина. Всъщност каква беше тая демонична стръв? В ръцете на побъркан ли бе попаднала или на примитивен, ограничен и затъпял в своето пещерно царство фанатик?

— Ще изпълниш ли волята ми, която е воля на бога? — изхриптя Ехнатон.

Мария поклати глава.

— Аз имам власт! — избухна безстрастният допреди миг глас. — Имам мощ! Ще те убия! И ще хвърля тялото ти на крокодилите, та когато се върне от странствованията си, душата ти да не го намери. Мария пошепна упорито:

— Такова престъпление няма да извърша!

Пред нейната съпротива фараонът се сгърчи в трона си. После очите му светнаха злобно.

— Ще убия любимия ти!

— Какъв любим?

— Този, който дойде с теб.

— Той е брат ми.
— Нищо, ще убия него!
Тя стисна юмруци.
— Няма да го сторите! То е нечовешко! Няма да го сторите!
Папагалът я прекъсна:
— Божественият фараон има винаги право.
Мария пристъпи напред.
— Моля ви, пуснете ме! Нищо не съм ви сторила.
Фараонът махна с ръка в досада.
— Отведете я!
И Кенатон пак се провикна:
— Оставете фараона насаме с божествените му мисли!

Крум не изчака търсачите да се приготвят, а тръгна сам с Бурамара. Ясно му беше защо се мотаеха така. Те бяха дръзки мъже. Никакви туземци, никакви живи хора не щяха да ги уплашат тъй. Ала тук беше друго. Бяха се наслушали на такива страхотии, че и най-сърцатите не смееха да стоят сами на пост вечер. Не само поради нападението над Бил Скитника, не само поради бутнатата канара върху Мария и Бурамара, не само поради дръзкото отвличане на девойката посред бял ден. Повече се бояха от славата на тая зловеща планина, от неправдоподобните същества, с които я бяха населили туземните легенди. И тия чудовищни животни, които се навъртаха в околността. След като Том Риджър и Джо бяха видели исполинското кенгуру, още двамина го бяха зърнали бегло, преди да изчезне в омарата, а трети се кълнеше, че е видял питон, дълъг петдесет метра. Ей затова хората искаха да се екипират добре, да се организират както трябва и тогава да тръгнат. Да не се натикват безразсъдно сами в опасността. А може би и Джо Кенгуруто раздухваше тоя страх умишлено, като преувеличаваше всяка заплаха. Навярно се надяваше така, като изоставят опасния българин, да се отърве най-леко от него.

Двамата напуснаха лагера тичешком и се втурнаха нагоре по склона. Следите бяха толкова ясни, че можеха да се разчитат и бегом. Задъхани от умора, те достигнаха първата тераса. Тук дирите се разклоняваха, пръсваха се на всички посоки. Една от тях беше подълбока, отколкото следва да тежи човек с такава големина на ходилото. Бурамара тръгна уверено по нея. Безспорно тя беше следата на този, който бе носил похитената девойка.

Внезапно той се изправи, чул далечно потракване.

— Телеграфът на черните! — рече той. — Удрят дървените колелца. Предават новините по-бързо от телеграфа на белите.

— Какво казват? — запита нетърпеливо Крум.

— Не ги чувам добре. А и не разбирам техните сигнали. Всяко племе има свой език на колелцата.

— Тогава да вървим! — предложи Крум.

Бурамара преди него се бе навел над следите.

След стотина крачки похитителят бе нагазил в потока. Един бял ловец, едно куче дори, ще спре в недоумение, когато достигне вода. Не и австралийският абориген. Бурамара не се отказа пред това наглед непреодолимо препятствие. Белият преследвач безспорно би тръгнал

нагоре, срещу течението, към скалите, накъдето се очакваше да са се насочили бегълците. Бурамара, който познаваше навиците на чернокожите, тръгна надолу, като се взираше втренчено в чакъла по дъното на потока. Неуловима усмивка се плъзна по устните му. Бе видял обърнатата плочка, която още не бе заела обикновеното си легнало положение. Камъчетата във водата са оцветени различно. Отгоре им се полепват водорасли, които им придават зеленикав оттенък. Тази плочка се отличаваше от околните с по-чистия си, естествен цвят. Ясно, беше разместена скоро от някой, който бе стъпил отгоре ѝ.

Следотърсачът се спря пред стръмна скала, тъкмо такава неудобно място, което европейец не би избрал, ако е решил да се измъкне от водата. Острият му поглед зърна откъде се бе откъртило късче от канарата, на което бе стъпвал човек. Съвсем пресен лом, в който се бе запазила влагата от мокрия крак.

Двамата се изкатериха върху скалата. Там следите станаха почетливи. Избърсаният прах върху равния камък, смачканите лишеи, разместеният каменен трошляк в пукнатините — всичко беше тъй ясно за опитния следотърсач, сякаш виждаше хората, които бяха минали оттук преди малко. Бяха същите дири, които бе видял в лагера, същите, които бе открил около блъснатата отгоре им каменна грамада. Зрителната памет на австралийците е невероятна. Те запомнят подробности от човешките и животинските стъпки, които им позволяват само по отпечатъка на малкото пръстче да определят кой и кога е минал. Ето това стъбълце, което се изправяше пред очите му, е било стъпкано съвсем наскоро. Бурамара знаеше точно колко време е нужно, за да се надигне всяка трева, свежа или суха. Той не можеше да изрази това си знание във време, в часове и минути. Най-трудното за аборигените е да се оправят с часовника. Но то в техния свят съвсем не е било нужно. Те са имали само чувството, някакъв природен часовник, който им е подсказвал могат ли да догонят жертвата, която е оставила следите. Ако е нямало смисъл, те са я изоставяли. Но Бурамара не изостави целта си. Тялото му се изопна като ловджийско куче при стойка. Ноздрите му се разшириха още повече, очите му потънаха по-дълбоко под очните дъги, устните му се свиха в права рязка. Крум Димов знаеше. Сега Бурамара „четеше“ тежък текст, решаваше сложна задача, при която цялата му жизнена енергия се бе съсредоточила като фокус в черните присвити очи.

Той тръгна отново, тоя път не тъй уверено, като се озърташе и хвърляше погледи встрани. Пред него отстъпваха не непохватни белокожи, които оставят такива натрапващи се следи, каквито може без труд да различи всяко чернокожо дете, а хитри, опитни синове на пустинята. Без да го признае гласно, Бурамара го почувствува в себе си — по-опитни и от него самия. Едра пот изби по челото му при мисълта за непосилната борба, която му предстоеше — тая невидима схватка при разчитане дирите от един обигран следотърсач и заличаването им от други още по-обиграни бегълци. Сега от неговото умение зависеше животът на Мария и спокойствието на приятеля му Крум. Такава тежка отговорност до днес не се бе стоварвала, върху яките му плещи. Или може би само веднъж преди това. Тогава, отдавна, в миналото, което искаше, а не можеше да забрави. Когато и в неговия живот имаше смисъл — Джен, дъщерята на фермера. Джен, която приличаше на Мадоната. Заради която сега той не влизаше в църква. Защото когато погледнеше иконата на Богородица, устните му неволно пошепваха сами със сълзи: „Джен!“ Той не разчиташе на взаимност. Стигаше му да знае, че съществува, че я вижда. Тя може би не подозираше нищо. Бе добра с него тъй, както беше с всички. Нямала бе щастие Джен, нямам бе щастие Бурамара. Влязла бе в стаята, когато крадецът отварял касата на баща ѝ. Изненадан, за да не бъде познат, я бе убил. Едно такова нелепо убийство! Оттогава небето над Бурамара беше черно. Небе без слънце...

Крум прекъсна тъжния му спомен.

— Кажй нещо! Какво виждаш?

Той се върна бързо в действителността.

— Тук са накарали мис Мария да ходи сама. Ето отпечатъците на обувките ѝ! И следите пак се делят. Едни на юг, други на запад. Тя е отишла на юг.

— Бързо след нея! — задъха се от нетърпение Крум. — Другите не ме интересуват.

Скалата свърши, натрошена в едър чакъл, после неусетно преля в плътна глина, върху която се белееше дъното на пресъхнало езеро, застлано с пласт сол и гипс. Снегът на пустинята — тъй го наричат със зла ирония пътешествениците. Гладък и бляскав. По-гладък от бетонна писта. Върху солената настилка на огромното езеро Ейр са постигнати световните рекорди по бързина с автомобил. Солта, напечена от

слънцето, заслепяваше очите. Над повърхността ѝ трептеше мараня. Нажеженият въздух сякаш вреше. През него се виждаше как планината се спуска във вълнисти дипли надолу, за да се слее с пустинята, над която се носеше мътен облак прах. Между червените дюни сивееха обрастванията на скреба, които още повече подчертаваха безжизнеността на пейзажа. Тук-там сред пясъците стърчаха разядени от ерозията, но още недоразрушени камени образувания, подобни на огромни гъби или колони. Някъде там се процеждаше в пясъчния океан водата на потока, в ясно видима сухоземна делта.

Изведнъж отсреща се появи кенгуру. Кенгуру като всички други, със същия цвят, муцуна, крака и опашка. Само че огромно! Както изглеждаше отгук, трябваше да достига на височина поне десет-дванадесет метра!

После то се озърна и подскочи. Изчезна към кръгозора с огромни скокове — на височина двадесет метра и на дължина осемдесет-сто метра!

Унесен в своята грижа, Крум дори не забеляза колко необичайно беше това, което видяха очите му. Бурамара пък въобще не бе и погледнал. Цялото му внимание бе съсредоточено в странните, смущаващи следи, в тревогата, що му вдъхваше почувствуваното превъзходство на противниците му. Дирите водеха право напред още двеста метра. И свършваха...

Двамата се изправиха изтръпнали пред пропастта, която внезапно зина под краката им. Винаги безучастният Бурамара тоя път се сгърчи, сякаш всеки миг очакваше удар, с широко отворени очи и безпомощно увиснали ръце. Погледът му шареше тревожно по остриите зъбери, които стърчаха под тях на дълбочина стотина метра.

— Казвай! — изхриптя, задъхан от ужас, Крум. — Какво виждаш?

Бурамара трепна като шибнат от камшик.

— Следите на мис Мария свършват тук. Нагоре продължават само чернокожите.

— Какво искаш да кажеш? Че са я блъснали в пропастта?

Следотърсачът мълчеше. Само опипваше с трескав поглед дъното на каньона, за да открие там някъде разкъсаното моминско тяло. А нямаше нищо. Главата му бучеше. Струваше му се, че ще полудее пред тая неразрешима за неговите способности загадка.

Внезапно Крум се сепна. Чу ясно „Мила Родино“. Обърна се в посока на звука. Сигналът се повтори, потрети.

Забравил всяка предпазливост, в следната секунда той вече тичаше нагоре, към гъстия мали-скреб, под отвесната скала, откъдето му се струваше, че бе долетял гласът.

Сигналът замлъкна. Крум се спря в недоумение. От храста долетя смях на кокабура, после изсвирване на скорец, писък на опосум — обикновените шумове на скреба.

Успял да го настигне без да изпуска следите, Бурамара го хвана за ръката да го възпре. Мали-скребът е най-удобното място за засада. После двамата продължиха предпазливо напред със стиснати пушки в ръце, като опитваха да се промъкват колкото може по-безшумно през сплетените евкалиптови клонаци.

Пред очите им се откри малка тревна площадка, побеляла като пресъхналото солено езеро. Листата шумоляха върху черните си вейки като изрязани от пергамент. Побелели безсмъртничета надничаха изпод белите храсти. Накрая, нависнало над всички, растеше старо бутилково дърво. Крум знаеше. Надебелението му е резервоар на вода за пиене. Мнозина са се спасявали от жажда с това дърво, все едно — бъчва с вода.

Бурамара отчесна късче смола от кората и го сложи несъзнателно в уста. Това сладко, подобно на гума вещество, беше любим деликатес на туземците, а при нужда засищаше и глада им.

Сред бялата поляна, върху купчина шума пристъпваше на място с лека танцова стъпка мъжка птица лира. Бялата гибел още не бе я прокудила. Из мъртвата трева тя все още успяваше да намира някое зърно, някоя какавида или личинка. Така засищаше глада си, стоеше в своя дом, вярна на инстинкта си, като артист, готов да умре на сцената. Прехласната в своя концерт, птицата не забеляза неканените слушатели, а продължи да се надува с разкошната си сребриста опашка, очертана с две извити като лира тъмни пера. Вирнала нагоре глава, от гърлото ѝ се лееше водопад от звуци — всичко, което бе чула в своето малко царство: птичи чуруликания и обикновени горски шумове, свързани по чудо в някаква неочаквана хармония. Ето това беше песента на австралийската сврака в съпровод с удари на брадва върху твърдо дърво. Това пък беше китарата на Пастора, с която всяка вечер той подтискаше мъката си. После — звънтежът на лопата в

камък, пръхтенето на камила и изведнъж — „Мила Родино“, повторена, потретена с всички тънкости, с целия тембър на Мария.

И гняв, и злоба, и разочарование изпълниха душата на Крум. Значи тъй, значи не е сестра му, а някаква птица, глупава, макар и виртуозна имитаторка на всякакви звуци, жив магнетофон, както я наричаха. Той надигна цевта, готов да натисне спусъка, да я простреля заради злата шега, която му бе изиграла.

Бурамара го спря с ръка.

— Недей! Тя каза нещо важно, много важно!

— Какво? — запита обнадежден Крум.

Птицата лира продължаваше да пее. Погледна ги, без да ги забележи, с големите си блестящи очи, прехласната в изкуството си като истински артист. Обади се като папагал, изцвърча като дрозд и после отново подхвана „Мила Родино“. И пак. И пак.

— Когато пее, птицата не напуска поляната си. Тук е чула сигнала на мис Мария. И то наскоро. Затова го упражнява тъй настойчиво, затова най-често повтаря него.

След кратко замълчаване той добави:

— Няма съмнение, че мис Мария е минала оттук!

И зарови отново поглед в земята, където въпреки всичките си усилия Крум не можеше да забележи нищо особено.

— Този е вървял последен — каза Бурамара, като посочи една едва забележима вдлъбнатина от боса стъпка в праха. — Внимавал е много, ала тук е пропуснал. Настъпил е другите следи.

Той се върна назад до поляната. Тръгна отново по дирите.

— А не е вървял, както се ходи. Какво е правил? Стоял е повече на пръсти. Клякал е. Защо ли?

Изведнъж той се плесна с ръка по челото.

— Ах, ти, глупав Бурамара! Как не се сети по-рано? Та той е рисувал следите!

Крум го гледаше невярващ.

— Ето! — следотърсачът показа един отпечатък на бос крак. — Отдолу е следата на мис Мария, а върху нея рисуващът е издълбал с пръсти бос туземски крак. Не е заличил следата ѝ, а я преправил. Само тук случайно е пропуснал да заглади дъното на ямката. И се е запазил отпечатък от зигзага на тока ѝ.

То се знае, и тоя път Крум не различи нищо. Но му се довери както винаги изцяло. Вървеше покорно след него, нетърпелив, подтиснат от хитростта и находчивостта на враговете си.

Дирите се изкачваха стръмно нагоре, някъде се разделяха, отклоняваха се от пътя, за да се срещнат отново след стотина крачки. Ала Бурамара не изпускаше подправената следа на девойката. Без да спира, той си говореше повече сам на себе си:

— Значи и оная диря с обувките на мис Мария е била преправена. Нарочно, да ни отклонят от вярната посока. Мис Мария не е стигала до скалата. И ако не беше птицата лира, дълго щяхме да се лутаме... И ако мис Мария не се бе сетила да изсвири.

Пътеката ставаше все по-стръмна, по-уморителна. Над главите им надвисваше заплашително червената каменна грамада, нарязана от вековете в дълбоки урви, проядена с безброй пещери — като бръчките и разтегнатите пори по лицето на грохнала старица.

Бурамара спря. Тоя път разклонът на следите му се стори още по-подозрителен.

— Може и да е засада! — прошепна той. Отстрани лежаха безредно натрупани в хаотичен лабиринт огромни каменни блокове, откъртени от скалата и наслагвани тук от векове. „Отличен капан!“ — помисли си Крум. В същия миг отскочи назад. Пред краката му пропълзя къса, дебела змия. До нея друга, трета, цяло гъмжило!

— Змията на смъртта! — извика той.

Бурамара го хвана за ръката.

— Не бой се! Още никой не е умрял от тая гад! Белите се плашат напразно от нея, както черните — от магия.

Не довърши. Възползували се от моментния смут, който бяха вселили с изсипалата нарочно кошница змии, воините на Ехнатон се хвърлиха върху гърбовете им, омотаха ги бързо с въжета, превързаха очите им и ги повлякоха по същия път, по който бе минала преди това и Мария.

Том Риджър и Гурмалулу наближиха лагера по тъмно. Още час път и щяха да влязат в „Сити“ тъкмо преди зазоряване, както бяха решили.

Изведнъж Гурмалулу го дръпна. Посочи му нещо в тъмнината. Накрай, след дълго виране, и Том различи силует на човек, който бързаше насреща им. Двамата слязоха от камилите и се спотаиха зад един термитник, висок три човешки боя. Когато човекът наближи, Том извика:

— Кой си ти?

Вместо да отговори, оня изпразни към тях пистолета си. Том и следотърсачът едва свариха да залегнат в закритието си.

— Чакай бе! Аз съм инспекторът Том Риджър.

Но човекът сякаш беше побеснял от алчност и страх.

— Махайте се от пътя ми! — изкрещя той. — Не ми пречете! Искам да се отърва от тоя ад!

Том позна Пастора. В каква дива стихия бе превърнала алчността и тоя кротък човечец!

— Но какво има? Какво ти е?

— Всеки ме дебне! — не спираше Пастора. — Всеки иска да ми грабне опалите. А аз не ги давам! Не ги давам!

Том опита да се изправи.

— Че и от мен ли ще се плашиш, от полицая, който съм тук, за да има ред!

— Ами Скорпиончето! — изхриптя Пастора и стреля повторно.

Това преля чашата. Том пошепна на Гурмалулу:

— Я му метни бумеранга! Свали му пушкалото!

Само след секунда кривата палка изсвистя във въздуха и перна ръката, която мигновено изтърва оръжието си.

Том се изправи.

— Хайде сега да говорим човешки!

Недооценил бе властта на страха. Макар и с пребита дясна ръка, Пастора се наведе, грабна пистолета с лявата и стреля още веднъж. Куршумът изсвистя покрай ухото на Том. Тогава и неговите нерви не издържаха. Пистолетът му сам изтрещя. И той, който при учения беше един от най-слабите стрелци, тоя път пък улучи безпогрешно. Пастора се строполи възник без стон.

Той се наведе над него потресен.

— Проклетия! — изръмжа той. — Как ме натопа в нова каша!

Но станалото — станало. Той въздъхна безпомощно, наведе се и претърси трупа. В пояса, в здрав възел, бяха скрити пет прекрасни опала. Том им се любува дълго, очарован от играта на тъмните им сияния, преди да ги мушне в джоба си.

После махна с ръка.

— Ти видя! — рече той. — В законна самоотбрана!

Гурмалулу нито знаеше какво е законна самоотбрана, нито се интересуваше от разправиите и самоизтреблението на белите. Той мислеше само за едно. В лагера имаше уиски, много уиски. Да стигнат по-скоро, да докопа бутилката и да гълта, да гълта...

Тоя път Том не опита да заличава следите. Сега вече битката щеше да бъде явна. С открити карти. Или щеше да спечели Крум на своя страна, или да го премахне.

Когато приближиха до лагера, те се притаиха в седловината между две обрасли с шумоляща бяла трева дюни. Точно срещу тях стояха двама часовои. Бояха се да остават сами. Но кои бяха тия: от неговите ли хора или от другите?

Небето просветля. Мракът се оттегли в падините. При едно обръщане на часовоите Том ги позна. Негови бяха: Джо Кенгуруто и Плешивия Хари. И двамата се намираха в ръцете му. И двамата бяха длъжни да слушат. Хари заради кражбата в църквата, а Джовани заради убийството пред кръчмата. И двете престъпления бяха останали неразкрити. И за двете виновниците трябваше да благодарят нему, на великодушния инспектор. Защото никой нямаше да пита колко пиян е бил тогава нито Джо, когато при кавгата извади ножа, нито Хари, когато обра църковната каса да плати почерпката по случай получаване на австралийското си гражданство.

Без да се крие повече, Том тръгна насреща им, като им правеше знаци да мълчат. Достигнал до тях, без да се здрависа, той запита шепнешком:

— Дойде ли Паничката?

— Дойде.

Том трепна.

— Къде е?

— Дявол го знае! — изруга Джо. — Вчера черните отвлякоха сестра му. Той тръгна с Бурамара подире им и не се върна. Оставихме

го да си троши главата сам.

Гурмалулу се намъкна помежду им.

— Уиски! Дай уиски!

Джо Кенгуруто го изгледа с отвращение, готов да го блъсне, но Том му рече:

— Дай му!

Джовани извади от задния джоб едно преполовено шишенце и го тикна в ръцете му. Черният залепи алчно устни о него.

Най-сетне нещо като усмивка изглади сгърченото от страх и погна лице на инспектора. Бог му бе свидетел, че не искаше да убива. Нищо не мразеше повече от убийството. Първобитност, зверщина! Винаги предпочиташе разговора, споразумението, сделката. Вярно, много му се искаше да забогатее. Повече от другите. Да бъде петдесет и първият. Да живее в Кю, да се храни в най-люксоznите ресторанти и да поръчва деликатес след деликатес: стриди, крака на октоподи, перки от акула, кенгурски опашки, пържени гъсеници, гарнирани със салата от папая, банани, ананас и пасифлора. Да печели честно. Че кой не иска това? Ама не всеки има тоя късмет. Да играе на борсата, а не с подправени египетски антики, не е фалшифицираните рисунки на Гурмалулу, които продаваше като шедьоври на Наматжира. И не с убийства. Никакви убийства! Стомахът му се свиваше в гадна тръпка, като си помислеше за Скорпиончето, за тоя глупак Пастора. Повдигаше му се. Идеше му да захвърли и пистолета, и опалите и да побегне, да се пръждоса, да се измъкне от това тресавище, в което затъваше все по-дълбоко. Представяше си как стои в кабинета си, а от прозореца на двореца се вижда целият Мелбърн. Ту един, ту друг телефон звъни. И той дава нареждания: „Акциите на златните мини? Падат ли? Тогава купувай!“ Грабва другия: „Урановите книжа се качват? Тогава продавай!“ Умният бизнесмен прави така. Знае, падналите акции ще се качат, скочилите нагоре ще паднат. Само глупците, дребосъците на борсата се поддават на паниката. Ех, веднъж да пипне пачка ценни книжа! Да заживее честно и почтено, в уважение, без страх.

Искаше. А разбираше, че това сега не бе възможно. Ако не беше Крум. Докато не спечелеше Крум или не го махнеше от пътя си, Том Риджър не щеше да има покой. Крум Димов трябваше да замълчи. Опалите бяха нужни, за да запушат устата на ония, които биха

подочули после нещичко. Нямахме връщане. Трябваше да газим напред, през тресавището... Или пък, ако не толкова честно, то поне нещо побезкръвно. В Щатите продават такива чудни машинки: магнитче в часовника, което нагласява заровете; огледалце в пръстен, с което гледаш незабелязан картите на противника; пружинка, която ти подава през ръкава нужния коз. Да стъкми такава фабричка! Или пък да се включи в търговията с наркотици, да има игрален дом. Само че така, не с вулгарни убийства като мексиканските бандити от филмите.

И най-сетне една добра вест — Крум изчезнал! Дали бог се бе смилил вече над него, дали го бе отървал той от най-опасния враг? Трябваше да тръгне след тях, уж на помощ. Да се яви като спасител на Мария, като благодетел. Това, за което бе мечтал...

Внезапно сред „Сити“ прокътятя гърмеж, вдигна се олелия. Втори гърмеж.

Том Риджър хукна нататък, сподирен от съучастниците си. Разбута навалищата и се спря втрещен. Господи, докога кръв! Проснат в краката му, лежеше убит човек, а над него все още с пистолета в ръка трепереше пребледнял Фред Рибката.

Преди нещастникът да се опомни, белезниците щракнаха на китките му.

— А сега разправяй! — заповяда инспекторът.

Някой опита да подхвърли:

— Че кой си ти, та го арестуващ?

Том се извърна рязко с пистолета:

— Какво рече?

— Убил си Скорпиончето! — отвърна оня, ама вече не тъй решително.

Инспекторът стисна зъби.

— Крум ли пусна тая лъжа? Нека първо да се оправим с Рибката. После ще търсим и Крум, тоя мародер. Заварих го, като претърсваше Скорпиончето. И когато му извиках да даде опала на Хари, той стреля. И ме рани.

Той показва превързаната си ръка.

Някой подметна:

— Паничката да стреля по човек!

Но смръщените погледи на Томовите хора го накараха да се измъкне гузно.

Том почувствува инстинктивно, че има надмощие. Неговите хора бяха сплотени около него, другите — разединени, подозрителни, невярващи един другиму, наплашени.

Той се обърна към арестанта си:

— Да чуя как стана това!

С пресъхнали устни търговецът заразправя:

— Снощи избяга единият. Бях ги наел уж да ме пазят. А те? Отмъкна ми няколко опала...

— Ще ти ги отмъкнат, я! — процеди през зъби Хари. — Като се нагълта с опали. Накрай се задави...

Друг додаде:

— Нали избяга дивечът. За да не измрем от глад, при него ходим за провизии. А той? Онзи ден — за торба ориз: опалче, сега — за торбичка: десет...

— Не съм ви ги измъквал насила — заоправдава се нещастникът. — Вие сами ме молихте, пък сега. Та само аз ли? Джон не докара ли едно кенгуру, не го ли продаде и той за опали? Ами емуто на Джим? Нали ако не бях аз да ви храня, вие всички щяхте да изпукате от глад, щяхте да зарежете опалите и щастието си. Както се пръснаха гладни половината от вас...

Том Риджър го пресече:

— Говори само за убийството! Ти ли го застреля?

— Аз? Бог ми е свидетел — нито съм помислял! Усещам насън, че някой бърка в пазвата ми, където е торбичката...

— Къде е сега тая торбичка? — запита Том.

Търговецът се дръпна уплашен.

— В мен си е. Не я давам!

— Не я ща. Ще я покажеш на следователя. А по-нататък?

— По-нататък... Викам: „Махай се, ще стрелям!“ А той замахна с ножа. Дръпнах се и само ме одра.

Наистина рамото му беше окървавено.

— Не знам кой гръмна: аз ли или пистолетът. Когато се изправих, гледам — убит другият ми помощник! Господи, господи! Тези, които трябваше да ме пазят... На които плащах да ме пазят.

Том премисляше трескаво. Цяла торбичка опали, и то отбрани, в пазвата му. И тоя човек е убиец, извън закона, в ръцете му. Изпуска ли се такъв случай?

Той изправи глава.

— Ще го откарам в Алиса. Сам аз. Другиму вяра нямам. С тия опали може да подкупи всекиго. В мое отсъствие ще ме замества Джовани Гато. Конфискувам склада. Ще го пази пак Джовани.

Тълпата зашумя. Ала заплашителните погледи на Томовите хора я накараха да замлъкне. Така е, когато пред едно несговорно мнозинство се изправи организираното малцинство.

Том пригответи набързо камилата си, накара арестанта да се качи на първата, а той на втората и тръгнаха на път. Гурмалулу предпочете да ходи пеша.

Може би цял час пътуваха мълчаливо, затворени в себе си, отчуждени. Накрай Фред Рибката се обърна:

— Инспекторе, не ме затривай! Нали видя — в самоотбрана!

— Това ще доказваш пред съда.

— Защо пред съда? Нека ние с теб тук да се разберем! Като хора, като християни.

Том мълчеше.

— И ти не си богат, и аз не съм. И ти имащ нужди. Хайде да се спогодим! Половината за мен, половината за теб. Пък да се разделим с мир и любов.

Инспекторът продължаваше да се поклаща, върху камилата, без да отвърне, сякаш бе задрямал.

— Отговори, за бога!

Том се изправи рязко.

— Не мисля за трохи да проваляя кариерата си.

— Моля те! Имай милост! Попадна ли в съда, може и нещо друго да ми намерят.

Том сви вежди.

— Бих те пуснал. Защо не? Но само срещу цялата торбичка.

— Това е грабеж! — изпъшка търговецът.

— Иначе ще те съдят за убийство.

Фред Рибката се сви съкрушен върху седлото.

— Остави ми поне една трета!

Том се поклащаше сънливо при всяка крачка на камилата.

— Поне една четвърт!

Тогавя Том избухна:

— Стига пазарлъци! Или ще ми дадеш всичко и аз ще махна халките, или в Алиса. Или пък, ако бях някой нехранимайко, мога да кажа, че съм те застрелял при опит за бягство...

Рибката пребледня.

— Рекох и аз да опитам — изпъшка той. — Рекох да стана и аз голяма акула. А то — пак дребна рибка! Ех, сваляй белезниците!

Инспекторът се усмихна. Слава богу! Всичко свърши с мир. Без кръв. Кротко, по човешки. Той подкара камилата по-бързо, изравни се с арестанта и отключи железните гривни.

— Подарявам ти камилата! — подвикна му той, като пусна плячката в джоба си. — И да не съм те видял в Алиса! Къде да е, само не в Алиса!

Махна му с ръка за добър път и обърна назад. В този миг едновременно с гърмежа чу изсвирването на куршума. Подсъзнателно бе очаквал такава реакция. Така ограбен, търговецът бе опитал по бандитски. Но не умееше да си служи с оръжието. Том само се обърна и гръмна във въздуха. Фред стреля повторно, ей тъй само да излее озлоблението си, после шибна добичето си и запраши през бялата степ.

Том подметна след него насмешливо:

— Ако ще грабиш, граби, както си свикнал — по търговски...

Вторият куршум бе одрал гърба на камилата му. Насипвайки тютюн в кървавата рана, той измисли какво ще разправя.

Още пред „Сити“ го посрещнаха разтревожените от чутата стрелба търсачи. А Том, дотичал със задъханата от бързането камила, самият той едва поемащ дъх от уплаха, заразправя тревожно:

— Пак диваците! Раниха камилата. Отвлякоха Рибката. Аз свърших патроните и побягнах...

Хората го гледаха със свити вежди. Личеше си, че не му вярват. Досещаха се вече какво става тук. Не бяха слепи. Но се чувствуваха съвсем безпомощни сред пустинята, пред този безсрамник, който ги заплашваше с официалната си власт и с властта на разбойническата си шайка.

Един след друг, без да го доизслушат, търсачите се пръсваха: едни в колибите си да събират каквото им е останало, за да си ходят; други — в шахтите, повече по навик, като пчели, които не спират да пълнят пробитите си килийки, надявайки се, преди да се пръждосат от това проклето място, да опитат за последен път щастието.

Том се обърна към малцината, които бяха останали около него:

— Чаках да се върнат Крум и сестра му. Няма ги. Вече трябва да ги търсим. Нямаме право да изоставим другарите си.

— Какво си намислил? — изръмжа Джо.

— Ето какво! Ти, Гурмалулу и още четирима ще тръгнете по следите им. Ако ви окажат съпротива, ще се оттеглите. До това време ние ще се подготвим напълно и ще се притечем на помощ. Смятам, че петима стрелци могат да се справят с всякаква шайка диваци.

Недоволни, но послушни набелязаните взеха пушките и тръгнаха след Гурмалулу. Той единствен не възрази. Беше заситил жаждата си. Можеха вече да го пращат където щат. Заби поглед в земята и пое напред, без да види дали го следват. Дирите на Крум и Бурамара бяха толкова ясни, че не представляваха никаква трудност. Дето се казва, можеше да ги вижда със затворени очи. При потока се поколеба малко, ала и там се оправи бързо, изкачи се на скалата. Пред очите им лъсна дъното на пресъхналото езеро. Но чудно! Тоя път то беше пълно с вода, без да бе валяло, блестяща, набръчкана в безброй диплички, които пръскаха над себе си милиарди брилянтени искрици.

Следотърсачът заотстъпва уплашен.

— Страната на злите духове! — пошепна той с пресъхнали устни.

Джо му се сопна:

— Къде ти са духовете? Я върви напред!

— Няма! Това е омагьосана страна. Пустинните гущерчета правят миражи. А който гледа миражи, обезумява. Гурмалулу не ще да върви повече! Страх го е от злите духове!

Джо го блъсна с цевта.

— Твоите духове не са тъй страшни колкото мен!

Чернокожият се озърна смутен, после, преценил разумно, тръгна пак по следите. Достигнаха пропастта, после свърнаха към скреба под каменната грамада на червената скала.

Гурмалулу спря. Трепереше. Ръката му сочеше напред.

— Моят брат! Моят брат!

Насреща им тичаше, без да ги забележи, скално кенгуру, кой знае как оцеляло в царящата пустош. Джовани знаеше, че аборигените наричат така животното което е техен родоv тотем.

— Не кенгуру, а магаре е твоят брат!

Гурмалулу не забеляза подигравката.

— Когато тича срещу теб — рече той, — тотемът ти те предупреждава. Има опасност.

И още недовършил, на десет метра пред тях се срива няколкотонна канара, сподирена от лавина откъртен по пътя ѝ трошляк. Ако чернокожият не се бе спрял, сега всички щяха да лежат погребани под каменната могила.

Следотърсачът посочи с ръка нагоре.

— Ето ги!

Без да се премерва, Джовани гръмна. После всички се втурнаха след чернокожите, които бягаха нагоре по склона. Нямаше надежда да ги настигнат. Те бяха у дома си, познаваха всяко кътче на тоя планински лабиринт, имаха по-пъргави крака.

Когато преследвачите достигнаха мястото, където бяха видели враговете, Гурмалулу им посочи няколко кървави капки. Джо беше успял да рани някого. Това ги обнадежди. С още по-голямо настървение те се втурнаха по ялната диря.

Не след дълго видяха бегълците, които носеха на ръце ранения си другар. При посипалата се отгоре им градушка от куршуми черните мигновено изчезнаха сред скалните блокове. Опалотърсачите не ги оставиха да се измъкнат. Догонваха ги. Виждаха ги ту тук, ту там, като прибягват от закритие до закритие.

Внезапно единият от тях се изправи и преди някой от белите да го вземе на прицел, метна насреща им някакъв черен предмет. Инстинктивно преследвачите залегнаха. Така се мята ръчна бомба. Не помислиха, не съобразиха как е възможно да попадне в ръцете на абориген ръчна бомба.

Но взрив не последва. Когато вдигнаха глави, видяха Гурмалулу, който им показваше един огромен черен опал, бомбата на чернокожите. С алчно движение Джо Кенгуруто посегна да го грабне. В същото време още четири ръце опитаха да изблъскат ръката му. Сборичкаха се. Джо прасна с юмрук някого в носа. Той пък насочи пушката към него.

Джовани тръсна глава, сякаш изтрезня.

— Я чакай! — рече той. — Да се разберем!

Оня отпусна дулото.

— Как ще се разберем? Опалът е един. Кой ще го вземе?

— Да го разделим!

— Да го натрошим ли? Тогава губи цената си.

— Няма да го трошим! Ще го продадем, както си е цял. Само ще делим парите. И никому ни дума!

— И на Том ли?

— То се знае, и на него!

— А кой ще го държи? Джо посегна да го вземе от Гурмалулу.

— Кой друг, ако не аз? Том остави мене за заместник!

Спорът отново избухна. Хората като че забравиха за какво са тръгнали. Внезапно италианецът се сети:

— Ама че глупци! Защо губим време? Щом като хвърлиха един, диваците трябва да имат още. Защо се караме за един, а не ги догоним? Тогава ще има за всеки.

При тези думи всички хукнаха нагоре. Тоя път черните бяха навлезли в потока. А той извираше направо от скалата, през отвор, през който дори без водата не би могъл да се провре възрастен мъж. Къде бяха изчезнали? Оказа се, че бомбата на чернокожите беше изиграла ролята си, беше забавила преследвачите, докато бегълците заличат следите си.

Кавгата за единствения опал отново пламна. Никой нямаше вяра на другия. Всеки искаше, за да бъде спокоен за дела си, той да пази общото съкровище. Изглежда щяха да надделеят тези, които настояваха да го начупят на къчета.

Тогава съвсем ненадейно до тях се изправи Том Риджър с още трима от своите хора. Дочул стрелбата, той бе им се притекъл на помощ, както бе обещал.

— А това? — запита той, като погледна какво държи в ръка следотърсачът.

Гурмалулу, уплашен, още неопомнил се от яростното спречкване на белите, не спираше да мърмори:

— Страната на злите духове! Ето, миражът отне разума на белите!

Том взе опала, без някой да се възпротиви, вдигна го пред очи. В зениците му блесна пламъче на няма възхищение. Такъв не бе виждал никъде. Навярно в целия свят няма подобен опал. Тези, които усещаше в торбичката до тялото си, в сравнение с него изглеждаха като мъниста пред бисер. Огромен. Сякаш жив. Като тайнствено черно същество,

което пулсираше с безброй разноцветни блясъци. Като магия, пред която човек губи разсъдък...

Той почувствува, че наистина ще изгуби разсъдъка си. Някакъв нагон напираше в гърдите му, ръката му сама се надигаше да натисне спусъка, да простреля всички край него, които явно нямаше да му го оставят, докато са живи, и да го грабне, да го притисне към лицето си, да го целува и гали...

Но не. Не вдигна цевта. Все още имаше разум.

— Момчета! — рече той. — Тук някъде, в ръцете на тия въшливи диваци, лежат опали за милиони.

После тръгна към отвора, от който бликаше потокът. Забеляза нещо, едва видимо, но странни пукнатини — праволинейни като слепени от човешка ръка каменни блокове. Том извади ножа, опита да вмъкне острието в тясната фуга.

Затуй значи не се връща и Крум. Подушил е опалите. Че кой ще се върне, щом види такова чудо?

И тогава...

Блокът се повдигна. Изригна цял водопад. Водата се хвърли като каменна скала и смете ужасените хора, запремята ги из речното легло, заблъска ги из натрупаните скални отломъци.

Черният Ехенуфер отмести резето на каменната врата и влезе в стаята с поклон.

— Божественият фараон вика Нефертити! — рече той почитателно.

Мария се извърна. Това пък какво беше?

— Аз съм Мария! Никаква Нефертити!

— Божественият фараон вика Нефертити! — натърти Ехенуфер, като и посочи изхода. Вън чакаха още двама египтяни. Нямаше смисъл да се противи. Тя вирна глава и ги последва.

След дълги криволици по коридори, стълбища и зали, през цялото време все под земята при светлината на факлите, тя видя в зиналия каменен отвор слънчевия блясък. Когато излезе навън, почувствува, че главата ѝ се замайва. Очите ѝ ослепяха. Беше се озовала в обширен кладенец, издълбан в планината на дълбочина десетина метра. На дъното, в центъра, зееше друг по-малък кладенец, над който висеше брат ѝ, вързан за китките на ръцете с въже, праметнато през каменна макара на дървена опора.

— Круме!

— Мария!

Тя се спусна към него. Ала стражите я хванаха за ръцете и я издърпаха до стената.

— Какво искат от теб? — запита тревожно Крум.

Тя отвърна:

— Главатарят им, нарекъл се фараон, ме изнудва да му развъждам смучещи насекоми, да ги заразя с вируса на Бялата гибел и след това да ги пръсна в разни райони извън оазиса.

Тя още не бе свършила, когато Кенатон изкрещя над главите им:

— Влиза божественият фараон, синът на Атон, царят на Горния и Долния Египет и на Червената южна земя. Паднете в праха на нозете му!

Отсреща, от тъмния изход, излезе Ехнатон, суров и надменен, в златотканата си одежда, със скиптъра в ръка и златната урея на чело. По-право изнесоха го с трона му четирима роби, а пети държеше над главата му слънчобран от пера. Те положиха трона на земята и се отдръпнаха, а фараонът запита строго, без да поглежда никого:

— Какво приказвахте вие двамата?

Те бяха говорили на български, затова нищо не бе разбрал.

Мария отвърна язвително:

— Нали фараонът знае всичко?

Той се направи, че не я е чул. Махна с ръка.

— Девойко, слушай! Когато фараонът каже нещо, то ще стане. Брат ти е в моя власт. Искаш ли да го спасиш, да спасиш и себе си, да помогнеш и на мен във Великото ми благодеяние?

— Казах, не! — почти изкрещя Мария. — А брат ми не закачайте! Той няма нищо общо с това.

Ехнатон продължи с безучастния си глас:

— Ще те запitam още веднъж. Откажеш ли ми и тогава, ще го пусна в ямата. Изглежда, ти не си видяла какво го чака там.

Пазачите я отведоха до ръба на кладенеца и тя погледна надолу. Ледена тръпка полази по врата ѝ. На дълбочина три-четири метра под нея се виеха, сплетени в чудовищен възел, десетина змии с блестящи люспи, като изковани от излъскан бакър. Змии тайпани, всяка по-дълга от три метра. Тайпанът е третата по големина отровна змия в света след кралската ная в Индия и черната мамба в Африка.

Мария усети как кръвта ѝ кипва. Лудетината, която играеше на гоненица с акулите и се надпрепускваше с всяка кола по асфалта, отново се събуди. Забравила да се владее, тя изтръгна копие от ръцете на най-близкия воин и го хвърли срещу фараона. В колежа беше шампионка по мятане копие. Ала телохранителите излязоха по-бързи. Четири бронзови щита закриха повелителя си и копие отскочи настрана със звучно издрънчаване. Все тъй безчувствен, Ехнатон промълви глухо:

— Нефертити, смири гнева си! Повтарям. Ще помогнеш ли на Ехнатон да избави живота от мъки и страдания?

— Не! — извика Мария, като се мъчеше да се отскубне от ръцете на пазачите си. — Не и не!

— Тогава гледай!

Палачът отпусна въжето. Тялото на Крум слезе метър надолу. Змиите се размърдаха, главите им се надигнаха, тънките им шии се заклатиха наляво-надясно, очите им засвяткаха зло и заплашително. Езичетата им се стрелкаха като пламъчета, а зад тях се белееха отровните зъби, годни да пробият и подметките му. На Мария се стори, че видя изцедените по тях капки отрова.

— Съгласна ли си, Нефертити? — запита глухо Ехнатон.

Тя мълчеше, скована от ужас, с ледена пот на челото. Тогава Крум и извика на български:

— Какво мислиш? Не виждаш ли, че е луд? После ще видим как да му наденем усмирителната риза.

Ехнатон извиси глас. Чуждият език, който не разбираше, го дразнеше.

— Отговаряй, Нефертити!

Тя пое дълбоко дъх:

— Добре! Но знайте, че е насила! Не ви обещавам да не избягам! Насмешка мина по очите му.

— Опитай! Има един изход. Никой не го пази. Защото никой още не е излязъл оттам жив.

После направи знак с ръка и палачът издърпа с въжето жертвата си, войниците я поеха и поведоха към килията.

— Къде си? — успя само да запита Мария.

— На долния етаж.

— А Бурамара?

— Не знам.

Носачите поеха фараона си и го отнесоха през тъмния изход. Тогава папагалът прелетя и кацна на рамото ѝ.

— Сладко папагалче!

Трогната, срещнала само тази малка топлинка сред враговете, Мария го почеса с пръсти под клюна.

— Сладко папагалче! Сладко папагалче!

Тя погледна изумена. Четири роби поставиха пред нея друг позлатен трон. Ехенуфер се поклони.

— Нефертити, заеми мястото си! Божественият фараон те очаква за важен разговор.

— Оставете ме на мира с вашата Нефертити!

Но видяла решителния израз в очите му, отстъпи, седна в скъпоценния стол. Робите я понесоха по мрачния коридор, минаха с приклякване през каменната порта и я положиха в храма редом с очакващия я фараон. Той ги погледна бегло и те се оттеглиха по колене. Двамата останаха сами сред навалищата каменни богове полуживотни.

— Нефертити! — почна той. — Това, което ще ти прочета сега, е много важно. Изслушай го внимателно!

Тя се изправи гневно:

— Да се разберем! Не съм никаква Нефертити, а — Мария Димова! За вас — само мис Димова!

Той сякаш не усети нейната язвителност, защитен с бронята на своето самочувствие, упоен от собственото си величие.

— Виж обратната страна на пиедестала, от който те гледа някогашната Нефертити! Там са издълбани други йероглифи, вече не тържествени, други слова — на отчаяние, вопли пред гибел. Трябва да чуеш и тях!

Той отново затвори очи, зачете наизуст записания, в паметта му каменен текст:

— „Сърце мое, сърце на майка ми, мое пребъждане на земята! Недей се възправя срещу мен, защити ме пред лицето на Озирис! С тия слова, изписвани върху скъпоценния скарабей, що жреците полагат вместо сърце в мумията, та да свидетелствуват пред Владетеля на задгробния мир, когато ги постави върху везните на доброто и злото, се обръщам към онези, които няма да съществуват след мен. Обръщам се аз, Ахмес, петият фараон от коляното на божествената Нефертити, защото не знам дали когато умра, ще има кой да балсамира моето тяло и да подготви тройствената ми същност «Рен-Ка-Ба» за пътя към обитаващите на запад, в страната на мъртвите. Рен — това е името на човека. Кой ще ме назове в молитвите си, когато и всички жреци ще преминат на запад? Ка — това е двойникът на човека, който го води в задгробния свят. Кой ще напише заклинанията за Ка, с които да ме предпази от жестоките изпитания в страната на мъртвите? Ба — това е същинската душа. Къде ли ще се скита безпътна тя, останала без име и без двойник?

Богът Ра, чието дясно око е слънцето, а лявото — луната, създаде хората от своите сълзи. Затова ли ги обрече оттогава на сълзи и страдания?“

Под краката ѝ притича бодлив гущер. Молох — най-страшното на вид влечуго, обсипано с безброй шипове, куки и рога, а в същото време най-безвредно. Молохът е интересен не само с бодлите си. По шиповете му се осажда роса. И той поглъща тая роса направо с кожата си — едно от многочислените чудеса на живота. Туземна легенда разправя, че някога гущерът молох — тогава без бодли — и папагалът били приятели. Но гущерът случайно ударил папагала с бумеранга си.

Ядосан, той повлякъл приятеля си из бодливия скреб, докато цялата му кожа се покрила с шипове.

Ехнатон, изчакал да отмине уродливата твар, продължи:

— „В година сто седемдесет и седма от слизането на Нефертити на Червената южна земя, на осмия ден от четвъртия месец на сезона шему на небосвода се появи опашата звезда, която се виждаше и посред бял ден. Жреците звездобройци предрекоха бедствие. Уви, много слаби, милостиви излязоха техните прокоби. Малцина им повярваха. Тъй свикнали бяха с изобилието на богатата земя, с безбройните ѝ реки и езера, с неизмеримите ѝ гори и поля. С поля, които раждаха плод, без да чакат влага от каналите, изравяни от човека с много кръв и сълзи. И всички смятаха, че благоденствието няма да има край. Намножили се бяха господарите, двойно повече се бяха наплодили робите. Пръснали се бяха по цялата Червена земя, по пълноводните реки и равните поля.

Когато робите извадиха на брега небесната ладия и жреците балсамираха като богоравни двата трупа, отвътре извадиха съд с непознати семена. И рече жрецът Кенамон (Проклето да бъде във вековете името му!):

— Озирис, който научи хората на земеделие и който заповядва на Нил да разлива благодатта си, ни праща своите небесни семена. Засей ги, за да роди твоята земя тройна родитба, за да се намножи народът ти, да нарасне мощта на царството ти!

И аз, а защо не бяха оглушали ушите ми, го послушах. Със запретнати в златното рало двама яки роби вместо божествения Апис заорах семената. С нетърпение зачаках да видя какво ще се роди. Ден след ден, при изгрев на Атон, фараон, жреци и народ се струпвахме край посева, очаквайки първия кълн.

Но семената не поникнаха. Така изгниха в пръстта. А край тях треви и ниви посърнаха, листа и вейки побеляха като остарели от времето папируси...“

Мария не можа да сподави вика си на удивление.

— Бялата гибел! Ахлорофилозата!

Тържествуващ, с плътен глас, сякаш внезапно израсъл над света, Ехнатон продължи:

— „И стана ясно на всички, на знатни, простолюдие и роби, че не Озирис ни бе пратил тия зърна, а Сет, омразният братоубиец. Че

Кенамон беше жрец не на доброто, а на злото. И надигнаха се тълпите, та пребиха с камъни първожреца си и хвърлиха трупа му в реката за храна на крокодилите.“

Потресена, девойката вече не слушаше равния му разказ.

— Значи още оттогава? — пошепна тя като замаяна. — Преди три хиляди години! Къде се е спотайвал омразният вирус?

Ехнатон не спираше:

— „Навярно ни наказваше Атон, че се бяхме отказали от него, че се бяхме върнали към многобожието. Но Атон е милосърден. Значи отмъщаваша старите богове, отмъщаваше Сет за това, че отдавахме почит на омразния му брат. Проклятието на Сет се разливаше по цялата Червена страна като отровна мъгла, като неизмеримо наводнение. Изсъхваха посеви, треви, цветя. Изсъхваха едва забележимите мъхове, изсъхваха горски гиганти, високи сто човешки боя. Като разгарящо се огнище без огън и жар. Но след пожара попадналите в пукнатините зърна поникват, оголените клони се облистват. Сега, след тоя пожар, не никнеше нищо. Там, където до вчера се зеленееха поля и гори, течаха реки, бродеха стада животни, днес е пустиня. Само голи скали, които се рушат и засипват с пясъка си полята, само пресъхнали реки, в които се белеят костите на риби и крокодили. Ни змия, ни гущер, ни птица, ни пеперуда... Прегладнелите животни бягат към морето. И там умират на брега. Хората, обезумели от глад, се бият за зрънце жито. Робите въстават, сриват господарските дворци, избиват мъже, жени, деца. Господарите се залостват в палатите, в храмовете и изгарят с тях. Никой не признава ни власт, ни закон, ни бог. Брат забравя брата, син — бащата. Тълпите, изклали господарите си, се срещат и избиват взаимно. Малцината, които достигат морето, се качват на ладии и салове. Но Сет не прощава. Буря, каквато светът не помни, бушува седем дни. Никой не успява да се спаси. Светът загива. Сет тържествува.

И ето, аз, Ахмес Последни, последен фараон на Червената южна земя, заповядах...“

Гласът на Ехнатон внезапно секна.

— Това е! — пошепна той. — Каменоделецът не е успял да довърши това, що е заповядал фараонът Ахмес, летописецът на най-страшното бедствие, сполетяло земята.

Мария облиза пресъхналите си устни.

— Нима е истина всичко това?

— Тъй говори студеният камък! — натърти Ехнатон. — Аз прерових подземията, най-затулените тайници на моите прадеди. И намерих урната с небесните семена. Подобни на царевица. И аз ги засадах в земята сред тучна поляна...

— Е?

— Не покълнаха. Но на седмия ден най-близките треви побеляха...

Той млъкна. Затвори се във величавото си мълчание.

Мария седеше, стиснала до болка облегалката на трона, замаяна от всичко, що бяха чули ушите ѝ. Какво ли значеше това „небесна ладия“? Дали ставаше дума за космическа ракета, долетяла от неznайни светове? Или за някакъв друг кораб с форма, наподобяваща ладията на Озирис, с която той плава по Небесния Нил? За някакви пришълци от Южна Америка, донесли със себе си заразени семена на царевица? Наивните хроникьори на древните летописи в своето невежество често смесват явления, които нямат никаква връзка помежду си. Може би и Ахмес Последни тъй бе смесил опашатата звезда с небесния кораб и Бялата гибел? А ако не от космоса, откъде бе дошло бедствието? От някакъв съседен остров, от Полинезия, от Андите? Възможно ли беше другото — разумни същества от друга планета да са достигнали до нас, но мъртви? Да са носели семена от своите култури като подарък, за да ни помогнат, да ни създадат благоденствие? А не са и подозирали, че в тях се е криел някакъв може би безобиден за тях вирус, който при нас е намерил по-благоприятни условия, простор...

Всичко беше тъй чудно, тъй неправдоподобно. И в същото време чудовищно убедително. То обясняваше толкова проблеми едновременно: и загиването на египетската цивилизация в този край, не могла отново да се възроди върху обезлюдения континент; и обширните пустини, заети по-голямата му част, превърнали го в континент пустиня; и изчезването на много древни животни... А как се бе запазил до днес ужасният вирус? Дали, както каза Ехнатон, в урната със семената? Или пък се бе таил в някое диво растение като невинна мозайка, изчаквал часа си, както бяха дочакали своето време колорадският бръмбар, зайците, кръвната въшка и чумните епидемии...

Ехнатон прекъсна грубо мисълта ѝ:

— Нефертити, вече знаеш всичко! Ти обеща да ми помагаш в Голямата цел. Ние с теб сме свързани в името на Великото милосърдие. Свързани пред боговете и пред правдата. Нека скрепим нашия съюз! Стани царица на царството ми! Последна царица на Червената южна земя! Ехнатон Последни и Нефертити Последна!

Мария изглежда го беше стрелнала с такъв гордо обиден, смразяващ поглед, че той най-сетне изгуби самообладание.

— Виждам! — изхриптя фараонът с глас, задавен от злоба и болка. — Гнусиш се от черния фараон! А защо? Какво си ти? Само кожата ти е бяла. Пък аз съм всемогъщ. Син на Атон. Бог съм аз. Помогъщ и от бог. Аз съм Озирис и Сет едновременно. Аз съм Атон, бог на любовта. И на всичкото зло, що произтича от нея...

Изведнъж съвсем неочаквано той се свлече от трона и се разрида в краката ѝ:

— Нефертити, аз страдам! Нефертити, страдаш и ти. Страда и брат ти. И Ехенуфер. Помогни ми да сложа край на страданието!

Тя се дръпна неволно.

— Така ли премахвате страданието, като ме принуждавате насила да произвеждам вредни насекоми, като заплашвате да хвърлите брат ми на змиите, като държите вързан Бурамара?

— А как, Нефертити? — изсъска фараонът презрително.

Тя се поколеба за миг. Никога не се бе замисляла сериозно за това. Може би не бе имала време, винаги улисана в действие, тя, наричана от майка си с галеното прозвище „сбъркано момче“. Затова заговори неуверено, заговори първото, което ѝ хрумна сега, пред изблика на неговата злоба:

— Аз вярвам в доброто. Вярвам в мисията на човека. Струва ми се, че той не е дошъл току-тъй на земята. Той не е крайната цел. Той е само брънка към някакво по-висше същество, което ще го наследи. Вярвам, че това по-висше същество ще премахне мъката. Сега това може да звучи наивно, но аз го вярвам. Всяка вяра е наивна. Принципът на живата природа, така, както е създадена, е лош, направо порочен — принципът на взаимоизяждането. Човекът е създаден да коригира своята създателка — природата, да измени цялата ѝ същност. Нов принцип, при който живите същества ще си набавят енергия; без да изядат други живи същества...

Внезапно тя самата млъкна. Представи си какво би казал Крум, ако я чуеше. Вместо да профучава по асфалта, вместо да обядва жребци ведно с ковбоите на родео, Лудетината мъдрува, Лудетината решава проблемите за смисъла на битието.

— Това не е възможно, Нефертити!

— Това съществува и в нашия свят! — възрази живо тя. — Тридактната може да преживява само с храната, която ѝ доставят водораслите, заселени в нея. Също и зелената хидра. Не улови ли плячка, прехранва се от своите квартиранти. Симбиозата между животни и водорасли е масово явление, макар че едва напоследък беше установена у морски гъби, корали, медузи, актинии, червеи...

Ехнатон въздъхва.

— Аз също знам, Нефертити! Човекът е призван да изправи грешките на своята създателка. Ала не както казваш ти. Обратно. Не е ли по-логично, вместо да отстраняваш многобройните причини на страданието, да отстраниш само този, който го изпитва? Докато има живот, ще има болка и страдание. За да изкорениш злото из корен, премахни живота. Както изгаряме предварително саваната, за да се предпазим от бъдещ пожар.

Мария неволно се дръпна от него, прехапала устни.

— Вие наистина сте луд!

— Ха, ха, ха! — изсмя се надменно Ехнатон, без да отговори.

— Вие сте чудовище!

Той се изпъчи още повече.

— Не! Аз съм бог! По-могъщ от него. Защото бог не е успял да изстреби човешкия род. А аз ще го изстребя ведно с целия живот, ще излича тая плесен, облепила земята. Аз съм Озирис и Сет едновременно — злото и доброто. Цял живот в мен са се борили Озирис и Сет. Накрая проумях, убедих се — прав е Сет. Озирис е наивник, по-право една мечта, в името на която се върши най-много зло. Всички се блъскат, съсипват се от труд и мъка, добиват повече жито, за да се раждат повече хора — да има повече страдащи. Лекарите се борят с болестите, побеждават ги — за да останат повече страдащи...

Той се изправи.

— Не! Те не заслужават да живеят: ни белите, ни черните. Мразя ги, мразя всички!

— Млъкнете! — извика Мария. — Ужасявате ме!

Той се сепна. Отпусна се върху трона, като че ли се строполи отгоре му. Разтърка чело с пръсти, опитвайки да отмахне от него някакво невидимо менгеме, което го стискаше.

— Не! — почти изплака той. — Не ги мразя! Обичам ги! Смятат Тот Дългоносия за благодетел на човечеството, защото му дал знанието. Но не е благодетел. Със знанието хората не станаха пощастливи. Аз ще ги избавя въобще от страданието. От любов ще ги унищожа...

Мария усети, че трепере. Не беше страхлива. Но сега това беше непоносимо, извън възможностите на нейния разум. Душата ѝ се бе вледенила, докоснала се до болното съзнание на тоя черен фараон. Тя искаше да му каже, че е луд, да вика, да крещи, да скочи и да побегне където ѝ видят очите. Защото чувствуваше, че ако продължи да слуша безумните му бълнувания, тя самата ще загуби разсъдъка си. И ще почне да вие като звяр...

А от гърлото ѝ не излизаше ни звук.

Опиянен от своето всесилие, невиждащ и нечуващ нищо друго, освен своите думи, Ехнатон приближаваше към нея лице като тайпан, който се готви за смъртния си удар, извисяваше глас:

— И ти ще ми помогнеш, Нефертити! Двама с теб ще станем най-великите благодетели на човечеството!

— Не! — изкрещя тя. — Това е сатанинско!

— Ти обеща, Нефертити! Залог за твоята дума е твоя брат. По зъбите на моите змии се е набрала достатъчно отрова. При това и без помощта ти съдбата е поела своя ход. Помогни всичко да се свърши по-скоро, агонията да бъде по-кратка! А когато се убедим, че Великото дело е завършено, тогава ще взривя барута в подземие на двореца...

— Вие имате и барут! — възкликна тя слисана.

— За нас той е „Магическият прах на фараоните“. Могъщи били владетелите на Древния Египет, на Черната земя Хемит. С проникателен ум и недостижима телесна сила. И вещи във всички магии. И когато пълчищата на критските царе нахлули в Благословената земя, фараонът заповядал да насипят товара е магическия прах на безброй кораби в бездънната пещера на провлака, който разделял Великото Западно море от Вътрешното море. И да го

запалят. Грозен взрив разтърсил земята. Вълните на Великото западно море нахлули във Вътрешното море и залели царството на критяните.

Мария затихна удивена. Във всяка легенда има зрънце истина. А това не беше ли блънуване за величие на трескавия му мозък? Не ставаше ли дума за хлътването на Гибралтарския пролив, за гибелта на критската цивилизация, когато водите на Атлантическия океан са нахлули в Средиземно море. А неговото ниво преди това е било със сто метра по-ниско от океана. Както е по-ниско езерото Ейр, както е по-ниско Каспийско море. Дали не са възникнали така и легендите за потопа и за потъналата Атлантида?

— Аз знам — продължи Ехнатон. — Защото един фараон, живият бог, знае всичко. Вашият древен владетел Александър, обсадил град в Индия. И тогава от стените му изригнали мълнии, които пръснали войската му. Друг пълководец — Анибал, победил римляните, като раздрусал земята подобно на земетресение. От йерихонските тръби на юдеите падали крепостите. А всичко това е вършел все той, прастарият, магическият прах на фараоните. И когато му дойде денят, храмът, статуите, складовете и съкровищниците ведно с нас ще полетят във въздуха. За да не остане ни помен...

Мария премисляше трескаво. По-право не мислеше. В съзнанието ѝ се въртеше като в кошмар вихрушката на хрумвания и решения едно от друго по-безполезни и неосъществими. Знаеше само едно. Този човек, раздвижил със своята патологична енергия стихията на унищожението, трябваше да бъде обезвреден, както каза Крум, час по-скоро да му бъде надяната усмирителната риза.

Ех, защо нямаше силата на брат си? Тук беше нужно само това — съчетанието от дързостта на Лудетината и силата на кроткия Крум Димов.

И го реши.

— Аз не ви вярвам! — рече тя дръзко. — Ни дума от това, което ми наговорихте. Всичко е ваша измислица: и за семената, и за барута. Нямайте нито семена, нито барут.

Цялото му тяло се изопна в несдържан яд.

— Фараонът да лъже! — почти изкрещя той. — Чуваш ли се какво говориш, нещастнице?

И изведнъж стана, забравил царственото си величие.

— Ела с мен!

Тя тръгна подире му, като едва успяваше да го догонва в гневния му ход.

Преминаха няколко мрачни зали, слязоха по една тясна стълба и поеха по един нисък коридор, задънен с каменна плоча.

Мария се озърна тревожно. Никой не ги следеше. Бяха сами.

Ехнатон натисна механизма в стената и каменният блок се отмести. Откри се пространна килия, вдълбана в скалата, запълнена с някаква сива маса. Може би наистина барут.

Девојката нямаше време да проверява, нито се интересуваше сега от това. В момента, когато фараонът се обърна да ѝ покаже могъществото си с горда осанка, тя го блъсна в барута с внезапно движение, вложила в него целия си устрем и сила. Отскочи назад и натисна механизма. Блокът затвори вратата на погребя.

Лудият беше вътре! Лудият беше обезвреден!

Оставаше ѝ едно — да намери в тоя лабиринт килията на брата си, да го освободи, да издирят и Бурамара. После...

В тоя миг няколко черни сенки, дебнали досега невидими в тъмните ниши на стените, се метнаха отгоре ѝ.

Само трима останаха живи, след като скалата се разцепи, за да отприщи водоема на подземния град Ахетатон: Том Риджър, Джо Кенгуруто и Гурмалулу. Кални, мръсни, изранени, с лица и тела в синини, измацани със засъхнала кръв, те пристъпваха като пленници, подкарвани от чернокожите си стражи.

В храма Ехенуфер свали превръзките от очите им, освободи ръцете им. Не ги претърси. Забравил ли бе или въобще не знаеше, че белите носят в джобовете си оръжия, които поразяват отдалеч?

Том неволно, се усмихна, усетил опирация в бедрото му пистолет. Сега в него беше цялата му надежда.

Гурмалулу се озърна боязливо в полумрака. Къде ли беше попаднал? Каква беше тая пещера? Това наоколо чуринги ли бяха?

Изведнъж той отстъпи назад, устните му изхриптяха в ужас:

— Ир-мунен!

Ококорените му очи не можеха да се откъснат от статуите на египетските богове. Разтрепераната му ръка сочеше Анубис, бога на задгробното царство с глава на чакал.

— Ир-мунен! Чудовището — куче с човешки крака! После се извърна рязко.

— Билау! Човек с ястребови крака!

Сега той показваше поставената в ниша скулптура на човешка душа, тъй както са си я представяли древните египтяни — птица с човешка глава.

— И ему без пера!

По стените бяха издялани барелефи на някакви двукраки гуцери, може би само родени от въображението на художника, може би видени от него, когато египтяните са слезли за пръв път на австралийска земя.

В мрака святкаха чифтове зелени зеници, изчезваха, показваха се пак. Гурмалулу се задъха от страх.

— Ир-мунен! Мърдат!

Том го сръза:

— Мърда ти нещо в главата! Не виждаш ли, статуи от камък? Гледах един филм. Клеопатра. Такива са били египетските богове. А очите са на котки.

Една черна котка опита да се отърка в прасеца на чернокожия и той от ужас едва не припадна.

Воините не ги оставиха да се чудят дълго. Избутаха ги грубо с дръжките на копията си към празния трон на фараона.

От мрака, кацнал върху главата на Озирис, изкряха Кенатон:

— Паднете по очи пред божествения фараон! Пълзете по корем! Никой няма право да стои прав в присъствието на фараона. Най-знатните целуват праха, върху който е стъпвал фараонът.

Джо простря ръка напред:

— Гледай, гледай! Каква красавица!

Том също видя статуята на Нефертити. Закова се на място, омаян от красотата ѝ и от майсторството на древния скулптор. Опитен познавач на пазара, умът му сам запресмята колко ли милиона би струвала тая находка. Но само ако успее да я изнесе извън страната, да я пробута на онези колекционери с милиони долари, които не се поколебават да се разделят с някое и друго милионче заради контрабандно купена антика. Милиони! Но как да я изнесе, без да го пипнат?

В този миг Гурмалулу съзря и опаловата змия на стената.

— Змията Дъга! — изстена той и се просна по очи върху пода. — Никой няма право да гледа Змията Дъга! Който я види, умира!

Тогава и Том Риджър я забеляза. Очите му блеснаха още по-алчно. Една статуя се пренася трудно, още по-трудно се продава незабелязано. Но това. Том познаваше опалите. Мигновено оцени, че тези струваха също милиони. Навярно нийде по света нямаше по-хубави от тях. При това опалите се пренасят по-лесно, пласират се по-безнаказано. Можеше да ги продава, без да се крие, като каже, че ги е изровил сам от шахтата си. А тъкмо това искаше Том, само за това мечтаеше — да печели честно и законно.

Гурмалулу продължаваше да стене от пода:

— Казвах ли аз да не ходим в планината на Змията Дъга? Който отиде, не се връща!

— Я млъкни! — сръза го Том. — Ако не беше тук, вече трябваше да си умрял от магията на Джубунджава.

— По-добре умрял, отколкото тук!

Някакъв дълбок глас, като из фуния, прекъсна разправията им:

— Нещастници, какво дирите в земята ми?

— Че кой си ти, та да смяташ тая земя своя? — възрази Том.

— Аз съм фараонът Ехнатон. Последната издънка от коляното на царица Нефертити, която преди три хилядолетия засели Червената южна земя.

Том познаваше хората. Определи го в миг. Луд, опасен маниак! Ако беше в Алиса и чуеше тоя глас с тия самохвални думи, тозчас щеше да го прати в психиатрията. Какви ли пък бяха тогава слугите му? Можеха ли те да бъдат нормални? В очите им той беше открил нещо особено, някакъв трескав блясък, различен от очите на фараона. Къде беше виждал такъв блясък? Къде? Не беше ли в Перт, когато като млад полицаи откри пушалнята на опиум? Със същите вторачени погледи и в същото време унесени, които не те виждат, загледани далече зад теб...

Той реши бързо. Добре, нека да си поиграят на фараони!

— А защо ни плени, фараоне? — запита той уж почитателно.

— Паднете по очи пред божествения фараон! — изкрюка отново папагалът.

Гласът отвърна:

— Тук единствен аз имам право да задавам въпроси. Аз питам, вие само отговаряте. Повтарям, какво дирите в страната ми?

— Опали! — отвърна Джо Кенгуруто. — За какво друго освен за богатство човек би се домъкнал в тая прокълнатата пустош!

Скритият в съседната зала фараон запита отново:

— И ти ли, Червенокоси, заради опалите?

— То се знае! — отвърна Том. — За какво друго?

— А не е ли заради белите растения?

— Хм! — сви устни Джо. — Пет пари не давам за тях!

Ехнатон запита и проснатия по очи чернокож:

— Ами ти? И ти ли заради опалите?

Но, скован от ужас, нещастникът не можа да отговори. Само се разтрепера още по-силно.

— Нищожества! — процеди през зъби Ехнатон. — Тръгнали да гладуват, да жадуват, да се трепят заради някакви лъскави камъчета! Като птици колибарки, които трупат на полянките си всякакви боклуци. А не знаете, не подозирате, че иде краят ви, че съвсем скоро ще се сгърчите от глад, ще загризете изсъхналата трева ведно е пръстта, като овце при суша...

При тази му прокоба дори Том и Джо замлъкнаха, усетили как някаква противна тръпка стяга вратовете им.

Гласът изведнъж промени тона си. Стана кротък, мил.

— Добре, искате опали! Ще ви дам!

Двамата неволно зяпнаха от почуда, вперили погледи към празния трон, където някъде беше скрита тръбата, от която ехтеше гласът на фараона.

— Ще ви затрупам с опали! Защото аз съм Ехнатон. Вижте колко ви обичам! Ще ви пусна. Ще ви надаря с богатства — всеки колкото може да отнесе. Хайде, вървете в съкровищницата ми! Вземете! Никой няма да ви спре. Ха, ха, ха! Нищожества!

Гласът внезапно заглъхна. Стражите им посочиха с копия пътя. Смаян, неговярвал, че е свободен, Гурмалулу се изправи, като залиташе, съсипан от преживените вълнения. Отведоха ги в съкровищницата, с която лудият фараон бе искал да спечели помощта на упоритата Мария. Вратата се отвори, както и тогава, сама.

Двамата се вцепениха на входа. Ако не го гледаха със собствените си очи, никога не биха повярвали, че може да съществува такова богатство, събрано на едно място, толкова огромни опали, като омагьосана жарава, която тлееше с черни пламъчета, гореше с ледена жар, заслепяваше, подлудяваше.

Том неволно си помисли: ясно, ако и той като този фараон гледаше непрекъснато тия приказни скъпоценности, щеше да полудее като него. Едва се сдържаше да не се разскача от радост, да не се хвърли в искрящата грамада и да се зарови в нея.

Зад гърба му изграка папагалът Кенатон:

— Слава на милостивия фараон, благодетеля!

Изведнъж, изпуснал от гърлото си вой като динго, Джо Кенгуруто се спусна напред и взе да пълни джобовете си. Том се нареди до него, сграбчи цяла шепа опали, както орел вкопчва в нокти уловения заек тъй, че да не го изпусне никога.

Джо се поколеба. Сетне с един замах изхлузи ризата си, за да завърже ръкавите ѝ и да я превърне на торба. Тогава от нея се изтърколи на земята един друг опал, по-малък, почти незабележим в сравнение с разкошния блясък на останалите. Том Риджър го видя.

— Опалът на Бил! — възкликна той. — Значи тъй, значи ти...

Джо Кенгуруто изхриптя, без да се обръща:

— Е, какво? Убих го! Защото опалите са мои! Аз ги открих. А той дойде да ми ги заграби. Мадоната ми е свидетелка! Всички вие искате, да ме ограбите. Ако не беше Бил Скитника, дето ме напои в кръчмата, сега сам аз щях да си ги вадя.

— Върви тогава там! Защо пък ти грабиш тия?

Джовани се усмихна.

— Мадоната се смили над нещастника. Доведе ме тук, за да ме възнагради.

Замаян от неочаквано усмихналото му се щастие, той продължаваше да пълни приспособената за торба-риза. Погледът му вече бе станал по-смислен, разумен, преценяващ. Вече не грабеше безразборно. Отбираше най-едрите и най-бляскавите късове, пълнеше ризата, като понякога опитваше дали тя няма да се раздере под тежестта им. Но тя беше съшита от здрава материя, предназначена за златотърсачи, които сменят ризите си през година.

Том Риджър махна с ръка. Впрочем какво го интересуваше вече, че Джовани беше убил Скитника, че Крум беше познал кой е убиецът? Сега и двамата имаха толкова опали, колкото не биха могли да изнесат и с камион. Нима щяха да си развалят дружбата заради някакъв си Бил?

Гурмалулу стоеше съвсем безучастен. Не разбираше стръвта на белите хора към лъскавите камъни. В неговото племе дори децата не им обръщаха внимание. Ако е за игра, за украса — има толкова похубави накити: папагалски пера, съблечени змийски кожи, пъстри бръмбари. Това не беше месо, да се наядеш, не беше уиски... И само при мисълта за парещата дъхава течност усети, че му прилошава. Ожъднял бе отново. Организмът му искаше своята доза спирт, за да живее, да ходи, да действа. Мистър Том му бе обещал цяла колиба с бутилки, а то?

Той се обърна към Ехенуфер, който стоеше зад тях неподвижен, скован като статуя от абанос.

— Гурмалулу не ще камъни! Гурмалулу иска уиски!

— Вземай каквото ти дават! — отвърна презрително Ехенуфер.
— И се махай!

Чул разговора им, Том се обърна.

— Гурмалулу! — рече той. — А ти защо стоиш така?

— За какво са му на Гурмалулу камъчета?

— На Гурмалулу може да не трябват, ама на мен ми трябват. Хайде, напълни панталоните!

Когато бяха дошли в „Сити“, за приличие той беше накарал голия дивак да си обуе поне едни дочени панталони. И ето, оказа се, че това е било щастливо хрумване. Ползата и от морала!

Послушен като автомат, черният ги изу, завърза им крачолите и ти натъпка. После ги преметна през рамо. — Те легнаха на гърба му като дисаги.

Джо изведнъж прецени това. Панталоните бяха по-удобни. При това побираха повече. Без да се колебае, той ти събу и ги напълни.

— Хайде! — изръмжа зад тях Ехенуфер. — Вървете си!

Няма що. Трябваше да си ходят. И да искаха, не можеха да отнесат повече. Нямаше в какво. При това опалите тежаха тъй, че смазваха раменете им. Залитащи под товара си, те тръгнаха нататък, където им посочиха пазачите.

В края на подземието блесна светлият му изход. Сърцата им забиха радостно. Там беше свободата! С богатството!

Ето, излязоха навън. И неволно се дръпнаха назад. През изхода се издаваше тясна площадка от десетина квадратни метра, надвиснала над стометровата бездна на тесния каньон.

Том усети, че косата му настръхва. Какво беше това? Изход? Или лобна скала?

На слънцето се грееха три черни котки. Дочули стъпките им, те само примигнаха сънливо и се протегнаха.

Стражата препречи изхода. Ехенуфер предупреди сурово:

— Вече сте свободни! Ако се върнете, ще бъдете убити!

Том се сопна:

— Къде ще ходим отгук? В пропастта ли ще скачаме?

— Ето откъде! — посочи черният египтянин. Тримата погледнаха надясно. Тогава видяха тясната козя пътечка, която се виеше, вкопана в отвесната скала, пълзеше по зъберите, катереше се все нагоре и нагоре и се губеше зад голямата извивка на каньона.

— Вървете си! — извика Ехенуфер. — Когато чуя заповедта на фараона, ще ви нанижем с копията!

При мисълта за баснословното богатство, което смазваше якото му тяло, Джо Кенгуруто беше получил удесеторени сили. Струваше му се, че вече няма власт, която да му го отнеме, че може да мине не само

по козята пътека, ами и да се изкатери право нагоре по отвесната стена, да литне като птица, да прелети над каньона, над цялата пустиня. Сладостното видение отново изплава пред очите му. Мечтата отново ставаше достижима. Огромният небостъргач отново израстваше пред очите му. И отгоре — пламтящите букви: ДЖОВАНИ ГАТО.

— Аз поемам! — заяви той решително. — Който иска, нека чака!

И стъпи на пътеката, изпъчен, самоуверен. Том се поколеба. Не се осмели. Забави се нарочно. Не знаеше пътя. Предпочете да изчака повече, да види докъде ще стигне Кенгуруто. Нещо, предчувствие ли, житейска опитност ли, добита от сблъсъка с толкова престъпници, ми нашепваше да не бърза. И недоверие, подозрителност към непонятната щедрост на смахнатия фараон. Не беше свикнал да получава даром. Не вярваше Том на никого, на себе си дори, та на някакъв побъркан чернокож ли щеше да се довери?

Не само Джовани. По-добре беше да мине напред и Гурмалулу, за последна проверка.

— Хайде! — рече му той. — Тръгвай след Кенгуруто! Следотърсачът поклати глава.

— По тая пътека се отива в устата на Змията Дъга!

— Не дрънкай много, а върви! Не чу ли какво каза оня черен дявол зад гърба ти? Че ще ни избие...

И Гурмалулу тръгна. Но преди да стъпи на тесния корниз, свали приспособените си дисаги и ги остави на площадката.

— С товар не може! Никой не може с товар.

Том побесня.

— Грабвай панталона! Мятай го на рамо! И тръгвай! Или аз сам ще те блъсна долу!

Нещастникът облиза устни.

— Поне уиски да имаше! Да не треперят краката!

— Потрай още малко! — изруга го инспекторът. — Откъде да ти намеря ракия тук? То да не е Мелбърн, че дори в неделя, когато са затворени всички кръчми, пак да намериш какво да сръбнеш. Стига само да се отбиееш в църква, за да изслушаш проповедта на пастора и после да изпиеш в притвора едно вино на крак.

Гурмалулу пое разтреперан напред. Но само след десет крачки пак се спря, заотстъпва заднишком.

— Змия! — изфъфли той. — Още една! И още!

Том също ги видя. Едната бе пропълзяла върху пътеката, а другите висяха от скалата пред очите му. Три ехидни с черни гърбове и розови кореми, дълги повече от два метра всяка, стояха насреща му, готови за нападение. Че кой ли не ги познава? Навред в Австралия можеш да ги срещнеш, дори под леглото си. Когато се намножат някъде, хората изоставят и плантациите си, и домовете си. Обикновено черните ехидни бягат, но когато бъдат нападнати, се отбраняват яростно с мълниеносни скокове.

В този миг чу ругатнята на Джо. Погледна. Каменният корниз се бе стеснил толкова, че италианецът пълзеше, опрян в самата скала. А по-нататък нямаше място, където да опре дори едното си ходило. Панталоните с опалите тежаха на лявото му рамо, нарушаваха равновесието му. Той опита да ги нагласи по-удобно. За беда това движение измести центъра на тежестта му. За да се задържи, Джо се хвана с дясната ръка за една скална издатина. Не падна, но торбата се свлече в краката му. Той се поколеба дали да я пусне в урвата, а той да запази живота си, или да рискува. То се знае, опита да я спаси. Защо му беше живот без богатство? Неоновият надпис върху небостъргача отново замая погледа му.

Джовани Гато направи последно усилие, извъртя се, прилепи гръб о скалата, понаведе се и посегна да хване товара с две ръце. После напрегна всички сили да го вдигне пак на рамо.

В тоя миг се откърти едно съвсем малко късче от ронливия камък. Левият му крак се подхлъзна. Джо увисна на скалата върху десния крак. Олюля се.

— Хвърли я! — извика му Том, пребледнял от уплаха.

Ако го бе послушал, Джо можеше да се хване с две ръце за някоя пукнатина. Но той не я пусна, стисна я още по-стръвено. Пръстите му сякаш се сраснаха с нея. И ето плавно, като на бавно завъртян филм, тялото му се наклони, после кракът му се отлепи от опората си и той полетя надолу подир натежалата торба, вкопчан в нея с някаква невероятна, дива алчност.

Том не погледна надолу. Нямаше смисъл. Знаеше. Само се дръпна неволно към изхода, където черните воители продължаваха да се взират напред със същия празен и безучастен израз. И тогава зловещото досещане прониза съзнанието му, освети го като ярка

светкавица. Та това беше направо убийство! Болният мозък на фараона беше родил тая жестока разправа с пленниците. Благодетелят — убиец! Като в криминалните романи. И зловеща гавра с ненаситността на белите. Навярно човек без товар би могъл да се измъкне по тоя път. Но фараонът беше уверен, че никой няма да се откаже от плячката дори с риск за живота си. И убиваше хората с тяхната алчност. Навярно и сега ги наблюдаваше от някой таен отвор и им се надсмиваше злорадо. Тъй може да се е родила легендата, че никой не се завръща от планината на Змията Дъга. А дали Крум Димов не лежеше нейде в дъното на пропастта, увлечен от своето лесно спечелено богатство?

А Мария? Какво бе станало с Мария? Нима и тя...

Той трепна. Над главата му зацвърчаха някакви подобни на врабчета птички. Върхлетяха върху приличащите се котки. Том беше слушал и за това. По целия свят тия миловидни хищнички гонят пернатите същества. Единствено в Австралия има птички, които гонят котките, за да им скубят козината, с която настилат гнездата си. Чули заплашителното цвърчене, трите сънливки мигновено скочиха на крака и в паническо бягство хукнаха към изхода. Едната се блъсна в крака на Том, който я ритна злобно, побеснял от безизходицата, в която бе попаднал. Тя измяука и полетя надолу. Тогава Ехенуфер изкрещя:

— Той уби свещено животно! Смърт на убиеца! Тук такси отгоре им полетя градушка от камъни. Вече нямаше друг изход. Том извади револвера и откри честа стрелба срещу нападателите. Както и друг път, когато му трябваше, не улучи никого. Все пак ги уплаши. Принуди ги да отстъпят.

Решението вече беше взето. Щеше да ги преследва, щеше да намери и оня, който се наричаше фараон, щеше да ги принуди да му покажат друг изход. И още, щеше да ги застави да му отнесат сами съкровищата си. Само дързост можеше да го спаси сега, само дързост можеше да даде богатството в ръцете му. Безумна дързост! Както Кортес срещу Монтесума в Мексико, както Писаро срещу Атахуалпа в Перу, както навред по земята са побеждавали белите завоеватели.

Том се провикна през рамо:

— Гурмалулу, след мен! Не изоставай! И ускори крачката си, защото враговете вече му избягваха. А не искаше да хаби напразно патрони.

Изведнџ подџт под нозете му хлџтна и той се провали в някаква дупка. След него литна в празното и Гурмалулу. После каменната плоча се върна отново на мястото си.

Ехнатон сдържа обещанието си. Когато Мария му предаде пълните с насекоми торби от марля, той ги натовари на един въртолет и отлетя да ги пръсне отвъд мъртвия пояс на пустинята, който ограждаше големия оазис на Алис Спрингс. Върна се скоро. Със същия въртолет отведе нея и брат ѝ в Аделаида. Отнесе с тях и черните опали, които ѝ беше обещал, насипани като брикети в сандъци. Само Бурамара отказа да тръгне с тях. Без да каже защо, остана там, в подземния Ахетатон, изпрати ги, когато машината се издигаше над платото, с мрачен поглед. Но той скоро се смали под тях, превърна се в мравка, в прашинка. И изчезна.

Тогава започна охолният ѝ живот. Двамата с Крум си купиха дворец в Мелбърн. Мария обичаше тоя град. Сидней е пищен, богат, величествен, но прекалено динамичен, прекалено американизиран. А Мелбърн е истински английски град. Всичко в него е отмерено и спокойно. С такава тишина, каквато не е възможна за друг двумилионен град. Там и пешеходците имат свои правила за движение. Тротоарите са очертани с разделителни линии за ляво и дясно движение и тежко на онзи, който го наруши. Това е може би единственият повод, за да бъдеш наруган от мелбърнец. Купиха си няколко ферми в Куинсленд със стотици хиляди овце. Взеха си автомобили — по един „Ягуар“ и по един „Мустанг“ за двамата; забравиха „Холдена“, взеха си самолет и една прекрасна яхта. А опалите им като че ли оставаха неначенати. Тя често отваряше сандъците, за да им се любува. Канеха гости, ходеха на гости, обикаляха страната. Тоя път Лудетината истински се налудува. По цели часове се носеше с водните ски по тихите заливи пред разкошния плаж на Санта Килда, плъзгаше се със серфинг върху най-страшните вълни, като се надсмиваше на изоставащите зад нея акули. Теглена от скутер, излиташе с криле над водата, носеше се като албатрос над сините дълбини, после плавно кацваше върху повърхността с водните си ски пред собствения плаж на вилата им в Палм Бич. Веднъж се спусна с парашут върху заснежения връх Косцюшко, най-високия връх на Австралия, колкото витошкия Черни връх. Скочи без парашут от Сиднейския мост, от шестдесет и пет метра височина, над залива Порт Джексън. Когато се изкачи на парапета, спря цялото движение на шестте автомобилни платна по него, четирите железопътни линии и двете пешеходни пътеки. Проникна с акваланг в една подводна пещера

на Големия бариерен риф, за да разгледа скрилата се там ранена гигантска змиорка, за която вестниците бяха пуснали мълвата, че е морският змей.

Сякаш беше забравила всичко: и Алиса, и лагера на опалотърсачите с кървавите им престъпления, и подземния египетски град, и бялата смърт по растенията, която толкова я бе развълнувала някога. Или пък се мъчеше да ги забрави, подтиснала скритата болка и страха в сърцето си.

Докато един ден във вестника на последната му страница се появи кратко съобщение: „В Куинсленд гората край Бароновите водопади е почнала да съхне поради необяснима причина.“

На другия ден беше отпечатана друга бележка: „По лозята и овощните градини в полуострова Ейр непозната болест прави големи опустошения.“

После цяла седмица нямаше никакви вести. Дори Мария ги бе забравила, улисана в игри и забавления, та какво оставаше за другите, които нито имаха представа за болестите по растенията, нито бяха видели страшните поражения.

Чак на десетия ден в рубриката за фермерите се появи дописка от някакъв агроном в Перт, че е наблюдавал в района си някаква болест, която той оприличаваше на остра хлороза, избледняване на листата, все едно растителна анемия, свързана с общо отслабване и смърт. Тъй като почвите в района му получавали предостатъчно азот под формата на изкуствени торове, а желязото е в излишък у всички австралийски почви, агрономът предполагаше, че това явление може да се дължи единствено на недостиг от калий, който е дефицитен в целия австралийски материк.

Но само подир една седмица професор Уатсон, преподавател на Мария по вирусология, излезе с обширна публикация в Ботаническото списание, където след редица уговорки за недостатъчното време, с което бе разполагал, правеше извода, че избледняването може да бъде резултат само на нов неизвестен вирус или непознато досега изостряне на съществуваща болест. За целта даваше пример и с повечето епидемии, които години наред тлеят в изолирани огнища, докато в даден момент под влияние на непроучени фактори, между които дори слънчевата активност, вирулентността им нараства като експлозия.

Обществото все още не беше смутено. То не можеше да намери връзка между някаква си болест по растенията и съществуването на човека. Мнозина за пръв път чуваха, че дървета и треви боледуват. Въпреки това бяха изпратени няколко правителствени комисии, които да проучат на място въпроса.

И тогава бедствието се разрази като взрив. Всяка от комисиите ежечасно започна да предава по телефона страхотии. Местните вестници биха тревога. Централните редакции разпратиха всичките си репортери. Това се оказа сензация, която не биваше да изтърват. От последната страница Бялата гибел неусетно превзе първите колони, ала все още зад разводите на кинозвездите, конните състезания и гангстерските нападения.

Най-чувствителна от всички — и пред официалната власт и пред общественото мнение, — борсата като свръхбарометър първа почувствува надвисналата катастрофа. Акциите на банките, които финансираха фермерите, паднаха заплашително.

И тогава Мария срещна във вестниците името на Том Риджър. Посочваха го като единствен купувач на обезценените акции. Наистина той самият не се явяваше на борсата. Борсата е храм на най-мощния бог, бога на парите. Сделките вършеха неговите агенти, борсовите посредници, дребните служаци, чиято роля е да знаят богослужението и за това получават трохите от пицните жертвоприношения. Мария си спомни някои разговори с него. Той обичаше да твърди, че истинският бизнесмен прави така. Сега прилагаше на практика теориите си. Но както изглежда, това не беше обикновена криза, не беше обикновено трепване на икономическия сеизмограф. Мина цяла седмица, а ценните книжа продължаваха да падат главоломно. Повлякоха и други. Рухна с трясък стабилната цена на вълната, опората на австралийската валута. Банките прекратиха заемите на фермерите. Сгромолясаха се акциите на хладилните и консервните предприятия. А пресата, чиито първи колони бяха залети от подробности за трусовете на борсата, подмятаха от време на време за шегобиеца Том, който упорито продължавал да събира борсови отпадъци.

Започнаха масови банкрути. Фалирали банкери скачаха от моста на Сидней или си пръсваха челата с пистолети. Фермерите бързаха да продават имотите си и да ги превръщат в други предприятия, които нямат нищо общо със земеделието.

Изведнъж дойде новината. Съединените щати и Англия отказваха да купуват всякакви австралийски произведения от растителен произход. Това предизвика нови катаклизми в храма на парите. Правителството опита с неколkokратни девалвации да задържи курса на националната монета. Напрасно. Въпреки всички мерки, въпреки че бе пуснато за покритие всичкото злато, въпреки че златодобивът се разви в невиждани размери, австралийският фунт се обезценяваше с нечувана бързина.

Тогава вестниците съобщиха сензацията за изчезването на Том Риджър. Престанал бе да купува най-сетне, изчезнал бе, сякаш се бе провалил вдън земя.

Докато отначало будеше тревога спреният износ, който бе нарушил платежния баланс на страната, сега изведнъж избухна ново бедствие — паника за запасяване. Всеки, който имаше някаква спестена пара, се втурна да изкупува хранителни припаси. Цените им скочиха баснословно. По-богатите взеха да строят бетонни скривалища в дворците си и да ги пълнят с жито, фасул, ориз, царевича — едни от неугаснала жажда за спекула, други направо от малодушие. Магазините се изпразниха: част от стоката изкупена, друга — укрита от търговците. Кинопрегледите и телевизионни предавания неволно подсилваха смута у населението. Непрекъснато показваха изгледи от опустошените области: безкрайни степи, засипани с измрели от глад овце и говеда; бягащи от настъпващата напаст изтощени кенгура, емута и зайци ведно с преследващите ги по петите динго и лисици; пожари, които доунищожават всичко и оставят зад себе си гола пръст, покрита с пепел; неизброими стада, подкарани от ковбоите нататък, където са чули, че все още има зеленина; истински сражения между овчари за всяка полянка, където биха могли да напасат добитъка; бягащи от фермите тълпи гладни хора, които се стичат в градовете; безредни върволици от мучащи и блеещи пред кланиците животни, които чакат да бъдат заклани, преди да са измрели от глад; кервани от камиони, натоварени с избити кенгура, диви биволи и магарета, които успяват да се доберат до хладилниците само след револверни престрелки; аборигени, които напускат земите на прадедите си, прокудени от глада, за да нахлуят в чужди ловни райони — нещо непознато досега; сражения за земи, а не както по-рано само заради жени...

Тогава властта се принуди да въведе купони, макар че всички съзнаваха безполезността на тая мярка. Купоните служат да ограничат донейде консумацията до новата реколта. А сега никой не очакваше никаква реколта. Черната борса избухна като пожар. Журналистите изнасяха ужасяващи подробности за механизма, който управляваше незаконните пазари. Гангстери и бандити бяха зарязали игралните и публичните домове, преустановили бяха всяка търговия с наркотици. Хвърлили се бяха там, където днес се печелеше най-много. Всеки ден ту тук, ту там избухваха престрелки между бандите, нарушили и те като аборигените търговските си зони.

Емиграцията се бе засилила. Параходни и самолетни компании скубеха нечувани такси за билети. Тогава пък дойде новият удар. Съобщено бе, че всички страни по света отказват да приемат австралийски самолети и кораби. То се знае — и хора от Австралия. Но и тая мярка, както всички други, засягаше само бедните. Оказа се, че междуременно всички милионери със семействата и милионите си бяха успели да се изселят.

Страната, която досега изнасяше, беше принудена да купува храни от чужбина. Но при строгата международна карантина и това се оказа практически невъзможно. Никой кораб не смееше да акостира на австралийско пристанище. Стоките се разтоварваха на лодки, които после не се връщаха обратно. Самолетите пускаха товарите си с парашути, без да кацат. При това положение как можеха да бъдат изхранени десетте милиона жители на континента?

Гладът, то се знае, притисна най-бедните. Избухнаха епидемии: туберкулоза, дизентерия, тифус. По улиците взеха да се събират гладни множества, които искаха хляб. Отначало полицията ги разгонваше лесно. Но с всеки изминат ден схватките зачестяваха. Полицаяте, самите те не по-богати от демонстрантите, преминаваха на тяхна страна. Все по-често побеснели от глад шайки избиваха пазачите на държавните складове и ги разграбваха.

Крум, почувствувал отново влечение към напуснатата професия, беше станал шеф на полицията в Мелбърн. Дни и ноци не се прибираще, опитваше да се справи с гангстеризма, който ставаше все по-дързък. Получил беше сведение, че престъпниците са се обединили в гангстерски тръст начело с неуспелия в борсовите спекулации Том

Риджър. Клетва бе дал Крум Димов да залови негодника, клетва за едно закъсняло и безполезно възмездие.

Богатите бяха изчезнали. Залостили се бяха в противоатомните си скривалища, сред купищата храни, уплашени от разбунтуваните тълпи, които безчинствуваха по улиците. Сякаш се бяха върнали отново времената на троглодитите. Никой не общуваше с никого. Отначало си говореха по телефона, но после, когато пожари и взривове разкъсаха проводниците, когато спря и електрическият ток за радиопредавателите им, съвсем се откъснаха от света.

Просто невероятно изглеждаше, че още съществуваше нещо като власт, поне за форма, че имаше радио и телевизия. Но накрая и те преустановиха дейността си. Какво беше станало? Дали тълпите ги бяха разрушили в гладния си бяс или служителите им сами ги бяха изоставили?

И един ден пред Мария застана Том Риджър, сякаш изникна от земята. Как бе проникнал в нейното скривалище?

— Мис Мария! — рече той. — Аз съм най-могъщият човек в Австралия. Единствен аз мога да ви спася. Подводницата ми чака до брега. Ще отплаваме на един самотен остров. И там ще бъдем щастливи... Като Адам и Ева... Единствените хора в целия свят...

Девойката насочи пистолета насреща му.

— Вън! — изкрещя тя. — Махнете се!

Той се усмихна ехидно.

— Добре! Щом не щеш, мри от глад!

И си отиде.

Ужасът отново затисна и нея в скривалището, и двете ѝ слугини, които единствени бе прибрала при себе си.

Отново се занизаха безнадеждните дни. В склада с провизиите кой знае откъде се бяха навъдили пълчища мишки. Червеи пълзяха в брашното. Молци бяха прояли зърната.

Крум дойде, побелял напълно, и разправи последните вести. Положението било неудържимо. Нямало ни власт, ни ред. По улиците беснеели обезумели шайки като гладни кучета динго. Появило се и канибалство — първо сред аборигените. Но и белите не изостанали назад. От една седмица той преследвал една банда, която първоначално ловяла чернокожи. От вчера почнали да не правят разлика между животни, чернокожи и белокожи. По-право, той научил

за тях вчера. А кой знае откога те или и други са се хранили все така. Убивали всичко, което можело да се яде. Когато опитал да ги обезвреди, полицаите му се отметнали към човекоядците. Той самият едва успял да се спаси.

Кошмарът все още продължаваше. Все още тяхната храна не се бе свършила. Имаше за мишките, имаше и за тях. Никой вече не поглеждаше сандъците с опали. Като че ли наистина бяха брикети.

И ето съвсем неочаквано, както Том Емуто преди това, кой знае откъде проникнал, пред нея се изправи Ехнатон. Папагалът Кенатон се провикна от рамото му направо в ушите ѝ:

— Паднете в краката на божествения фараон!

— Нефертити! — рече Ехнатон с тържествуващ глас. — Постигнах целта си. Бялата гибел се прехвърли в Нова Гвинея. Има я вече в Индонезия и Нова Зеландия. А колко ѝ е оттам до Азия, до Европа, до Америка? След месец ще пламне целият свят.

Той пристъпи напред с протегнати ръце.

— Ела с мене, Нефертити! Сами в целия свят! Като Адам и Ева!

И той ли? И този ли също — Адам и Ева?

Тя отскочи назад.

— Не ме докосвайте!

А той настъпваше със злорада, победоносна усмивка.

— Чудовище! — изкрещя Мария. И се събуди, обляна в пот. Пред леглото и наистина стоеше Ехнатон.

— Нефертити! — рече той. — Трябва да бързаш! Много чужденци взеха да се навъртат около владенията ми. Трябва да ги преварим.

Полуразсънена, тя огледа стаята си. Припомни си всичко: как хлопна каменната врата и затвори пленника си в барутния погреб, как чернокожите я хванаха и донесоха в килията ѝ, без да я връзват, как ѝ предложиха храна и медовина... И после...

После бе заспала. Но то не беше обикновен, здрав сън. Никога досега не бе спала така, не бе сънувала така, с такава яркост, с такава натрапчива реалност.

— Какво още искате от мен? — запита тя сънливо.

— Това, което сме уговорили. Срещу моето богатство и живота на брат ти. Буболечки, повече буболечки...

Наистина, това искаше той. Смучещи насекоми. Затова масата беше затрупана със стъклени съдове и марлени кутии, саксии с цветя, омотани също така в марля.

Странният сън отново изплава пред очите ѝ. Напомни ѝ за какво злокобно дело тя беше дала съгласие.

— Не! — Мария опита да се изправи. — Не искам!

— Тогава ще умрете! И ти, и брат ти!

— По-добре! Другото е по-ужасно!

Ехнатон я гледа дълго време упорито, с някаква насмешлива искрица в очите и чувство на превъзходство. Сякаш наблюдаваше листна въшка. Най-сетне рече:

— Аз съм властен да те принудя. Да те направя послушна като паленце, по-покорна от моите роби.

— Никой не може да направи това!

— Мога, Нефертити! Ти забравяш, че съм фараон, бог. Мога всичко. Ти не знаеш, че египтяните познават опиума от хилядолетия. От хилядолетия египетските жреци премахват болките с опиум, успокояват децата да не плачат с опиум, при неизцерими страдания сами се отправят с опиум там, при обитаващите на запад.

— Ще откажа да го вземам!

— Аз вече ти дадох. Затова сега си по-кротка. Но ще те укротя напълно. С всяко ядене ще ти давам опиум. За няколко дни ще свикнеш така с него, че когато го спра, ти ще лазиш в нозете ми, за да ти дам. Ще бъдеш готова на всичко... Като моите роби...

— Няма!

Не довърши. Изпитваше непозната слабост, липса на воля.

Ехнатон заговори с равния си глас, глас на хипнотизатор:

— Тогава Бялата гибел опустошила само Червената южна земя. Защото морето я спряло. Един кратък период на смъртта, след който от съседните острови отново се прехвърлили растения, животни и хора. Сега, когато има кораби и самолети, никой няма да я спре. Ще обхване цялата планета. Ще изчисти тая плесен, живота. Ще дойде смъртта. Великият период на смъртта, който вече няма да свърши. Свят без страдание...

И без да довърши, излезе с горда осанка.

Мария остана сама. Период на смъртта! Къде другаде бе чула това?

Погледът ѝ се спря на паяка, който пълзеше срещу нея. Ето го, когато наближи достатъчно кацналата муха, с ловко движение хвърли отгоре и ласото си — една-единствена паяжинка с капчица смола накрая, която се лепна в жертвата. После опитният ловец бавно придърпа ласото към себе си ведно с безпомощната плячка.

Периоди на смъртта!

Изведнъж тя се сети. Така ги наричаше професорът ѝ по палеонтология — епохи на великите измирания, черните ивици на смъртта, които пресичат историята на живота. Първият — в края на силур, когато са загинали трилобитите, дотогавашните господари на моретата. Вторият — през перм, причинил гибелта на морските скорпиони, на папратовите гори и гигантските водни кончета. Третият — в креда, когато се подменя съставът на горите и от трона си слизат дотогавашните властелини на света — влечугите.

Дали и онова бедствие, което описваха йероглифите преди три хиляди години, не е било опит за четвърти период на смъртта, неуспял, защото континентите вече са били разкъсани, а не както преди това слети в една обща суша Пангея, а по-късно и Гондвана, по която би могла да премине без никакво препятствие всяка болест по растения или животни.

А как ѝ се спеше! Виеше ѝ се свят. Предметите в стаята се изгъваха в най-причудливи форми, разливаха се, надигаха се във въздуха като вълшебни килимчета. Въпреки това напрежението, разумът ѝ не я оставяха да се предаде напълно във властта на упойката. Продължаваше да съпоставя, да преценява, да разсъждава.

Безброй хипотези опитват да обяснят периодите на смъртта: заледрявания, засилена слънчева радиация, изгубена способност за приспособяване към новите условия, летални мутации. Всичките — достатъчно остроумни, но все неубедителни.

Имаше и друга — за някаква страшна епизоотия, масово измирание на животни вследствие появата на вируси...

Тя прехапа устни. Вируси! Защо пък не? Защо наистина да не е било и тогава същото — пак вирус, само че не по животните, а вирус, унищожил растенията, хранителната база на животните? Останали без храна, гигантските тревопасни гущери загинали, след което изчезнали и хищниците. Защо не?

И сега отново! Четвърти период на смъртта! Както са изчезнали трилобитите, скорпионите и влечугите! Ще си иде и човекът! Вирусът може да се прехвърли и върху морските водорасли, да погуби и живота в океана. Да останат само първичните, безхлорофилни организми, от които след други стотици милиони години ще се развие новият живот. Кой ли ще бъде тогавашният му властелин? Дали няма да бъде потомък на сегашния вирус убиец?

Сънят я оборваше. От ъглите, изпод масата, зад скамейката, иззад каменната статуя на Тот с глава на ибис изпълзяваха безброй влечуги, които наедряваха, разкъртваха стените с телата си и се пръсваха навън, на простор сред кредната гора.

Мария стоеше с прехапани устни. Същото! Съвсем същото! Тук някъде се плискаше Кредното море, което разделяше Западна Австралия от Източна. А край него — странни дървета: огромни блатни кипариси с диаметър десет метра; бенетити, подобни на съвременните палми; сагови дървета; араукарии; секвои, гинкго, магнолии и дървовидни папрати. И всички бели, сякаш облепени с рояци бели пеперуди. Прегладнели игуанодони — гигантски гущери с птичи пръсти, завършващи с копита и къси предни крайници, на които палецът е превърнат на кама, притичват от дърво до дърво, без да заситят великанския си глад. В плитчините на лагуните пасат с патешките си клюнове хадрозаври. В ивицата на прибойя сумтят огромни бронтозаври и диплодоки. Но и те са гладни. Защото изчезват и морските водорасли. Във въздуха се стрелкат птерозаври — малки колкото врабчета и огромни с осемметрови прилепови крила. Тревопасните се мъкнат нанякъде, където се надяват да намерят зеленина. Падат, мрат. Цяло Велико преселение. Игуанодони редом със стегозаври, обковани в отвесни рогови плочи и четири саби на опашките; подобни на биволи рогати трицератопси и по-дребните анкилозаври, гущери-танкове. Иззад белите храсти изскача стадо горгозаври. Те връхлитат върху анкилозаврите, обръщат ги по гръб с движения на краката, както рови кокошка, и разпарят незащитените им кореми. След тях дотичват цератозаври, рогати месоядни гущери, и тиранозаври, най-страшните сухоземни хищници през цялата история на земята. Започва невиджано кърваво пиршество. Кръвта се лее на потоци, пръска, залива белите поляни и шубраци...

Третият период на смъртта...

Огромен тиранозавър, висок колкото триетажна къща, с уста, способна да я нагълта цяла, със зъби, подобни на бели ками, с огромни като паници святкащи очи, застанал като гигантско кенгуру върху мощните си задни лапища и опашката, се привеждаше над нея, раззинал челюсти, и размахал яростно уродливо малките си предни лапички...

Мария пак се събуди с писък.

Не! Тя нямаше да помага! Трябваше да бяга, трябваше да бие тревога, да предупреди човечеството! Докато не е станало много късно, да го предпази от Четвъртия период на смъртта...

Сънят отново я притисна в леглото.

Край нея, над побелелите папратови гори, забръмчаваха гигантските водни кончета. Из морските бездни изпълзяваха морските скорпиони, полазваха с паяковидните си крака към нея...

И отново стряскане, и отново писък на ужас...

Пребити и измъчени, Том Риджър и Гурмалулу стояха отново в мрачната зала в очакване на присъдата си. И ето, откъм трона прокълтя познатият глас:

— Нещастници, вече не чакайте милост!

Още преди да чуе гласа, видял повторно Змията Дъга, Гурмалулу се бе проснал по очи върху каменните плочи. Обади се само Том:

— Аз почнах да стрелям, след като твоите хора ни нападнаха с камъни.

— Не за това те съдя, а заради убитата котка!

— Убих неволно, в яда си, една котка, не човек!

— За човек може да има прошка. За котка не. Хората ми са прости роби, котките — свещени. За такова престъпление в страната ми съществува само едно наказание — смърт. Котката е посветена на луната, на богиня Бастет. При всяко бедствие, пожар или наводнение египтяните с риск за своя живот се хвърлят да спасяват домашната си котка, живата богиня Бастет.

Том усети, че устата му пресъхва.

— Но аз няма да ви убия веднага — додаде Ехнатон. — Ще попитам боговете. Ако факлата на Озирис се запали от само себе си, това значи, че Върховният съдник ви е пощадил. Ще ви пощадя и аз. Ако ли не пламне, ще загинете в кладенеца с тайпаните.

Той замълча за малко, после извика:

— Паднете по очи пред чудото! Озирис съди!

Том Риджър разбра, че положението е сериозно. От тия диваци и тяхната дивацина зависеше животът му.

Затова побърза да изпълни заповедта, просна се по лице и той, но така, че да гледа какво става край него.

Пазачите му също бяха захлупили лица към земята, притиснали чела в каменния под.

И ето, по стената полази блестящо светло петно, спусна се по пода, достигна скъпоценния светилник и кацна наврърх факлата. Смолата задимя, запраща и изведнъж пламна. Том проследи светлия лъч и видя високо в тавана, до пробития отвор, един златен диск, излъскан до блясък. Ясно, това беше вдлъбнато огледало, което бе събрало слънчевите лъчи и бе отправило фокуса си във факлата.

Чудото бе станало. Значи тайнственият фараон, който насочваше огледалото, не желаше смъртта им. С това просто чудо той

оправдаваше милостта си спрямо престъпниците пред своите поданици. Пленниците му бяха нужни за нещо друго. Но за какво? Всъщност това нямаше значение. За спасението на кожата си Том беше готов на всякакви условия.

— Станете! — прогърмя гласът. — Вижте! Чудото стана! Озирис спусна огъня си от небето. Озирис ви подарява живота.

Черните воители и Гурмалулу гледаха със зяпнали уста разгарящия се пламък. Гласът продължи:

— Ехенуфер, отведи ги в затвора! Там ще чакат моето решение.

И повече на себе си:

— Всъщност моята прошка не ви спасява. Всички сте осъдени, всички ще умрете. Всички ще се освободите навеки от страданието.

Стражите ги изведоха навън. С натъртен от падането си крак, Гурмалулу едва пристъпваше, но стиснатите му устни не издаваха ни стон, ни звук. Преведоха ги по тесни коридори и стръмни стълбища и ги блъснаха в килията, където лежеше свързан Бурамара. После хлопнаха зад тях каменната врата. Двамата се поогледаха смутено. Няма що, отпуснаха се отчаяно върху купчината бяло сено.

Мина малко време, през което всеки мълчеше, затворен в себе си. Накрая Том Риджър не се стърпя и подхвърли заядливо:

— Значи и ти си тук, Бурамара, пазителю на правдата?

Бурамара го изгледа мълчаливо.

— А къде е мистър Димов, другият правдолюбец?

Следотърсачът вдигна рамене.

— Него откараха на една страна, мене на друга.

Том най-сетне зададе въпроса, който го интересуваше:

— А мис Мария?

— За нея пък не знам съвсем нищо. Откак съм пленник, все тъй омотан лежа тук.

Гласът му звучеше искрено. Ала Том не можеше да му прости това, което беше станало. Никога нямаше да му прости.

— Значи ти си тоя — повтори той злобно, — който обвинява шефа си в убийство?

— Аз съм куче, което души следите — отвърна Бурамара. — Аз посочих само чии са следите. Дали си виновен, това не е моя работа. Чернокожият не е съдия. Той не е човек. Чернокожият има право само

да танцува и да мята бумеранг пред кинокамерите на туристите. И да замества кучето, когато то изпусне следата.

— А какво ти се иска на теб? — процеди през зъби Том. — Да ви оставим да палите пасищата, да избивате овците ни, да грабите реколтата ни. Вие само това умеете. Нищо повече.

Бурамара не се обиди от това оскърбление. Той беше метис, цветен. Само белият има право да се обижда. Затова отвърна кротко:

— Всеки знае това. Една овца струва повече от един цветен. В Австралия овците изядоха чернокожите.

Том неволно поклати глава в съгласие. Тъй беше. Не само в Австралия. В Англия също. Там заради овчите пасища лордовете прогонили селяните. И много от тия селяни дошли в Австралия. Тук техните потомци заради овците прогонват чернокожите.

Бурамара добави:

— В Северната територия все още се срещат аборигени, защото няма овце. Изтребят ли кучетата динго, ще дойдат овците. Тогава черните ще трябва да се махат.

— Разбира се, ще се махат. Щом не щат цивилизацията.

— Навярно ти си прав, мистър инспектор. Би трябвало да се приобщят и да станат цивилизовани ловни кучета, като мен...

— Ти мразиш белите. Завиждаш им. Затуй говориш така.

Бурамара би могъл да възрази, че не мрази нито белите, нито черните. Той беше метис. За него и белите, и черните бяха роднини. Даже по-близки чувствуваше белите. Защото майка му беше бяла. Защото черният му баща беше причинил мъката ѝ. Не знаеше кой е баща му, не научи как се е наричала майка му. Някога племето му намерило в пустинята умряла от жажда бяла жена с черното си дете на гърдите. Отгледали го като черен. Но Бурамара не бе забравил каква е била майка му. Нещо все го влечеше към белите. Стана ратай във фермата на Джен... Тази, заради която не можеше да гледа дори иконата на Мадоната... Ако белите знаеха...

Можеше да им го каже. Но премълча. Нямаше смисъл. По-добре да не знаеха нищо за него. Не търсеше съчувствие. Сви се отново в себе си като костенурка, подаде за малко глава.

Том Риджър не беше търпелив. Размърда се в сеното.

— Стягат ме вървите! — изпъшка той. — А кой знае докога ще ни държат тук тия диваци!

Чак тогава се обади Гурмалулу:

— Може и да ни изядат. Има легенда. Нејде около планината на Змията Дъга живее старата Бугудугада. Тя има много кучета динго — колкото са пръстите на ръцете и краката на толкова хора, колкото са пръстите на ръцете и краката на един човек. И ги храни с човешко месо. Ами ако ни е затворила Бугудугада?

Том не го чу.

— Трябва да се измъкнем! — изрече гласно мисълта си той. — Колкото по-рано, толкова по-добре! Нямам доверие на тоя смахнат фараон. Не знам какво може да му хрумне в следния час.

Гурмалулу, свит в сухото сено, прегърнал с две ръце подутото си коляно, мълчеше, загледан далече отвъд каменната стена с разсеяни, трескави очи. Том се досещаше. Нещастният алкохолик сънуваше наяве обещаните бутилки уиски. Ръцете му трепереха в неволни конвулсии.

Бурамара пропълзя на гръб до него.

— Мълчи! — пошепна му той. После захапа със зъби възела, който стягаше отзад китките му. Зъбите на европейец никога не биха успели да сторят това. Но зъбите на Бурамара бяха яки като кремъчните остриета на туземните копия. Не можаха да го развържат, затова след упорито дъвкане успяха да го прегризат. Вторият възел се разплете кажи-речи сам. После третият. Накрай възето се свлече само на пода. Освободеният раздвижи схванатите стави, разтърка ги с пръсти.

Бурамара се превъртя по очи и предложи вързаните си ръце.

— Хайде, сега и мен!

Том Риджър го превари:

— Не! Първо мене! Не мога да чакам! Ще се пръсна!

То се знае, Гурмалулу изпълни волята на господаря си, на своя спасител и благодетел, доставчик на уиски. С няколко сръчни движения освободи ръцете му. Том опипа джоба си да провери дали е там пистолетът му. Допирът до хладното метално късче му вдъхна по-голяма увереност.

В този миг отвън се чуха стъпки, резето тракна и каменната врата бавно се отмести. Тримата мигновено се проснаха върху постелята, скривайки развързаните си ръце. В килията влезе тъмничарят, за да им остави храна и вода. Той хвърли бегъл поглед към

тях. Нищо не забеляза. Но Том Риджър забеляза. Погледът на дивака тоя път беше още по-безизразен, направо празен, затыпал. Опиоманът изглежда наскоро бе взел упойката си. Движенията му бяха вяли, неотмерени. Не можеше да овладее ръцете, които посягаха да оставят донесените съдове. Планът бе изготвен тутакси. Тутакси бе приведен в изпълнение. Том се хвърли като звяр отгоре му и още при скока затисна устата му. Едновременно с него се метна и Гурмалулу. За помалко от минута схватката свърши. Овързан, със запушена уста, обезвреден, тъмничарят легна на пода редом с Бурамара.

Том Риджър повлече подире си Гурмалулу.

Смаян, Бурамара извика:

— А мен? Защо не ме отвържете?

Том Риджър не се спря. Изтласка навън разколебания си съучастник и оттам отвърна през рамо:

— Няма време!

Дръпна вратата. И когато вече пускаше резето, каза:

— Много знае, затуй. Да благодари, че не го убивам.

И без да губи време, тръгна по тъмния коридор.

Очите му скоро привикнаха. Вдясно му се мярна някакъв отвор, врата за друга килия. Дали не бе там Крум Димов!? Или пък Мария Димова? Той си представи как я намира отпаднала, отчаяна в тъмницата си, как той влиза вътре като освободител и я грабва в прегръдката си.

Том отвори каменната врата и влезе. Не беше затворническа килия. Нещо друго. Видя насреща си купчина сив прах. Барут! — мина му през ума. За проверка той изнесе в коридора малко прах и допря до него запалката. Пламъкът избухна и угасна скоро, разсипал се на рой огнени искри. Значи наистина барут. В единия ъгъл стояха няколко железни сандъчета с барут — готови мини, от които висяха дълги фитили.

Той накара слугата си да вземе едно сандъче. Така се почувствува още по-сигурен. В зависимост от опасността или нуждата щеше да запали фитила по-далеч или съвсем близо до заряда.

После двамата излязоха в коридора. Том не знаеше пътя. При това в тъмнината се оправяше трудно. Бавеше го и спътникът му с куцането си. Разбра, че се е заблудил, когато отново се озова на

терасата над каньона. Слънцето блисна в очите им взрив от светлина, ослепи ги.

— Слънчевият дух е с един крак — пошепна Гурмалулу. — Другия му го притиснали небето и земята при кръгозора. Как ли се изкачва толкова високо само с един крак?

Бяха изгубили много време. Но сега вече знаеха пътя. Съдбата нарочно ги бе отвела там, където трябваше. Наблизо се намираще складът на опалите. Том не се застоя навън, влезе веднага в тунела. Поколеба се само пред мястото, където плочата се бе отместила под краката му, когато гонеха чернокожите. Огледа я. Сега видя, че се различава от другите. Видя незапълнените фуги между нея и съседните плочи. Той спря, натисна я с ръка. Нищо. И все пак не се реши да прекрачи. Накара Гурмалулу да мине пръв. Чак тогава я прескочи и продължи нататък.

Ето съкровищницата!

Том се спря потресен. Тази врата не беше като другите. Беше различна. Нямаше резе, нямаше брава, нямаше никакво приспособление за отваряне отвън. Изглежда механизмът ѝ се задвижваше отдругаде. Нима трябваше да се откаже насред път? Да се откаже от това, което беше станало смисъл на живота му, единствената му надежда за спокоен, охолоен живот? И за честен живот! Богатството, черните опали! То се знае, не! Че защо мъкнеште толкова барут?

Той взе сандъчето от помощника си, положи го до вратата, проточи фитила по пода. Улисан в работата си, не забеляза черния фараон, който бе проникнал с котешките си стъпки зад него и бе вдигнал копието си, премерил се в гърба му, точно между двете плешки. Това може би щеше да бъде и краят на всичките му стремежи, ако случайно не бе прилетял и папагалът. Отде можеше да знае неразумната птица кога трябва да се обажда и кога да мълчи? Правеше това, което Ехнатон я бе учил, преди да се обърка толкова редът в живота им.

Видял тези чужди хора в присъствието на господаря си, Кенатон се провикна с продралия си глас:

— Влиза божественият фараон, синът на...

Том Риджър се извърна мълниеносно. Извади пистолета и стреля. Както обикновено, не улучи. Преди да натисне повторно спусъка, Ехнатон изчезна в страничния коридор. Полицаят се спусна

след него, ала не го видя повече. Изтича до края. И спря. Това беше сляп тунел. Пътят му бе препречен от каменна стена.

Какъв беше тоя лабиринт, в който беше попаднал? Какви бяха тия тайни, невидими изходи и ями-капани? Къде ли го дебнеше сега лудият дивак?

Върна се назад. Трябваше да бърза. Вече бяха открити. А не му се щеше да бяга с празни ръце, макар че разумът му подсказваше съвсем друго — сега да се спасява, а после да се върне пак с голяма дружина верни момчета, да изчисти тая паплач и да заграби всичко, а не само колкото може да носи. Тъй говореше разумът. Но чувството замъгляваше разума. Не можеше да тръгне така. Щеше да разбие склада, щеше да напълни пазвата си с опали и да си пробива път сред враговете с куршуми.

Гурмалулу го чакаше насред път. Стоеше безучастен, готов да приеме всякаква участ, безволев, затъпял.

Том го раздрусва грубо. Отведе го до съкровищницата. Даде му запалката.

— Слушай! — рече му той. — Когато ти кажа, запали края на фитила! И бягай при мен!

Гурмалулу клекна послушно до смъртоносния заряд, стиснал в разтреперана ръка горящата запалка, а Том Риджър прибяга по коридора, готов да препречи пътя на диваците, ако опитат да ги нападнат. Обърна се и извика:

— Пали!

Гурмалулу опря огненото езиче о фитила, който тутакси пламна, засъска. Искрящото огънче попълзя бързо към привързаната към него мина.

— Бягай! — извика Том.

В същия миг пред него се спусна с трясък отвесна плоча, прегради коридора, отдели го от слугата му и от съкровището.

Том побесня от ярост, заудря с юмруци, опита да провере под него копието, което бе изгървал при бягството си фараонът.

Напрасно!

В същото време и Крум Димов лежеше с овързани ръце и крака, захвърлен върху купчина бяло сено в тясното подземие. Ехнатон знаеше, че той е най-силният му довод, за да пречупи упоритостта на сестрата. А в същото време се боеше от физическата му сила.

Поставен в пълно бездействие, при това в такава тъмнина, че погледът му напразно опитваше да се залови о нещо, нещастникът само мислеше. Премисляше стотици пъти едно и също. Кога беше ден, кога нощ? Той заспиваше, струваше му се, че е дремнал само няколко секунди, събуждаше се и отново почваше да премята в съзнанието си всяко хрумване, всяка идея за спасение. И все не можеше да се спре на някоя, да скрои план — поне малко изпълним.

Мъчеше се да си представи, доколкото може, разположението на този странен град. Той си повтори мислено целия път от кладенеца със змиите до килията си, посоката на тунела, извивките му, стъпалата, по които се бе качвал и слизал. Струваше му се, че ако успееше да спаси Мария, би могъл да се върне отново там. А как да се измъкнат от дълбокия кладенец, щеше да решава на самото място. Докато висеше над змийското гъмжило, бе забелязал в скалата някакви дупки, подредени в броеница до върха.

Оттам мисълта му отново и отново се връщаше към първия въпрос: Как да се развърже, как да се измъкне от килията? Защо в романите героят винаги успява да среже въжетата — ту в остър камък, ту в забравен нож, ту на огън или с лазеров лъч, а при него сега, изпаднал за пръв път в живота си в подобно положение, нямаше подръка нищо подходящо?

И отново пред тая безизходица мисълта му отскачаше към кладенеца, към стълбата, която щеше да си направи от забити в дупките на скалата колове. А какво ли щеше да намери, когато се изкатереше горе, върху скалистия връх? Как щеше да се спусне от стръмните скали? И какво ли щеше да срещне там?

Свикнал беше да разсъждава повече, отколкото да действа. Ако беше при него Мария, тя щеше да каже: „Там ще му мислим!“ Тъй го бе научила Мария — тя да бъде двигателят му. И сега без тоя двигател се чувствуваше не на място.

Ами ако там някъде дебнеха оцелели от минали епохи чудовища както в „Изчезналият свят“ на Конан Дойл? Той видя с очите си огромното кенгуру, други бяха виждали гигантско ему, трети —

гигантски гущер. Какви ли други страхотии имаше там? Подсъзнателно, повлиян от вестникарските сензации, той беше приел, че тук има вероятност да се срещнат животни гиганти, последни останки от отминали епохи. Беше чел публикации, в които световни учени доказваха възможността да съществува изключително голямо кенгуру. Привеждаха се доказателства с едрите кенгура от островите в Торесовия пролив. А според теорията, в материците следва да се очакват по-едри животни, отколкото по островите. Известна му беше изтребената птица „моа“ от Нова Зеландия, висока три и половина метра, а така също и мадагаскарската петметрова „воромпатра“, живяла допреди няколко века. Нищо не му изглеждаше неестествено в онова, което той беше видял. Щом в континента музей Австралия бяха оцелели най-древните бозайници, защо да не се срещат и някои животни и птици гиганти? Да речем, някой тиранозавър, някоя „диатрима“, огромна хищна птица с клюн като гилотина!

Внезапно Крум прехапа устни. Как се бе поддал и той на илюзията, как бе забравил законите на физиката, как бе пренебрегнал логиката? Добре, бе видял гигантско кенгуру, високо колкото триетажна къща! При такава височина то би трябвало да тежи няколко десетки тона, колкото дузина слонове, колкото един кит. А скоковете му достигаха на височина до двадесет метра и на дължина до сто. Възможно ли беше това? Слушал ли бе някой някога нещо подобно — слон или хипопотам, или носорог да прескача препятствията като кон? Можеше ли животно, десет пъти по-тежко от тях, да скача на височина два пъти своя ръст? Какви би трябвало да бъдат тия кости, тия сухожилия, тия мускули? Чувал беше, че сухоземно същество с теглото на кит не би могло да се придвижва по сушата, би се сплескало под собствената си тежест. Според природните закони подобно кенгуру въобще не може да съществува. И още нещо. Всички пропорции на великанското кенгуру отговаряха на пропорциите в телесния строеж на обикновения му братовчед — изящни, грациозни, приспособени към начина му на живот. Същото бе и съотношението между ръста на обикновеното кенгуру и скоковете му. А според биологичните закони, колкото животните са по-едри, толкова са по-масивни, груби и тромави.

Имаше впечатлението, че го бе видял в увеличително стъкло. Всички други разкази описваха все гиганти, подобни на обикновените

си събратя, само че гледани с лупа: и ему, и зайци, и гущери.

Кой би могъл да приближи така до окото един далечен образ? Същият, който може да пренася езера и оазиси в пустинята на стотици километри; същият, който пренася кораби в морето, който дава храна на легендата за Летящия холандец — рефракцията или миражът, фата-морганата, демонът на пустинята.

И без никаква връзка с това откритие, едновременно с него, в съзнанието му блесна другото решение. Сякаш мозъкът му внезапно се бе прояснил и решаваше задача подир задача като при изпит. Пазачите му бяха аборигени. А той — психолог, запознат основно с психиката на първобитните хора, с нейната детинска наивност и в същото време с всички нейни най-сложни прояви, с които човекът се отличава от животните.

Дворецът безспорно беше египетски. Египетски бяха облеклата и оръжията на черните воители. Ала имаше и нещо различно. Ръбците по гърдите и избитият долен резец издаваха недвусмислено обичаите на австралийските туземци. Такива обичаи, доколкото си спомняше Крум, в Египет не са съществували.

Трябваше да постъпи както при истински аборигени, трябваше да приложи това, което знаеше за истинските аборигени...

И още преди да бе изготвил целия си план, доту отместването на каменната врата, видя как огънят на факлата разгони мрака, видя и воителя, който влезе. Ехенуфер, началникът на стражата. Но той също беше с избит зъб, със същата татуировка по гърдите. Значи можеше да опита и с него...

— Ехенуфер! — рече той, като го изгледа втренчено. — Познаваш ли ме? Знаеш ли кой съм аз?

Чернокожият не го и погледна, все едно нищо не чул. Приближи и го преобърна по очи, провери как са свързани ръцете му. Тогава Крум извика:

— Сине! Не можа ли да познаеш духа на своя баща?

Ехенуфер трепна, ала пак успя да се овладее, пак не отговори нищо. Крум забеляза, че бе улучил някаква струна. С такъв трик не би успял при чернокожите, които имат по-чест допир с цивилизацията. Но този не познаваше белите. Затова продължи бързо, за да не му даде време да се опомни:

— Ти знаеш, нали? Духовете на умрелите са бели. Ще бъда бял, докато се върна в камъка, където обитавах. Тогава ще чакам да мине бременна жена, за да се вселя в детето, което тя ще роди. И тогава пак ще стана черен, храбър черен ловец.

Ехенуфер неволно се изпусна:

— Тъй, тъй! Белите са духове!

Но опомнил се навреме, спря на средата. Крум избърза да добави:

— Какъв храбър воин беше ти, Ехенуфер! Египтянинът го прекъсна, подведен от гласа му:

— Какъв ти Ехенуфер! Аз съм Баданга!

Крум промълви уж засрамен:

— Как забравих! Нали знаеш, когато черният, истинският човек стане бял, той почва да забравя.

Ехенуфер е египетско име, а Баданга — австралийско.

— Да, да! — потвърди Ехенуфер. — Човек тогава пооглупява. Затуй белите не могат да разчитат следите, не помнят тотемите.

Крум продължи:

— Колко издръжлив момък беше ти при изпитанието, напълно годен за мъж. Друг никой не можеше да изтрае като тебе сам в пустинята, в глад и жажда.

Той се увлече, видял, че Ехенуфер или не забелязва грешките му, или и да ги забелязва, му ги прощава, както се прощава на децата, защото белите духове са като децата.

— Преди това — добави Крум — всички възрастни мъже ви показвахме мъжеството си. Драцехме се с нокти до кръв, режехме гърдите си с каменните ножове. Аз тогава играх танца на огъня, като подрипвах в жаравата, без да я усещам. После скочих от евкалипта в най-бодливия скреб. И когато най-сетне излязох оттам целият в кръв, набраздих гърдите ви с племенните знаци.

Ехенуфер слушаше снизходително-любезно. Наистина, колко е оглупял баща му, след като е станал бял дух! Всичко е объркал. Не той игра в огъня, а Наниджава; не той нарязва гърдите им, а Наниджава. Но не възрази, за да не го огорчи. Баща, дори като бял дух, не се прекъсва.

Крум приказваше, приказваше, не спираше. Знаеше, не биваше да спре, за да не прекрати действието на внушението.

— Герой беше ти, Баданга! Без да гъкнеш, изчовърка с ножа зъба си. И стана истински мъж, с истинска мъжка красота.

Ехенуфер неволно се изпъчи, усмихна се да покаже избития зъб, признак на мъжка твърдост.

— Ти знаеш — подметна Крум, пристъпвайки най-сетне, след дългата подготовка, към целта си. — Каквото си сънувал, то ще стане!

— Така е! — потвърди мнимият му син. — Аз сънувах, че си жив.

— Видя ли! И ето ме пред теб! Аз пък сънувах, че лежа вързан. А душата ми иска да се върне в Бибулмун — Страната на майчината гръд, където са заровени чурингите на племето, където обитават душите на тотемите. Защото далеч от Бибулмун я чака вечна самота сред зли, враждебни духове. Сънувах, че синът ми Баданга ме освобождава и ме праща в страната на тотемите.

Ехенуфер го гледаше смутен, разколебан.

— Какво чакаш още? — стресна го Крум. — Защо не развържеш баща си, та душата му да се върне успокоена в Бибулмун? Или искаш да те мъчи насън цял живот?

Като внезапно събуден, чернокожият се наведе и с трескави ръце разплете яките възли. Издърпа въжетата, изправи го на крака.

— Изведи ме навън, сине! — рече Крум. — Покажи ми пътя към Бибулмун, за да не те мъча насън!

Ехенуфер отвори вратата, поведе го послушно по тъмния коридор с догарящата факла.

— Сега да идем при бялата жена! — нареди му Крум.

Чернокожият се стъписа.

— Не може! Фараонът ще ме лиши от блаженството!

— Остави блаженството! Слушай баща си! Заведи ме при Нефертити!

— Не, не! Фараонът ще ме лиши...

— Да ти се не види и фараонът! — избухна Крум. — Какво блаженство бълнуваш?

— Той ни дава божественото питие, което пият само Ир-мунен, боговете с глави на животни. Затова са безсмъртни и всемогъщи.

— А какво е това питие?

— Божествено! С него летиш, ставаш по-лек от дух. И ти е хубаво-хубаво! Нищо не боли, нищо не тежи. Летиш по-високо от

орела. Обикаляш страната на блаженствата, където ще отидеш, когато станеш дух. Ще отидеш само ако слушаш фараона. Не слушаш ли, ще загинеш, ще загине и душата ти, ще загуби блаженството.

Крум размисли бързо. С какво ли ги бе подчинил на себе си тоя черен маниак? Дали е морфин. Или пък с опиум? Опиумът се добива по-лесно.

— Аз съм дух! — натърти той. — По-силен от вашия фараон. Аз съм магьосник. Мога всичко. Мога да му източа кръвта и той да мисли, че му няма нищо, а да бъде обречен на скорошна смърт.

Дали не прекалявам? — мярна му се този въпрос.

Но не. Не беше прекалил за разбиранията на аборигена. Ехенуфер го гледаше доверчиво, без капка подозрение. Защото той знаеше и това, знаеше, че има такива всесилни магьосници. С един поглед могат да те лишат от съзнание. И потрепера. Нищо, че му бе баща. Магьосникът, дори и баща, иска послушание.

— Води ме при бялата жена! — заповяда Крум.

И нещастникът, посивял от уплаха, тръгна пред него.

Внезапно някой изкрещя насреща им от тъмнината:

— Ни крачка напред! Ще стрелям!

Още преди да го е видял, Крум го позна по гласа.

— Ще стрелям! — повтори Том Риджър.

Крум се прилепи до стената, без да отговори. Угаси факлата. Само премисляше бързо какво да направи.

Опрял гръб в каменната плоча, която беше препречила коридора зад него, Том заговори бързо:

— Димов, ние с теб сме били винаги приятели!

Крум не отвърна. Боеше се да не издаде с гласа си мястото, където се намираше, да не насочи сам куршума му. Инспекторът беше способен на такова коварство.

— Аз запазих чека — продължи Том. — Не те изложих. Ти знаеш. Само тоя проклет случай! Тоя глупак Скорпиончето, който от страх стреля по мен!

Крум все мълчеше.

— Хайде да се спогодим! Какъв ти е на теб Скорпиончето? Двама с теб можем да пометем тая черна паплач. Можем да пипнем опалите. Съгласиш ли се, все едно вече си милионер.

Той млъкна най-сетне. Изчака да разбере какво е постигнал с доводите и искреността си. И запита:

— Кажи де, съгласен ли си?

Крум Димов отговори с погнуса:

— С убиец съдружник не ставам! Зарекъл съм се и ще ти надяна белезниците. В джоба си ги нося.

В същия миг отскочи, защото знаеше какво ще последва. И наистина последва изстрел. Както обикновено и тоя път Том Риджър не улучи. Но Ехенуфер не издържа. Изопнатите му нерви сякаш се скъсаха. Той изрева като звяр и побягна назад.

Крум беше винаги по-бавен. Преди той да съобрази, да се спусне подир него, Том вече бягаше към изхода на коридора, където някаква лека дрезгавина огряваше стръмната каменна стълба. Едва сложил крак на първото стъпало, беглецът опита да се дръпне, но отгоре му се метнаха няколко чернокожи, събориха го на пода и бързо го омотаха с въжета.

Изумен от станалото, от неочаквания провал на тъй добре изпълнения план, Крум се прилепи до стената в най-тъмния ъгъл. Запря.

След като пусна каменната преграда зад Том Риджър, Ехнатон се сети, че тъй няма да запази двореца си от разрушение. Строежът беше стар, издълбан преди хилядолетия в изветрялата, скала, напукан, прояден от времето, от студ и пек, от ветрове и земетръси. Ако избухнеше барутът, щеше да раздруса цялата планина. И никой не би могъл да каже кое ще се срути и кое ще оцелее.

А точно под съкровищницата се намираше стаята, в която беше заключена Нефертити! Нефертити щеше да загине първа!

Той реши мигновено. Реши, без да го обмисля, поддал се несъзнателно на първия си порив. Втурна се надолу през една тайна стълба, блъсна се, без дори да го забележи, в бягащия Гурмалулу и се закова задъхан пред заредената в железното сандъче смърт. Беше намислил само да изтръгне фитила.

Очите му се окръглиха от ужас. Той видя, че фитилът беше изгорял. Видя как искрата се намъкна в сандъчето. Всеки миг смъртта можеше да изригне, да разтърси старата постройка, да затрупа с камъни и прах всичко.

А в долната зала се намираше Нефертити!

Нищо друго не бе останало в болното му съзнание — ни Бялата гибел, ни развъжданите насекоми, ни Великото му благодеяние, ни дворецът, ни робите му, нито собственият му живот.

Само Нефертити!

Несъзнателно, без да го премисли, защото вече нямаше време дори за мисълта, той грабна страшния заряд и изтича с него право към площадката над каньона. А имаше чувството, че всяка крачка е последната му крачка, че в следната секунда ведно с разкъсаното му тяло щеше да литне във въздуха целият му дворец.

Но ведно с това всяка негова крачка отдалечаваше гибелта от главата на Нефертити!

Ето изхода! Още десет крачки, не повече! Той излетя навън, надвеси се над пропастта и хвърли убийствения си товар.

Ала преди да си отдъхне от страшното напрежение, мината избухна. Взривът го отхвърли назад, в тунела, натисна го в каменната стена. Нещо изпраця във вътрешностите му, сякаш се скъса. Грозна болка го преряза. Още миг и щеше да загуби съзнание. Но се задържа, овладя се. Опитва да се надигне, запълзя, после с помощта на ръцете си успя да се издигне, подпрян на стената.

А цялата сграда, чакала само тоя тласък, почваше да се руши. Тя скърцаше отвред, разместваните блокове се пукаха, трещяха, отделни отломъци се сриваха като каменна градушка край него, заприщваха му пътя, сякаш го търсеха да го смачкат.

Внезапно на пет крачки зад него подът се разцепи по някаква стара пукнатина, отдели се и потъна с грохот в бездната. Ехнатон напрегна последните си сили, запристъпва напред, като се подпираше в стените, които трепереха, пукаха се, бучаха. Зад него, пред него падаха каменни късове. Той ги прекрачваше, катереше се по тях. От устните му капеше кръв, дробовете му едва набавяха недостигащия въздух, пред очите му се въртяха огнени петна. А раненият все вървеше, не падаше, не губеше съзнание.

Защото Нефертити беше долу, затворена в своята стая!

Все така залитащ, обезсилен, Ехнатон слезе по стълбата, дотътра се до вратата ѝ, с последно усилие на волята отметна резето. После ведно с отместената плоча се свлече в залата. Мария стоеше на средата, с още блуждаещ поглед, замаяна от погълнатия опиум.

— Нефертити! — промълви през кървави устни Ехнатон. — Бягай, Нефертити! Дворецът се руши. Бягай!

Девојката го изгледа смутена. Той беше враг, опасен луд, зловец престъпник, заплашващ самото съществуване на човечеството, изверг, когото би трябвало да унищожи като бясно динго. Вместо това сега тя виждаше пред себе си един човек, само човек, измъчен, нещастен, умиращ човек, чийто поглед я обгръщаше с такава неподозирана нежност и свръхчовешка кротост!

— Нефертити, бягай!

Неволно, подчинила се на някаква необяснима жал, порив за всеопрощение, тя приклепна и вдигна главата му, положи я на коленете си.

— Къде сте ранен? Да ви превържа!

— Безсмислено, Нефертити! Аз си отивам. Няма време. Бягай!

На вратата се изправи Крум Димов, успял най-сетне да се промъкне през рушащото се здание до затвора на сестра си.

— Бързо с мен! — извика ѝ той.

Девојката се обърна.

— Помогни ми да го изнесем!

Недоумяващ, без да запита защо, той се приведе и пое ранения под мишниците. Двамата го помъкнаха навън.

— Оставете ме! — изфъфли умиращият. — Няма смисъл!

Ала в очите му светеше някакво топло чувство, някогашната му величава непристъпност се бе стопила пред добротата на доскорошните му жертви.

— Сега накъде? — запита вместо отговор Мария. Ехнатон посочи с поглед.

— Вдясно! Бутнете плочата!

Крум блъсна с коляно четвъртития камък. И той леко отстъпи пред неговия натиск. Откри стръмна стълба. Тогава през изпълнения с прах тунел долетя папагалът Кенатон, кацна върху рамото на Мария и заповтаря развълнуван:

— Нефертити! Нефертити! Нефертити! Тя приведе глава и го погали с чело.

— Сладко папагалче! — извика Кенатон. — Сладко папагалче!

Но нямаха време да се занимават с разнежената от уплахата птица. Поеха отново нагоре, понесли стенещия фараон. А подир тях дворецът продължаваше да боботи и да се руши с грохот.

Стълбата свърши, задънена с каменен таван.

— Натисни издадения камък! — подсети ги Ехнатон. И Крум го послуша. Таванът се хлъзна встрани. Отгоре им плисна жарта на тропическото слънце.

Двамата измъкнаха товара си на повърхността. Огледаха се. Бяха попаднали върху пространно плато, разсечено като гигантска торта от разклонения каньон.

— Не тук! — подкани ги Ехнатон. — Още по на юг! Отдолу се руши. По на юг, на здрава скала!

Понесоха го отново. Най-сетне, усетили устойчива опора под нозете си, те го положиха на земята. Мария взе главата му в скута си. Крум раздра скъпоценните му одежди. По тялото му нямаше никаква рана. Само няколко плътни синини. Кръвоизливът беше вътрешен. Може би от удара в скалата, може би от взривната вълна. Братът и сестрата се спогледаха. Техните санитарни познания стигаха дотук. Без да промълвят ни дума, разбрали се само с очи, те се приготвиха да го вземат наново на ръце. Не се запитаха дали трябваше да му помогнат или да го зарежат тук, на голото плато, да понесе

наказанието за чудовищното си престъпление. Нещо в очите му, с такъв израз, сякаш попили мъката на цялото човечество, нещо в цялото му смазано тяло беше убило омразата им. Останало беше само състраданието, съчувствието към един страдалец, към един безкрайно нещастен човек.

Тогава подире им, от отвора на стълбището, се измъкна и Гурмалулу. Той понечи да се върне, но трясъкът зад гърба му то изплаши и той предпочете по-малката заплаха.

— Къде е Бурамара? — запита Крум. Чернокожият показа с глава надолу.

— В килията. Мистър Том не го отвърза. Заклучи ги с тъмничаря.

Крум се изправи.

— Чакай тук! — обърна се той към сестра си. — Ще се върна.

И се спусна по стълбата. А наоколо всичко скърцаше, пращеше, събаряше се. Въздухът беше изпълнен с грохот, с трясък, с гъст задушлив прах. Крум притисна кърпата си до носа и продължи тичешком надолу. По чудо успя да се оправи в разтърсвания от непрекъснати трусове лабиринт, блъсна каменната врата и влетя в килията. Тъмничарят и Бурамара бяха успели да си развържат взаимно въжетата със зъби и доскоро напразно бяха опитвали да отместят тежката плоча с копието на пазача.

Без да каже ни дума, задушен от праха, Крум им показа със знак изхода и тримата изтичаха по обратния път. Излязоха над скалата задъхани, с последни сили.

Гурмалулу гледаше втрещен. Не можеше да проумее това, що виждаше — бял човек да се жертвува заради чернокож.

В този миг силен подземен тътен разтърси скалистото плато. Беше избухнал барутният погреб. Каменната грамада се нацепи от безброй пукнатини, които полазиха като пъргави змийчета навред, намножиха се, задимиха, въздухът замириса на барут. И бавно, като насън, отделни гигантски отломъци взеха да се откъртват и да се сгромолясват в бездната.

Обезумели от ужас, чернокожите хукнаха да се спасяват. Крум и Бурамара, следвани от девойката, вдигнаха ранения да го пренесат на по-безопасно място.

Най-сетне тътенът престана, отшумя многократното му ехо от разклоните на страшната клисура. Задушливият облак от прах и барутен дим неусетно се разсея.

Тогава фараонът простена:

— Нефертити, къде си?

Явно, вече не ги виждаше.

— Нефертити, тук ли си?

Чул това име, папагалът се провикна:

— Ехнатон и Нефертити! Ехнатон и Нефертити!

Неволно Мария се обади на името, което той ѝ бе приписал:

— Тук съм! Успокойте се! Ще ви спасим!

— Всичко е свършено, Нефертити! Аз съм пътник към запад. Искам само едно. Да ме изслушаш... И да ми простиш...

— Друг път ще говорим. Дълго ще си говорим. Сега не се вълнувайте!

— Не! Само сега! След малко ще бъде късно... Ще чуеш истината. Тогава можеш да ме заплюеш, можеш да ме прокълнеш...

Той пое дълбоко дъх.

— Аз не съм никакъв фараон, Нефертити!... Един злочест прост метис, който жадуваше за почит, за слава, за величие...

Крум се обади:

— А подземният град, а храмът, а скулптурите?

— Само те са истински... Но създателите им са ги изоставили отдавна, преди хиляди години, навярно още тогава, когато Бялата гибел опустошила континента... След това няма никакъв надпис, никакъв знак, който да подсказва, че тук отново са живели хора... Хилядолетия е било прокълнато място за аборигените — царството на Змията Дъга, на зловещите „ир-мунен“...

Той се задъха. Гърдите му се свиваха и издуваха с хрипове, измъчени като ковашки мях, който не може да набави потребния въздух. Двамата го слушаха смаяни, потресени от истината, която им бе разкрил.

И ето той отново заговори, зафъфли, като че ли простена през кървавите мехури, които се пукаха на устните му:

— Баща ми беше бял... Един от малкото бели, които не прогонват черните си жени... Мисионер... Пренебрегна обичаите на белите, остана при черната си жена, с черното си дете... Майка ми

умря още преди аз да прохода... Отгледа ме баща ми — и баща, и майка, и учител... Обществото на белите го бе изхвърлило от своята среда. И той бе останал сам сред аборигените — ни бял, ни черен. Не обичаше лова, затова се отдаде на земеделие. Със земеделие се изхранвахме... Какъв е бил неговият живот, грижите му, мъките му, не знам... Помня, че само тогава, при него, аз бях щастлив. Учех, работех в градината и растях...

Той спря да си поеме отново дъх.

— Но белите дойдоха в нашата земя. Харесаха пасищата ни. Заедно с черните се изтеглихме към пустинята и ние. А белите пак настъпиха. И ние пак напуснахме земята си... Веднъж черни скитници му казаха, че тук, край планината на Змията Дъга, има хубав оазис край непресъхващ поток. И ние се заселихме там, където вие намерихте опалите... Ала тайната на загадъчната планина не даваше покой на баща ми. Той я кръстосваше навред. И веднъж, както бродехме по това плато, открихме кладенеца на змиите. Тогава нямаше змии. Аз ги завъдих после. Спуснахме се с въжета. Обходихме целия подземен град, от склада на опалите до главния храм със статуята на Нефертити. Когато я видях, се вцепених. Не можех да допусна, че има такава красота. Не бях виждал друг поглед, който да ме пронизва така със своето каменно безразличие и в същото време с такава топлота и всеотдайна нежност. И с такава горчивина в гънката на прекрасните устни... Само в една жива жена видях тоя поглед — у тебе, Нефертити!

Гласът му вече едва се чуваше, а той не спираше. Чудно беше как още живееше, как имаше сили още да говори.

— Изслушайте ме! Баща ми не беше обикновен мисионер. Преди да навлече расото, завършил египтология. За него подземният град беше несънувано щастие. Тук той ме научи да разчитам йероглифите, запозна ме с цялата история на Египет. Заедно разчетохме разказите на Нефертити и на Ахмес. Вие знаете, австралийците са родени художници. Баща ми пишеше своето проучване, аз преписвах древните надписи, рисувах фреските и статуите... Изглежда клетникът се надяваше да смае света със своето откритие. Може би мечтаеше да го покори, да си възвърне загубеното място в бялото общество, да завоюва там място и за черния си син. А аз още не знаех, не допусках какво проклетие е да бъдеш роден с черна кожа.

Ехнатон замълча. Главата му клюмна.

— Колко ли хубав би бил светът, ако никой не гледаше цвета на кожата ти!

Той пак опита да вдигне чело.

— Най-сетне баща ми завърши труда си. Тогава аз бях на осемнадесет години. Не знаех, че хората се делят по цвета на кожата, не допусках, че един бял негодник струва несравнено повече от кой да е „цветен“. Баща ми беше бял, аз — черен. Какво от това? То не ни пречеше да бъдем баща и син и да се обичаме. Но белите не мислеха така. Баща и син можете да бъдете, равни — не можете... Един ден тръгнахме на път. Пътувахме дълго. И пеша, и с камили, и с камион. Най-сетне пристигнахме в Мелбърн. Добре, че преди това баща ми скри ръкописа си в една хралупа. Не бе забравил напълно нравите на племето си. Още пред града ни спряха. Баща ми пускаха, а мене — не. Нещастникът викаше, ругаеше, заплашваше. Законът беше закон. Белият баща може да влезе в града на белите, черният му син не може. Полицаят подметна обидни думи за майка ми и за мен. Тогава баща ми му залепи плесница. Полицайте се хвърлиха отгоре му. Аз се спуснах да помагам. Ударих някого. И накрая двамата попаднахме в затвора.

Той пак спря.

— Дълго е, но трябва да го чуете! За да ме разберете. Да не съдите много строго... Там, в затвора, умря баща ми. От какво — не знам. Това бяха последните му думи: „Срамувам се, че и аз съм бял!“ Тогава казах на инспектора, че искам да видя професор Грифин. Бях запомнил, че баща ми щеше да търси него, директора на Австралийския музей. „Имам да му казвам нещо.“ „Кажи го на мен!“ — рече инспекторът. „Ти не разбираш от египтология — отвърнах аз. — Ще го кажа само на учен.“ След тия думи той ме удари с юмрук. Когато се свестих, пак ме би. Много е лесно да биеш човек, чиито ръце са с белезници. И все пак успях да го блъсна с глава в корема. Избягах. Видях в края на коридора голяма стая. Вътре маса и на нея — човек. Това беше началникът му. Влязох и му разправих, че са несправедливи към мен. Без да ме изслуша, той заповяда да ме откарат в затвора. Но аз съм метис — с мозък на бял, с пъргавина на черен. Блеснах полицаия, който седеше в камионетката до мен, отворих вратата и скочих. После, макар и пребит, окървавен, успях да се шмугна в скреба...

Той се отпусна. Главата му клюмна безсилно в скута на Мария. Тя погледна брат си, сякаш искаше да каже: „Свърши!“

Но не беше свършил. Имаше още сили, още жизненост в черното мускулесто тяло.

— Подирих майчиното си племе. Поне то трябваше да ме приеме. И аз, и те бяхме черни. Не ме приеха. Баща ми беше бял, значи и аз бях чужд. Не познавах нито обичаите, нито вярванията им. И без да искам, ги нарушавах. Една вечер намерих в колибата си магическата кост. Племето ме обричаше на смърт. Аз съм черен, но имам разум на бял. Затова не умрях. Но напуснах. Напуснах с болка, с преляло от омраза сърце. И към белите, и към черните. Сам, преследван, отритнат като подгонено куче динго. Прибрах се в Ахетатон, в двореца, сред каменните чудовища, където имаше един образ, който ме гледаше ласкаво — Нефертити. И аз стоях, и я изпивах с очи. А сърцето ми плачеше. Кръв капеше от него. Тя сякаш ми казваше: „Какво ти липсва тук? Защо ти са и белите, и черните? Остани при мен! Стани господар на тоя дворец, на славния Ахетатон! Може би тъкмо ти си един от моите потомци, завърнал се след Бялата гибел от някой остров?“ И аз повярвах думите на гордия ѝ поглед. Повярвах ѝ, защото и тя беше гонена като мен, и тя беше изгубила щастието си. И въпреки всичко бе създала ново царство. Аз исках съвсем малко разбиране, малко топлота и уважение като към човек. А не го намерих. След страшното унижение аз вече зажадувах за повече, не само за просто признание. Тук намерих всичко, за което не бях и мечтал: богатство, слава, величие. Аз бях притежател на милиони, на милиарди, по-богат от всички. В стара делва намерих опиум. Опитах го и ми се услади. След всеки опит чувствавах все повече своето величие. Срецнах Баданга. Прекръстих го с египетското име Ехенуфер. Предложих и нему опиум. И той тръгна послушно подир мен. Събрахме и другите. Казах им: „Аз съм велик магьосник. Откраднах душите ви. Ще ви ги върна, ако сте послушни. Сега само понякога ще ви пращам в Страната на блаженството. Ако ме слушате, душите ви ще се преселят завинаги там.“ Заради опиума те станаха по-покорни и от египетски роби...

Умирацията пак спря. Тази дълга изповед го изтощаваше бързо. Но той отново заговори:

— Всеки ден откривах някой нов проход, някой нов надпис, нов папирус. Веднъж намерих урна с някакви зърна, върху която беше

издълбан един-единствен йероглиф: „Проклятието“. Разбрах каква власт държа в ръцете си. Заслепен от омраза, от несдържана стръв да отмъстя, да покажа своето всемогъщество на всички, които ме отритнаха — бели и черни — аз посях семената. Те не покълнаха, както и преди хиляди години. Но заразата пропълзя по съседните треви, прехвърли се върху храстите и дърветата, пламна околността. Аз вече виждах своето тържество, виждах завършека на живота, който мразех — на хора и животни. Аз бях бог, наистина бог на смъртта, но бог, по-могъщ от всеки друг. И пред смъртта, в своето тържество, бях по моему щастлив. Щастлив, горд, величав... Докато не дойде ти. Тогава разбрах, че не съм бог. Че съм просто човек. Разбрах още от първия ти поглед, че не съм силен, че съм едно нищожество. Едно жалко човече... Нещастен, слаб, жалък човечец...

В очите му избликнаха сълзи.

— Страх ме е, Нефертити! Не мога да понеса — мисълта за това, което сторих. Дали съм луд? Или само озлобен? Или пък толкова злочест...

Като че ли беше престанал да диша. Крум сложи пръст на пулса му. Не усети нищо. Но животът все още не го напускаше.

— Нефертити, чуй! Най-важното... Намерих един папирус, може би последно известие от онова злокобно време. Само няколко реда: „Да се знае — пишеше в него, — ако някой някога чете този папирус, че край медните рудници на фараона не побеля никое дърво, никоя трева и никое цвете“. И аз опитах. Поръсих с патината от стар шлем цветето в една саксия. И то остана здраво...

Мария се приведе съвсем ниско, слисана до задъхване от думите му. Вече едва ги чуваше.

— Нефертити! Аз съм слаб човек. Не съм бог. Нямам тая сила. Моля те, спри Бялата гибел... Не съм бог... Слаб съм...

Ръката му полази по черната гръд, напипа окачения на верижка гигантски опал и ѝ го подаде.

— Вземи! Опалът на Нефертити! Да си спомняш... За мен... За слабия човечец...

Мария не чу последните му думи. Повече се, досети какво искаше да ѝ каже. Неволно погали косата му, от която бе паднала нейде по пътя златната урея. И изведнъж трепна. Усети хладината на смъртта. Той не дишаше. Не мръдваше ни устни, ни клепачи.

— Ехнатон! — пошепна тя потресена. — Отговори! Ехнатон, обади се!

Ехнатон мълчеше. Отишъл си бе вече, запътил се при обитаваните на запад, напуснал бе света, в който бе изстрадал толкова мъка... И толкова измамно величие...

Изведнъж, сякаш проумял станалото непоправимо, папагалът изкрещя:

— Паднете по очи в краката на божествения фараон...

Мария скри лицето си в длани и се разрида.

При страшния взрив Гурмалулу не изтрая. Побягна с чернокожите воители по стръмната урва, която единствена водеше към равнината. Наоколо се надигаха заплашителни и причудливи скали, подобни на каменна гора, по която трептяха огньовете на залеза като отблясъци на далечно пожарище. Дълбоко под него се белееше като сняг изсъхналата савана, която неусетно преливаше във вълните на бакъреночервените дюни, очертани с виолетовите откоси на резките сенки.

Внезапно той трепна. Чу името си. Настръхнал се озърна. Зад една канара видя Том Риджър, овързан с въжета, захвърлен на земята, изоставен от чернокожите, които го бяха пленили. Гурмалулу го отвърза начаса. Том се изправи и го повлече към една скала, откъдето се виждаха добре наведените над умирация фараон Крум и Мария, а до тях седналият безучастен следотърсач. Така скрити, те изчакаха да свърши изповедта на нещастния Ехнатон, изчакаха, докато Крум и Бурамара му изкопаха гроба и го положиха в него, изчакаха ги да тръгнат и те по пътеката подир пръсналите се из степта чернокожи. Том не посмя да ги нападне, защото и по численост, и по сила неприятелите му го превъзхождаха. Не знаеше дали е въоръжен Крум, а да излезе така, без да знае как ще бъде посрещнат, не се осмеляваше.

И когато тримата, братът, сестрата и Бурамара, се изгубиха в мрачината, той хвана ръката на Гурмалулу.

— Нали помниш? Ти си ми бумерангът!

— Помня — изфъфли чернокожият.

— Ще правиш, ще струваш — ще убиеш мистър Крум!

— А уиски? — запита Гурмалулу, разтреперан от жажда.

— Пиенето после! По-напред ще го заслужиш!

Гурмалулу почеса брадата си.

— А защо мистър Том не го убие? Има гръм.

— Защото той вече знае какво може да очаква от мен и няма да ме пусне до себе си.

— Той ще убие бедния Гурмалулу!

— Крум не убива. А пък ти не си чак толкова глупав, че да му се оставиш. Ще се присламчиш към тях, уж си останал сам и си тръгнал да търсиш племето си. Ще го праснеш с тояга по главата или ще го блъснеш в някоя яма... Какво да е, но докато е жив, да не се връщаш...

— А уиски?

— Колкото по-рано свършиш тая работа, толкова по-рано ще получиш уиски.

Двамата тръгнаха надолу, когато вече се бе стъмнило съвсем. Нощуваха на километър от огъня, край който бяха легнали да спят Крум и Мария. Гурмалулу опита да се доближи до тях, за да изпълни бързо-бързо задачата си и да заслужи по-скоро наградата. Ала се върна тозчас. Бурамара не спеше. Бодърствуваше.

Чак на разсъмване, след като видяха, че тройката отново пое на път, Том и Гурмалулу се приготвиха да ги последват. Гурмалулу щеше да ги настигне, за да изпълни задачата си, а Том Риджър в туй време щеше да ги следва отдалеч така, че никой да не го забележи, да не буди подозрение. За всеки случай, за по-голяма увереност, той уточни посоката на движението им — щеше да върви, дори ако изгубеше следите им, все на изток така, че сянката да остава все от дясната му страна.

— А има ли вода по пътя? — запита Том.

— Има! — увери го черният. — На няколко места. Разкопаваш пясъка и отдолу излиза вода.

— Отде ще знам къде да копяя?

— Отгоре винаги има мушици.

— Това не стига. Разправи ми къде е тая вода, посочи ми някакъв знак. На какво разстояние оттук...

Водачът му гледаше тъпо.

— Гурмалулу знае пътя с крака. С ръка не го знае, та да го посочи. С глава също. Само може да те заведе...

— Няма да ме водиш никъде! Ще свършиш това, за което те пращам. После ще се върнеш! Най-късно след два дни да бъдеш при мен! Тогава ще ти дам уиски, цяла колиба уиски.

Острият поглед на туземеца откри змията, която само за миг бе надзърнала от дупката си. Замахна с камък и смаза главата ѝ. После я извлече навън. Опече я. Двамата я изядоха набързо.

При едно случайно обръщане назад, както дооглозгваше змийските прешлени, Том скочи на крака. На сто крачки от него стоеше човек, брадясал, дрипав, залитац от умора, едва мъкнец краката си, повлякъл след себе си тежката лопата.

— Хари! — извика Том, успял да го познае. Човекът се разтрепера. Очите му се окръглиха от уплаха.

— Какво правиш, Хари? Плешивият приближи бавно.
— Умирам от глад! — изфъфли той. — Дай нещо!
— Нищо нямам вече! Хвърлих и последната костичка. А ти защо не застреляш някакъв дивеч?
— Свърших патроните. А и какво да стрелям? Всичко избяга.
— Къде са другите?
— Няма други. Водата завлече едни, някои се избиха, трети избягаха. Изгориха лагера.
— А ти? Какво правиш сам тук? Защо не избяга и ти?
Хари изведнъж се опъна:
— Няма! Ще пукна, ама няма да бягам. Отде да знам, че следната копка няма да извади голямото щастие! Отде да знам?
Том сложи ръка на рамото му.
— Тоя път не сполучихме. Ще дойдем повторно. С провизии, с инструменти. Сега ела с мен! Да си ходим!
Искаше му се да има другар, и то истински, бял човек, с когото можеше да разговаря по човешки, на когото да разчита, с чиято помощ да изравни силите си с врага, да добие превес.
Хари отскочи.
— Няма да се махна! Докато не намеря моя опал! Големия опал!
Том отпусна ръце. Стори му се, че прочете в трескавия му поглед искрата на безумието. Извърна се.
— Хайде, Гурмалулу! Да вървим! И след два дни при мен!
Чернокожият драсна върху лявата си ръка две черти с бяла глина. Всяка вечер щеше да изтрива по една. Тъй щеше да отмерва времето до срещата... Иначе щеше да се обърка.
В далечината на юг се виждаше как пъплят три точки. Гурмалулу ускори крачките си. Аборигените са невероятно издръжливи. Могат да вървят по цели дни и нощи без почивка, да изминават по стотина километра денонощно.
И Бурамара беше отличен пешеходец. Ала спътниците му не можеха да издържат на такъв ход. Ще не ще, трябваше да се съобразява с тях. Тъй Гурмалулу успя да ги настигне скоро. Пръв го усети следотърсачът. Обърна се и го измери с недоверчив поглед, с ръка върху ножа.
— Какво искаш? — посрещна го той насред път.

— Гурмалулу е сам, Гурмалулу се бои. Бои се от Змията Дъга, от „ир-мунен“! Нека да ходи с вас. Не иска да яде, не иска вода. Само да не е сам.

Крум склони бързо.

— Защо пък не? Ела! По-голяма дружина, по-добре!

Четиримата поеха отново. Планината беше останала отдавна зад тях, а наоколо се простираше все същата зловеща савана от бели треви, бели дървесни корони и храсти. Мъртва савана, бяла пустош. Сякаш освен тях нямаше друго живо същество. Но не. Влечугите още не бяха загинали. И един заек, който гризеше някаква издънка. Тогава зърнаха и змията, която се готвеше да го нападне. Еднометров млад тайпан поклащаше глава и съскаше заплашително. А дългоухият нито бягаше, нито се вцепеняваше от страх пред злобно изцъкления поглед. Напротив, тъкмеше се за отбрана. И не само за отбрана. Изведнъж заекът се метна напред и захапа неприятеля си за врата. Почна да рита, да драще с нокти. Страшното влечуго се размята лудо. Успя да се отскубне, макар и окървавено. Заекът отскочи назад и пак се сви за скок, сякаш не заек, а мангуста. Врълхлетя повторно. Докопа пак шията на врага си. И додето хората се опомнят, змийската глава отскочи, отсечена от острите зъби на гризача. Зрителите на тая невероятна драма гледаха слисани, невярващи на очите си.

— Храбрец! — възхита се Крум.

Мария посочи двете сиви пухчета под храста.

— Майка! Заради децата си. И друго. Австралийските зайци са най-храбрите в света. Защото са най-жестоко преследваните. В подбора са оцелели само дръзките.

Бурамара се обади:

— Зайците не са страхливи. Те само знаят, че са слаби.

Крум го разбра.

— Бих искал — рече той, — да видя колко смел може да бъде един лъв, ако има силата на заека! Какво би сторил един лъв, ако го нападнеше една десетметрова отровна змия?

Възхитени от самоотвержността на победителката, хората взеха жертвата ѝ, а децата ѝ не закачиха. Опекоха тайпана и го оглозгаха набързо.

Тогава решиха да търсят подземната река, която трябваше да бъде някъде наблизко. Споразумяха се така. Белите щяха да останат на

мястото, а двамата следотърсачи щяха да тръгнат в противни посоки. Който откриеше водата, щеше да подаде димен сигнал и да остане там, за да изкопае кладенец, а другият щеше да отведе при него Крум и Мария.

Следотърсачите скоро изчезнаха от поглед. Скриха се из падините и безредните обраствания на скреба. Крум се усети безпомощен, изоставен сред степта, без компас, без вода и без оръжие. Затова заоглежда нетърпеливо кръгозора. И ето, оттам, накъдето бе отишъл Бурамара, се издигна едно облаче дим, после второ, трето.

Той вече беше готов да поведе сестра си нататък, когато Гурмалулу дотича запъхтян. И вместо да им преведе сигнала на Бурамара, който гласеше: „Намерих вода! Идвайте“, той им подвикна отдалеч:

— Бягайте!

— Защо ще бягам? — учуди се Мария, преуморена, с подбити от дългия път нозе.

— Бурамара говори с пушека. Бурамара казва: „Идва мистър Том. С още петима. С пушки. Искат да убият мистър Крум. И Бурамара, и Гурмалулу.“

Обяснението му беше толкова искрено и правдоподобно, че и двамата, братът и сестрата, го последваха начаса.

— А Бурамара? — запита Мария.

— Бурамара ще ни настигне.

Все тъй задъхани, с последни сили, те тичаха почти час. Найсетне, премалаяла от умора, Мария се свлече на земята.

— Не мога повече!

— Не тук! — рече Гурмалулу. — Може да те видят. По-добре в скреба. А ние с мистър Крум ще донесем вода. Ей там, зад хълма.

Двамата отведоха девойката сред гъстия евкалиптов шубрак и я положиха върху дебел слой сено, а те продължиха към извора.

И наистина, зад голото възвишение намериха стар, занемарен кладенец — от онези, за които Крум бе слушал, че са дело на древни неизвестни строители. Може би същите, които бяха изградили и сриналия се в каньона египетски дворец. Дупката беше издълбана в основната скала с отвесни, гладки стени, без никаква грапавина по тях, без бордюр и макара, без кофа.

Забравил всяка предпазливост, Крум се наведе да разгледа по-добре и тая находка, може би вече единствена следа от далечните пришълци на континента. Но не видя нищо освен черния мрак, който изпълваше грозната, яма.

В следния миг полетя надолу.

Гурмалулу дори не погледна какво е станало с него. Знаеше. Който падне в тази дупка, не излиза. Там съплеменниците му хвърляха побеснелите кучета, там хвърляха и родените деца изроди.

Мистър Том не му бе казал нищо за мис Мария. Но той се досещаше. Ако я оставеше жива, тя щеше да потърси брата си. Щеше да пусне въже и кол. И ако е жив — да го спаси. Щеше да вика и докара Бурамара. А това не биваше да стане!

Гурмалулу притича до скреба, сред който, лежеше смазаната от изтощение девойка, извади запалката на Том Риджър и щракна, както бе видял да правят белите. После докосна на няколко места сухите треви и листа с лумналото пламъче. Животът ги бе напуснал вече, ала евкалиптовото масло още не бе излетяло. Първи избухнаха парите на маслото, сякаш над храсталака премина мълния. После пламнаха отделни листа, върхари и цели клони като натопени в бензин и накрай огънят се пръсна върху цялата гора, сякаш избухна взрив. Пламъците заплющяха, полетяха над гъсталака, полазиха по тревата, преминаха по хълма, облизаха с огнените си езици древния кладенец. Това беше добре! Дори ако дойдеше-насам, сред пепелта от пожара Бурамара нямаше да открие следите.

Дотогава Гурмалулу щеше да е свършил и с Бурамара. Само трябваше да го срещне, да излъже и него, като му каже, че Крум е паднал сам в ямата, да го отведе там, та да бутне и него вътре. После да намери мистър Том, за да получи уиски. И да пие, да пие, да пие... Мистър Том мразеше мистър Крум, мразеше и Бурамара. Щеше да остане доволен...

Без да се обърне повече към бушуващия пожар, злодеят хукна по каменистата ивица, която беше ограничила огъня. Зад скалистото възвишение очакваше да види Бурамара, а видя — Руби! Видя цялото племе и с него — Руби! Изсъхналата савана бе прогонила животните. А без дивеч не може да съществува и човекът. Племето бе напуснало земята на прадедите, за да не умре от глад. Принудено беше да нахлуе в чуждите ловни полета. А не знаеше как ще го посрещнат стопаните

им, владели ги от деди и прадеди. Щяха ли да се смилят над злочестите бежанци и да ги пуснат в страната си или щяха да се бият. Затова най-отпред вървяха мъжете, понесли копия, каменни брадви и копиехвъргачки, които при война служат за щитове. Бумерангите висяха на поясите им. Племената не се бият с бумеранги. Някои носеха димящи главни, та да си палят цигарите, а други — разглобени „пуканами“, свещените дървени стълбове, покрити с магически рисунки, за да ги забият насред новото селище.

След тях ситнеха жените, прегърбени под товарите си: коритца люлки, кратуни за вода, пълни мрежи с коренища, колчета копачки, а по раменете им седяха малките им деца, вкопчани с крачета във вратовете им и с пръсти в косите им. И мъже, и жени бяха отрупани с всичките си украшения: костици, халки, гривни — хем за красота, хем за важност пред чуждите племена, с които щяха да се срещнат, хем и заради това, че нямаше къде другаде да ги носят със себе си. По-големичките деца подтичкваха наоколо, улисани в привидно безгрижна игра, а всъщност заети да търсят в сухото сено някоя какавида, някой гущер, птиче гнездо или змия.

Гурмалулу не откъсваше поглед от Руби. А тя вървеше, загледана като всички австралийци в краката си, та да не настъпи змия, да не пропусне и нещичко, което става за ядене. Сякаш не го бе забелязала. Сякаш не го забелязваха и останалите.

Нещастникът усети как пресъхва гърлото му. Защо той ги виждаше, а те не го виждаха? Дух ли беше вече? Погледна ръцете и краката си. Бяха черни. Значи още не беше дух.

— Руби! — извика той. — Виж, Гурмалулу е жив!

Тя се стресна. Изпусна коритцето си. Закова се на място разтреперана. Онемя. Не мръдваше, не проговаряше, не го поглеждаше. Децата му, и те се скриха зад нея, замрели от ужас.

— Гурмалулу е жив! — повтори клетникът.

Джубунджава се измъкна от редицата и го стрелна с костеливия си черен показалец.

— Когато се изкиска безсмъртното момче Табала, Гурмалулу ще умре! Чуригите се разсърдиха, пратиха глад и смърт на племето. Затова Гурмалулу ще умре!

Обърна му гръб и се върна тържествено при другите. После всички, мълчаливо, без да го погледнат, поека натам, накъдето се бяха

запътили, изсушени от пек и лишения, черни, опушени, като оживели скелети. Запътиха се нататък, където ги чакаше неизвестността, заедно с родния край загубили вяра в живота и в себе си. Източиха се през побелялото поле като ленива черна змия, след която се виеше облаче червен прах, загубиха се из криволиците на замръзналите пясъчни вълни.

Гурмалулу стоеше вцепенен на същото място, загледан подире им с помътнели диви очи като изтощено от глад, уловено в яма динго. В гърдите му клокочеше неудържима ярост; вреше, както ври пясъкът при буря; надигаха се огорчение, обида, безнадеждна злоба; усукваха се в грозен, всепомитащ смерч, който фучи и се заканва, граби пясъка, трупа го в ревящата си гръд, преди да връхлети и да помете всичко по своя път. Защо го прокуди племето му, защо го прокле Джубунджава, защо не го погледна неговата Руби, защо се дръпнаха ужасени децата му? Кой беше виновен за това? Кой подлъга глупавия Гурмалулу да открадне чурингите? Кой го подмами с омагьосаната огнена течност? Кой го погуби, а нищо не му даде в замяна? Само го тласка от беда към беда? Кой...

Без да го премисля, решението само изплава сред вихъра на отчаянието и озлоблението му. Смерчът, злият дух „вили-вили“ му бе посочил жертвата. Джубунджава казваше, че всички бели са зли духове. Гурмалулу вече знаеше, че мистър Том е най-злият. Не съжали, че бе погубил брата и сестрата. Защо пък да съжالياва? Те бяха също бели. Но главният виновник, този, който уби живота, покоя му, беше мистър Том. Закъде е черният човек без племето си? Мистър Том беше длъжен да заплати злото, което му бе причинил.

Забравил напълно Бурамара, Гурмалулу се спусна по собствените си следи назад, към врага си, към отмъщението.

Намери го привечер. Том Риджър изведнъж почувствува промяната. И пребледня. Той беше намерил в джоба си два забравени патрона. Сега пистолетът му беше пак зареден. Но Том не искаше да стреля. Не искаше да хаби патроните. Повече се боеше да остане сам в тая заплашителна пустош, от която никога не би се измъкнал без чужда помощ. Боеше се да убие водача си. Надяваше се. Знаеше, алкохолиците понякога изпадат в такива пристъпи на сляпа ярост. Ала, срещнали отпор, решителност и сила, омекват, стават кротки като деца, разплакват се, хленчат.

— Гурмалулу! — изкрещя му той, опитвайки да придаде твърдост на гласа си. Ала не постигна нищо. Викът му излезе глух, прегракнал от страх.

Чернокожият пристъпваше към него заплашително, както някога, когато предвождаше отряда на отмъстителите, като сомнамбул, като пиян, вторачил в него трескав зъл поглед, стиснал голи юмруци.

— Гурмалулу! — почти изрева Том. — Спри! Ще стрелям!

И видял, че врагът наистина не го чува, натисна спусъка. Гърмежът го оглуши. Но и тоя път не улучи. Винаги, когато трябваше, пропускаше. Ала Гурмалулу се поколеба. Не допускаше, че пистолетът е пълен. А не знаеше колко пъти поред може да стреля. Благоразумието му се върна. Той се спря. Даже отстъпи назад — крачка, две, десет. Когато прецени, че е станал недосегаем за куршумите, спря.

— Гурмалулу ще убие мистър Том! — изхриптя той.

Пред тая злоба Том Риджър не устоя. Обърна се и побягна, като от време на време поглеждаше назад, готов да отправи и втория куршум в преследвача си. Ала черният отмъстител вече не бързаше. Следваше го бавно, с упорита настойчивост, уверен в успеха си, тъй както би преследвал часове наред, дни наред набелязаната плячка. Инстинктът на ловеца се бе събудил — на ловеца, който застига опасен звяр, все едно ранен бивол.

И Том почувствува тая непоколебимост. В пека на пустинята усети как се оросява челото му с ледена пот. Разбра, че е обречен. Прие надвисналата заплаха като свърхестествено наказание, пратено му от някакви висши сили — прокоба, от която въпреки всичко, въпреки своя разум и опит, въпреки своя револвер не би могъл да отбегне.

Мракът затисна света. А Том не спираше. Вървеше и все вървеше, без да знае накъде. Спъваше се, падаше, ставаше. А в същото време смътно досещане спираше дъха му — виждаше, че не отива там, където той искаше, а нейде другаде, към друга цел, накъдето го водеше умишлено черният дивак — жестока цел, известна само на врага му, зловеца, ужасяваща.

Напреде му изникна назъбеният силует на някаква кула, висока три-четири метра. Не беше кула, а термитник, яка като цимент постройка от глина. Тя щеше да стане неговата крепост. Той се скри зад нея и надзърна с оръжие в ръка. Задебна противника си да дойде по-близо, та куршумът му да не пропусне тоя път. Ала черният не се

поддаде на тая уловка. Избиколи закритието му отдалеч и оттам го загледа с безумни хипнотизиращи очи. Том разбра, че няма смисъл да се бави повече. Термитникът не му свърши никаква работа. Или не. Свърши. Показа му земните посоки. А тукашните термити строят жилищата си така, че плоските им страни винаги сочат изток и запад. Вече знаеше накъде е изток. Нататък се запъти и той. Защото само там можеше да достигне шосето, което прекосяваше безбрежната пустиня.

Чак към полунощ, когато луната изскочи над кръгозора и простря върху безжизненото поле призрачното си було, беглецът спря. Вече нямаше сили. Залиташе от умора. Колената му се подгънаха. Той се свлече на земята. Натезжалите му клепачи жадуваха за сън. Ала Том не се отпусна, не ги остави да се залепят. Остана буден до зори, стиснал револвера в очакване врага си, който лежеше на двеста метра от него. Какво правеше там — спеше ли, дебнеше ли го?

При развиделяване пак тръгна. Тогава разбра, че не беше само подозрение. Коварният дивак го насочваше по своя воля, водеше го нанякъде, както овчар подкарва стадото. Наоколо се ширеше пустинята, накъдрена в безкрайните редици на дюните, нашарена тук-там с побелял спинифекс и редки ивици скреб в долчинките като навеяни снежни преспи. Слънцето се надигаше, заливаше земята с жар. Маранята трептеше, сякаш не беше въздух. Тъй трепти водата, погледната над песъкливото дъно през водолазна маска. Само че без освежаващата хладина на водата. Задухата ставаше нетърпима. Жар лъхаше и пясъкът под краката му, и въздухът около него. Не само слънцето, цялото небе отгоре му гореше. Като огън пареха вътрешностите му. Огнени ивици играеха пред очите му. А жаждата го задушаваше. Вече втори ден откак не бе сложил ни капка в уста. А европейецът не може да изтрае повече от два дни. Устните му се пукаха и кървяха. Цялата му уста, езикът, глътката му бяха изсъхнали и той не можеше дори да преглътне.

Гурмалулу, мълчалив и неуморим, сякаш не човек, а демон, го следваше упорито. Не го доближаваше, ала и не изоставаше. Забързваше, когато Том побягваше обезумял. Забавяше се, ако жертвата му намалеше ход. Спираше, когато и тя спре. В погледа му не можеше да се прочете нищо друго освен зловещото решение.

При едно обръщане Том видя как преследвачът му почна да рови с ръце в пясъка. Извади нещо, вдигна го над главата си и го изцеди в

устата. Прежаднелият нещастник разбра. Дивакът беше намерил плоскоглава жаба. Тя има водна торбичка в корема си. В дъжд я напълва, а при суша, така запасена с влага, се заравя в земята и остава там месеци наред, до новия дъжд. Аборигените умеят да намират дупката ѝ и така се спасяват от смърт.

Том трябваше да му я отнеме, да глътне поне една капка! Порано се гнусеше само при мисълта за тая гадина. Сега беше готов да убие човек за глътка вода. „Който раздели с теб водата си в пустинята, ти е повече от брат.“ Той едва сега осъзна смисъла на тая поговорка. За една капка вода беше готов да се побратими дори с един въшлив дивак.

Инспекторът хукна надире, размахал пистолета. Ала Гурмалулу беше стократно по-издръжлив от него. Побягна и той със скъпоценната си находка в ръка. Като че ли нарочно го дразнеше с нея, като че ли нарочно го подлудяваше.

Том се спъна, падна, лицето му се зарови в пясъка. А той не го усети. Остана да лежи неподвижен, безсилен. Гърлото му гореше като насипано с черен пипер. Това е вкусът на смъртта — досети се той. Досети се и друго. Както лежеше така, Гурмалулу можеше да дойде при него, да го убие. Той вдигна глава. И наистина го съзря на двадесет разкрача от себе си. Но докато насочи пистолета, Гурмалулу офейка надалеч, недостигаем за куршума. Приклекна пак да го дебне, както гладно динго дебне болна крава — търпеливо, уверено, че рано или късно тя ще падне.

Лежа така дълго. Накрай пак се надигна. Всеки изгубен час го приближаваше до смъртта. А той не искаше да умира. Живееше му се. Веднъж само да се добереше до цивилизованите хора. Тогава щеше да предприеме втора експедиция. По-добре организирана, по-дисциплинирана, не такава паплач като сегашната, само с негови послушни хора. И дворецът в Кю щеше пак да стане достижим.

Помъкна се отново, като залиташе, падаше и ставаше. С напукани устни, кървяща кожа, възпалени очи. А знаеше. В тая преизподня, сред пясъците на Австралия, белият човек не може да изтрае повече от два дни. Умира от жажда. Разкъсва дрехите си. Пълзи по корем. Езикът му запълва устата. Умира обезумял.

Пред очите му се трупаха черни непрогледни облаци. Разкъсваха се само за малко, колкото да види суровия отмъстител, който го

следваше на стотина крачки зад него, бодър, без следа от умора, непреклонен.

Гурмалулу беше дете на пустинята, издръжлив на жажда като ему. В нажежената пустош наоколо можеше да намери влага, щом поиска. Знаеше къде се крие плоскоглавата жаба. Знаеше кой корен е най-сочен. Знаеше кое животно или птица може да го отведе при водата. Знаеше кои мушици се въртят над подпочвените поточета. Защото хилядолетия наред еволюцията бе подбирала тъкмо тези, които умеят да откриват най-бързо водата. Който не бе усвоявал това изкуство, бе загивал.

Том прекосяваше дюна след дюна, заобикаляше каменистите хребети и пръснатите ивици евкалиптов скреб, които все по-често препречваха пътя му, размесени с мулга-скреб, с бодливите акациеви шубраци. Това в едно и също време му вдъхваше надежда — то означаваше, че пустинята отстъпва, изостава, — но и неясна тревога. Убеден беше, че омразният негодник го подкарваше умишлено в определена посока, с ясна за него зловеща цел.

Настъпи нова нощ. Въздухът се позахлади. Но смазаното от изтощение тяло на белия беглец не почувствува никакво облекчение. Гореше. По жилите му течеше не кръв, а — разтопено олово. То бликаше из тях на чести тласъци, които пареха гърлото му, гърдите, слепите очи, цялата глава. Ускореният му пулс бъхтеше като чук по темето. А не биваше да спре. Всеки загубен миг го приближаваше до гибелта. Ако вървеше, все имаше надежда да намери вода, да пресече някоя пътека. И той вървеше. Не усети кога навлезе в спинифекса. Разбра къде е попаднал, когато краката му се заплетоха в остриите жилави листа и той падна по лице върху бодливия килим. Адска трева! Колко сполучливо беше името й! Без да изчисти набитите в тялото си шипове, той тръгна назад, като не забравяше само едно — не изпускаше оръжието си. Видя, че врагът му стоеше извън сатанинската морава. Не бе навлизал в нея. Изчака го и пак тръгна като динго подире му.

Нощта преваляше. Южният кръст се изправи в полунощ, сетне отново полегна. А Том продължаваше да се мъкне. В главата му не бе останала никаква мисъл. Кой знае дали помнеше защо бяга. От цялото му съзнание се бе задържал само един прост рефлекс — да бяга от

черното същество, което го преследваше. Нищо повече. Всичко друго беше празно, една пулсираща черна празнота.

Насреща му се изпречи някаква стена. Мулга-скреб, ужасът на пътешествениците! Акации-джуджета, преплетени като гигантска телена мрежа така, че никаква жива твар, по-голяма от котка, не може да проникне през усуканите жилави клонаци, обсипани с остри шипове. От мулга-скреба изпадат в отчаяние добре екипирани експедиции с камили и вода. През нея не може да мине ни камила, ни камион. През нея не може да се направи просека нито с трион, нито с брадва. Всеки заобикаля мулга-скреба, дяволската стена.

Том Риджър тръгна покрай нея вляво. Можеше да се отпрати и вдясно. Беше му все едно. Само да не стои на едно място, да се движи. На всяка крачка се поваляше на земята. Лежеше, лежеше, после отново се изправяше. Но не да върви, а да не заспи. Защото знаеше, че ако заспи, ще бъде загубен. Черният негодник чакаше само това. Никога по-рано Том не бе замислял как неговите следотърсачи улавяха престъпниците и му ги довеждаха с белезници на ръцете. След дни, след седмици. Но ги довеждаха. Сега разбра. Значи тъй. Докато жертвата накрая рухне от изтощение.

Не биваше да заспива! Трябваше пак да стане, да тръгне, поне да опитва! Но не можеше. Не можа да се изправи. Краката му се подкосиха при първото усилие. И при второто...

Не биваше да заспива! Добре, но как да стои буден, с какво да се улисва?

Той се сети. Откога не бе слушал радио! Миниатюрният транзистор още стоеше в джоба на ризата му. Никой не го бе пипвал в пленничеството му. Том завъртя бутона. От малкия високоговорител избухна като взрив бумтежът на джаза, продра тишината на сънната пустиня. Това като че ли го ободри, вля освежителна струя в душата му. Бесният ритъм сякаш изцеди изтощението от мускулите, страха от сърцето му, от цялото му същество. Още не беше загубено всичко...

Събуди се скоро — поне тъй му се стори. Слънцето току-що се бе подало над кръгозора, червено и разкривено. Върхарите на скреба, отрупани с бели листа, бяха поруменели, а виолетовите им сенки се точеха далече на запад върху червения пясък. Насреща му седеше кръстат голият дивак и го гледаше втренчено. Тъй, с такъв настойчив, стъклен поглед и змията приковава обречената птичка. Том посегна

към пистолета. Напразно. Ледена тръпка стегна гърлото му. Задуши го. Ужасното беше станало. Ръцете му бяха вкопчани на гърба с хладната хватка на белезниците. Същите, с които той никога не се бе разделял, които врагът му бе взел от земята, където те бяха изпаднали от джоба му, докато бе спал.

Изгубил всяка смелост, всяко чувство за достойнство, забравил превъзходството на расата си над черния си победител, Том Риджър профъфли с надебелял език:

— Гурмалулу! Моля те, отключи халките! Ще ти дам всичко, каквото поискаш! Помниш ли колко уиски съм ти давал? Помниш ли, че те спасих от смърт, че те измъкнах от Джубунджава?

Гурмалулу мълчеше. Не казваше нищо. Мислеше ли въобще? Или и той бе затъпял от жажда, от глад, от жегата, от напрежение. Стоеше, вторачил поглед напред, ала не към тоя, който бе провалил живота му, а някъде зад него, далече-далече, в своето минало, което нямаше вече да стане настояще, нито бъдеще. Припомняше си всички ловни подвизи, всички изпитания, с които бе показвал на племето, а то значи на целия свят, какво представлява Гурмалулу. Припомняше си Руби, децата, тежките преходи. Припомняше си и дългите пиршества „коробори“, при които никой не можеше да го надиграе — някога, преди да го потърси омразният мистър Том, преди да му тикне първата бутилка уиски в ръката... Някога, което нямаше да стане днес...

А Том Риджър продължаваше да се вайка, да моли, да плаче. Слушал бе, че в пустинята при такава жажда човек не трябва дори да приказва, защото и при говора се губи телесна влага. А не беше в състояние да спре. Хленчеше, просеше...

Гурмалулу не го слушаше. Стоеше неподвижен, безучастен като каменните идоли в подземния храм, като зловещите ир-мунен. Неугасеното от снощи радио пищеше еднообразно в джоба на Том. Станцията се подготвяше за утринното предаване, След секунда, след минута най-много щеше да прозвучи сигналът й.

И той прозвуча. Оглуши ги кресливият кикот на кокабурата, с който австралийското радио започва емисията си.

Гурмалулу трепна. Не стана, не мръдна повече. Само очите му се разшириха, окръглиха се — огромни, изпълнени със смъртен ужас. Сбъдваше се проклятието на Джубунджава. Безсмъртното момче Табала се бе изсмяло. И Гурмалулу трябваше да умре!

Да умре! Да умре!

Огнен спазъм стегна гърдите му, сякаш ги прониза нажежено копие. Устата му опита да погълне жадно въздуха.

Изведнъж нещастникът се гътна възник.

Проклятието на Джубунджава го бе поразило.

А Том гледаше смаян, потресен, зловещото чудо, което бе станало пред очите му. Врагът му беше мъртъв. Наистина мъртъв!

Но се сепна. Каква полза? Нали преди това бе вкопчил ръцете му в белезниците? Трябвало бе да пукне по-рано!

И все пак... Нямахше да остане, нямахше да се предаде... Щеше да се бори още...

Том се надигна с мъка, така, с вързани ръце. Падна. Разбра, че не може да ходи прав. Затова запълзя, като се изтласкваше с крака и си помагаше ту с едното, ту с другото рамо. Тъй се рови попова лъжичка в пресъхнало блато. Устата, носът и очите му се напълниха с пясък. Докога ли щеше да се влачи така? Възможно ли беше с пълзене да заобиколи чудовищното обрастване, подобно на руло от бодлива тел.

Дочу автомобилна сирена. Значи шосето беше близо, щом като до него достигаше и бумтежът на мотора. Ето, машината профуча и отмина.

Той опита да извика. Но не можа да издаде никакъв звук. Подпухналият език беше запълнил устата му. Задушаваше го. Кръв капеше от устните му. Усещаше, че обезумява. Искаше му се да си къса дрехите, да вие...

Не! Не би могъл да заобиколи дяволската ограда! Каквото и да станеше, трябваше да мине през нея! Чувствуваше, че тази мисъл е нелепа, ала нямахше воля да ѝ се противи. Той запълзя направо към скреба. Стори му се, че под сплетените клони вижда пролука. Някакъв нисък клон беше изгнил и опразненото от него място се бе превърнало на тунелче в непроходимата трънлива мрежа. Том се натика с мъка вътре, без да усеща бодлите, които късаха дрехите му, които деряха кожата му, без да усеща кървавите ручейчета, които потичаха по тялото му. Обезумял, затъпял, поддал се на нагона си за свобода като лисица, която изгривва лапата си, за да се измъкне от капана, той продължаваше да се завира все по-навътре в гъсталака.

Веднъж в една ферма бе хванал едно питомно кенгуру за опашката. Тъй то не можеше да рита. Четвърт час кенгуруто

подскачаше на място, недоумяващо защо не може да избяга, без да се сети, че би могло да се освободи, ако промени посоката си, ако се извие настрана или се дръпне назад. Подскачаше на място, докато човекът го пусна. Тъй и сега нещастникът продължаваше да се намъква в бодилака, немислещ като безразсъдно кенгуру.

Когато по едно време някакъв проблясък на разум освети съзнанието му, беше късно. Вече не можеше да мръдне нито напред, нито назад. Жестокият трънен капан бе вкопчил в него зъби, решил никога да него изпусне.

Друг автомобил профуча по близкото, а в същото време недостижимо шосе. А Том усещаше, че губи сили. Пред очите падаше по-плътен мрак.

Дворецът в Кю избледняваше, стопяваше се в нищото...

Мария се събуди, задавена от парещия дим. Разсъни се мигновено. Храсталакът гореше, по-право фучеше, беснееше. Огнените пипала плющяха край нея, смилаха в пламтящата си вътрешност всяко листенце, всяка вейка, всяко дърво по своя път. Тежки кълба пушек се търкаляха над шубрака, пронизвани от гейзери искри. Пожарите в Австралия са бедствия. Евкалиптовото масло пламва като бензин. Достатъчна е една искрица от запалката, достатъчен е фокусът на слънчевите лъчи, получен от една захвърлена бутилка. Огънят в тукашните гори не пълзи от дърво на дърво, той лети над тях. Другаде човек все има надежда да му избяга. Тук не. Дори с кон, дори с автомобил не може да се превари огненият взрив на евкалиптовите пари, които мигновено опърлят огромни площи като гигантски горелки. Има един начин да се спаси човек — ако се потопи във вода, в река или езеро. Но те да бъдат по-пълноводни. Защото потоците и плитките блата възвират. Веднъж пожар застигнал цистерна, която прекарвала вода за някаква ферма. Шофьорът се скрил в цистерната. После го намерили вътре сварен.

Такива са пожарите в живите гори. А какви ли ще бъдат в изсушената от бялата болест гора, просмукана с избухливото евкалипново масло, подобно на напоен с бензин фитил. Тези мисли й минаха през ума само за секунда — от отварянето на очите до скачането й на крака.

Какво да стори? Нямахше ни река, ни езеро, нито най-малка локва. Да побегне нататък, където отидоха Гурмалулу и Крум? Там имало кладенец. Биха могли да се мушнат вътре. Ала пътят й беше преграден от разжарената стихия, която връхлиташе насреща като огнена лавина, като прилив от жарава. Тя усети, че се задушавя. Косата й пламна. И роклята й почна да тлее.

Изглеждаше, че вече няма спасение.

Тогава от огнената стена изскочи едър щраус ему, самец, по-висок от два метра. Навярно бе седял досега върху яйцата си, опитвал геройски да ги мъти до последния миг. Повече не бе издържал. Родителският инстинкт бе отстъпил най-сетне пред инстинкта за самосъхранение.

Мария реши мигновено. Лудетината се събуди внезапно у нея. Някога във фермите бе укротявала на родео необяздени коне ведно с ковбоите. Знаеше, че да се възседне щраус е още по-трудно. Но

нямаше избор. Оставаше ѝ само това. С един скок тя се метна върху пробягалата досами нея ослепяла от пожара птица, яхна я и прегърна с две ръце жилавата дълга шия. Емуто замахна във въздуха с крак като боздуган, но напразно. Късно. Лудетината седеше на гърба му. Ако беше закъсняла само секунда, вече щеше да лежи на земята с пръснат череп или счупени нозе, което е все също.

Сега тя летеше през пламтящия скреб, обладана от една мисъл — да се държи, да стиска, да не пуска. Паднеше ли — това щеше да бъде краят.

Слисан от ненадейното нападение, уплашен от непривичния си ездач, салецът ему опитваше да я свали от гърба си, като подскачаше на място и се друсаше, както би изтърсвал перушината си след прашна баня. Напразно. Ездачката се държеше здраво, не падаше. Огнените камшици настигаха емуто и го подгонваха все по-бързо през пламналата стена, в която краката му изхвърляха взривове от искри.

Човек надали би могъл да се измъкне. Инстинктът на птицата ѝ подсказа най-краткия път. Може би само след няколко секунди, които на девойката се сториха безкрайни, ему то изскочи от огненото езеро и притича по голата скала. След стотина крачки Мария скочи от него, търкулна се на земята, издра коленете и лактите си. Ала съобрази бързо. Търкулна се в близката долчинка и се зарови в пясъка. Угаси пламналите си дрехи. Имаше обгаряния, вече се бяха дигнали няколко мехура по краката ѝ, ала тя не ги и погледна. Побягна нагоре към кладенеца.

Внезапно насреща ѝ изскочи Бурамара, задъхан от бързане, облян в пот.

— Крум! — извика той, разтреперан от тревога. — Къде е?

Девойката отвърна, като тичаше:

— Там! Отидоха с Гурмалулу. Имало кладенец.

Тревата бе изгоряла по-бързо от скреба, избухнала бе, изпепелила се бе с бързината на запален барут. Двамата прехвърлиха скалистия хълм на един дъх. Спуснаха се надолу, надвесиха се над зиналата яма.

— Круме! — извика Мария, изгубила надежда, че ще чуе отговор.

Той изруга отдолу:

— Какъв съм глупак! Най-тъпата коала няма да се хване така в капана!

— Остави това! — прекъсна го Мария, премаляла от радост. — Ами кажи здрав ли си?

— Само с една бучка на главата. Лошото е, че не мога сам да се измъкна.

Бурамара скоро откри това, което търсеше — един самотен храст от пълзящ евкалипт. Отрязва го до корен, окастри го и го спусна в ямата.

След малко Крум Димов излезе отвътре, хванал се за него с ръце, като се подпираше с крака в стената, овалян в тиня като крокодил в пресъхнало блато.

— Имал съм късмет — рече той. — Първо, че кладенецът не е дълбок. Второ, че има тиня...

Девојката го допълни:

— Трето, че мъжкият щраус с неговия майчин инстинкт не беше напуснал по-рано мъртвия скреб. Четвърто, че Бурамара дойде. Пето...

Папагалът Кенатон прелетя отнейде и кацна на рамото ѝ.

— Сладко папагалче! — изграка той, като потърка главица във врата ѝ. — Сладко папагалче!

— Умирам от глад! — прекъсна бърбенето му Крум, след като се изчисти от тинята.

Без да каже нищо, добил отново предишния си безучастен и безстрастен вид, Бурамара каза кратко:

— Почакайте!

И припна към пепелището на изгорелия скреб, където намери яйцата на емуто, напълно опечени.

— Ще правим коробори! — пошегува се той, без да трепне нито мускулче по лицето му.

Тримата седнаха да се хранят. Разделиха едното яйце на тримата. Другите оставиха за из пътя. Наистина с такъв водач нямаше защо да се тревожат много. Ала все по-добре беше да се намират и запаси. Особено сега, когато не им беше известно докъде е стигнало бедствието и къде ще срещнат дивеч.

— Само за това мисля — проговори повече на себе си Мария. — За медните рудници на Ахмес, около които растенията оцелели. Това ще трябва да проучим едновременно с карантината. Каква е ролята на

медта? Или на някой съпътстващ я микроелемент, който създава устойчивост в пластидите, своеобразен имунитет. А може би променя молекулата на самия вирус, като измества в нея някой атом. Добре, че пред смъртта си фараонът ни разказа и това. То може да изкупи целия му грях, да смекчи вината на злочестия Ехнатон.

Дочул това име, папагалът изкрещя:

— Паднете в краката на божествения фараон! Пълзете по корем! Целунете праха, върху който е стъпвал...

Все още неопомнила се от затрогващата му изповед, потресена от жестокото изкупление на вината му, Мария въздъхна дълбоко:

— Колко мъка има по света! А ние, улигани в себе си, не я виждаме. Защо тя трябва да се изроди в злоба, за да я почувствуваме и разберем?... Когато добие мощ да пакости... Защо?...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.